MINUNE ȘI DEZASTRU

—Octavian PALER—

L-am auzit pe primul ministru declarând în Parlament, foarte sigur de sine, de parcă am fi asistat la tirada unui romantic hotărît să frângă inima domnilor deputați, că guvernul (bineînțeles, al său) aspiră să facă din România "o minune". Si, sincer să fiu, nu-mi dau seama dacă a vorbit serios; vreau să spun, cu respectul cuvenit pentru tragedia în care ne aflăm.

Ce era, adică, povestea asta cu "minunea"? Un artificiu retoric, destinat să ne sensibilizeze? O mică mostră de demagogie benignă? Sau o dovadă că setea de putere uzează, tocește simțul realității? Nu mă pot decide nici ce ipoteză e mai rea: aceea că Domnul Roman s'a jucat cu vorbele, mizând pe faptul că sunt minciuni care sună frumos; sau aceea că a crezut în ele. In primul caz, e clar; avem de-a face cu o probă de cinism jovial. In al doilea, lucrurile se complică din nou...Chiar așa, să nu știe oare primul ministru că tot ce a reușit, până acum, actuala putere a fost să facă din România cea mai izolată țară din Estul european, în ciuda alergăturilor dintre Moscova și Paris? Că, din "minune" în "minune", care mai de care mai "originale" (în fine va trebui să analizăm și istoria asta cu "originalitatea" într'o zi), a ajuns un paradis al bișniței, al corupției? Să nu știe că au fost tocate toate resursele valutare ale țării, plus ajutoarele, plus ce s'a mai împrumutat, fără să se relanseze nimic, dacă exceptăm modernizarea poliției cu ultimele tipuri de scuturi și graba de a continua megalomania lui Ceausescu în materie de "protocol"? Să nu se știe că ne găsim în pragul unei catastrofe, și că e, cumva, indecent ca o putere legată de un dezastru să ne spună basme despre "minuni"? Să nu se știe că societatea românească e din ce în ce mai demoralizată, mai lipsită de speranță, mai scârbită de minciună, de mizerie, și că aceasta e cauza emigrației fără precendent la care asistăm?

Adevărul e că actuala putere nu mai are scuza unei moșteniri nenorocite. Ea are de-acum propria vină și propria răspundere în aducerea țării în sapă de lemn. Si adevărul e că singura "minune" pe care o așteptăm dela ea, e să înceteze crimele politice indirecte. Căci genocidul continuă. Românii mor mai departe, cu zile, cum se spune, în spitale care n'au uneori nici pansamente. Farmaciile sunt o loterie. Bolnavii cu afecțiuni grave bat zeci și zeci de kilometri ca să audă același disperat: "nu avem". Sunt nenumărate condamnările la moarte, prin procură, pe care guvernul le decide zilnic astfel. Boli care în alte țări nu mai reprezintă un pericol de moarte, extind cimitirele românești. Si cine să calculeze câte asasinate produc stress-ul, proasta nutriție, alergătura după orice este necesar, frica, reapărută, disperarea, reapărută, epuizarea, reapărută?

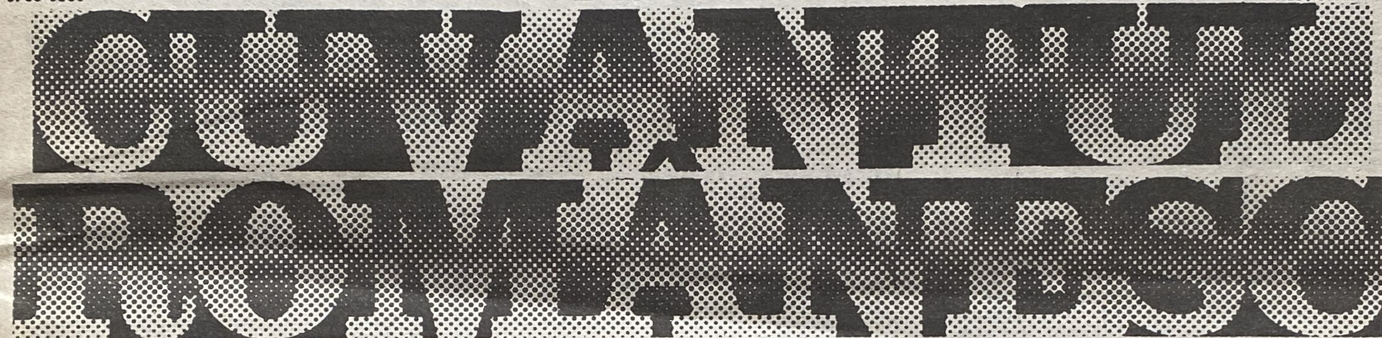
Continuare în pag. 5

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România

ISSN 0705-8365

Pretul unui abonamet anual 25$/50DM



THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 17 Nr. 183 -IULIE 1991- PUBLICAȚIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

TRATATUL ILIESCU-GORBACIOV

Eugen BÂRSAN

A fost semnat la 5 Aprilie 1991 și de atunci încoace e o temă capitală de opinii și de proteste care gravitează spre un masiv oprobiu național.

Mai înainte de a analiza succint ce este pro și ce este contra, nu putem să nu ne oprim la ceva ce șochează dela o superficială vedere. Este vorba de mențiunea specificată în tratat că el ar fi fost încheiat "în spiritul vechilor tradiții de amiciție, de bună vecinătate și colaborare" care ar fi existat între România și Rusia. Pe cât este de neadevărat sau de necinstit cuprinsul din cuvintele acestei mențiuni tot pe atât de neadevărat sau de necinstit trebue să fie și întregul cuprins al tratatului. Căci cum poți ca Român să vezi și să numești Rusia un bun amic, bun vecin și bun colaborator când știut este că Românii n'au avut parte decât de o Rusie vecin viclean, amenințător și hoț de hotare? Trebue să fi neapărat marxist ca să poți inversa cruda realitate istorică dintre România și Rusia.

Astfel, ignorând faptul că Uniunea Sovietică ține în ghiarele ei provinciile românești Basarabia și Bucovina de Nord, anexate în chip samavolnic în Iulie 1940, ca urmare a Pactului Ribbentrop-Molotov, Dl. Iliescu ține să încheie cu hoțul un tratat "de amiciție și de bună colaborare", pe care îl vede, chipurile, ca un mare succes al diplomației românești a regimului fesenist.

Tinând să rămânem la o judecată dreaptă, este imposibil de acceptat punctul de vedere că acest tratat ar putea însemna cumva un succes diplomatic pentru România. Dar că el este un succes diplomatic pentru Moscova, este în afară de orice discuție. In toată istoria ei, Rusia n'a semnat niciodată vreun tratat ca să nu lucreze exclusiv pentru ea.

Dacă am scos în evidență fantasmagoria cu amiciția și buna vecinătate româno-rusă precum și cea cu tratatul, succes românesc diplomatic, să vedem, acum, ce zic opozanții, protestatarii, adică partea care vizavi de FSN reprezintă constiința țării. In fapt ce zice această parte, reprezintă temei de adevăruri.

Continuare în pag. 3

REVOLUȚIA DE MÂINE

—Valeriu C. NEȘTIAN—

Evenimentele din Decembrie 1989 au trecut pe lângă majoritatea dintre noi Românii, cu ceva bucurie și nădejdi în mai bine și cu oarecare libertate dată spiritului. Si ne găsesc astăzi mâhniți, dezamăgiți, îngrijorați. Neamul nostru trăiește momente grele. S'ar părea că Dumnezeu a trimis către noi toate încercările. Suntem printre cei ce sorbim din adânc potirul amărăciunilor. Cine ar putea vorbi în prezent de oameni cu adevărat fericiți (excepțiile se subînțeleg)?!

Drept este că facem tot ce ne stă în putință ca să nu privim și în fântâna vieții, ignorându-i profunzimea ei. (Există, să nu se îndoiască nimeni, și dintr'aceia care au puterea să urce sus, spre soare, și să-și scalde sufletul în torentele credinței, ale iubirii și ale adevărului!) Unii - cei slabi cu duhul - se amețesc cu treburile personale, cu interesele materiale, cu searbedele desfătări lumești. Alții - chiar oameni inteligenți - vor să pogoare Revoluția română în regiunea simbolului și a convențiilor trecătoare.

Totuși, mai mult decât altădată, vremurile pe care le trăim actualmente ne invită cu generozitate la meditație și la acțiune altruistă, jertfelnică; ne oțelesc sufletul; ne înarmează împotriva rătăcirilor morale și a incertitudinilor politice și economice. Cei care au suferit de nedreptățile dușmanilor - aidoma lui Iisus- cei ce nu au fost corect (și nu sunt) înțeleși și cunoscuți, cei care au fost (și mai sunt) huliți și crucificați nu propovăduiesc ura, ci dragostea; nu răzbunarea oarbă, ci dreptatea înțeleaptă; nu intoleranța - nici oportunismul și compromisul - ci transparența realității solidare.

"Decembriștii" români și vrednicii lor înaintași ori urmași (în luptele de până la ceasul de față al națiunii) lămuresc, consolidează și garantează într'un fel ideea că, acum și de-a pururi, lucrurile sunt raționale cu dublul scop de a fi de folos omului, pentru a se întreține biologic; însă și de a spori spiritual prin cunoașterea sensurilor superioare ale existenței naționale în veac. Căci ori de câte ori licărește pentru constiința noastră transcendența divină, ea ni se impune în această calitate a încrederii în libertate, dreptate, desăvârșire umană și socială.

De aceea nu ne putem lăsa înșelați crezând că prăbușirea dictaturii comuniste ar trebui să atragă după sine o resemnare pasivă, o renunțare înfricoșată și o abdicare dela revendicări juste. Pilda vieții combatanților noștri întru onoare învață tocmai contrariul. Perseverența în ideal, jertfa în suferință, lupta cu propriile păcate și slăbiciuni sunt arme sufletești în fața cărora silniciile nu pot recolta decât cel mult succese efemere. Dramaticele întâmplări din ultima perioadă au adăugat noi exemple întru dovedirea marelui adevăr că ideile nobile și sfinte nu pier odată cu persoana fizică a aceluia (a acelora) care le întrupează și propagă. Dimpotrivă, prigoanele și suprimările violente așează pe fruntea celor căzuți o aureolă luminoasă; crează o stare de spirit favorabilă; îi însutește forța și-i călăuzește pașii către o trăire autentică pe linia destinului istoric.

Parabola sămănătorului are, în prezent, o vastă aplicație, nu numai când e vorba de grâul căzut în locuri nepotrivite, adică pe drum bătătorit, pe piatra stearpă și între mărăcini. Pământ bun este îndestul! Harnici și netemători, doar să-l știm a-l pregăti cu statornicie și în mod chibzuit.

Datoria de onestitate în gândire ne obligă să consemnăm aici atitudinea de indiferentism politic al unei părți a societății noastre, ca și lipsa de preocupare a unora față de revoluția hotărîtoare, adevărată sabie între două lumi, care este cea interioară, - spirituală, creatoare a unei noi simțiri și a omului nou, în lumina celor spuse de Sf. Pavel (Coloseni, 3): "omul cel nou trebue să se îmbrace cu viața cea nouă". Față de această revoluție decisivă, finală, celelalte (politică, economică, industrială, științifică etc. etc.) rămân adiacente. Când fiecare dintre noi va lucra eficient pentru o asemenea renaștere sufletească autentică - națională și creștină totodată - atunci abia, biruința va fi totală. Altcumva, ne îmbătăm cu formule și idealuri ideologice efemere.

Pentru acest reper ulterior, socotim că se cuvine a ne reîntoarce la învățăturile Mântuitorului și la cele ale istoriei naționale; însă fără a le lua în deșert și denatura cum procedează azi partizani ai

Continuare în pag. 5

EDITORIAL

FORȚELE REFACERII NAȚIONALE

Toate veștile pe care le primim din țară sunt îngrijorătoare. Guvernul nu este în stare să contribuie la o stabilitate a vieții politice sau economice. După Decembrie 1989, criza inițială, care este normală în orice schimbare politică de acest fel, a luat proporții și forme care nu mai pot fi controlate de nimeni.

Totul se întâmplă în afara puterii statale (unii spun că tocmai din cauza acestei puteri statale a guvernului de azi, se menține și se intensifică criza generală). Nu ne oprim la o analiză a crizei, ci ne punem o întrebare firească: ce forțe există astăzi în România, ca să se poată întreprinde ceva pentru o stabilitate internă și pentru o ordine prin care să se revină la o formă de viață, în toate sectoarele ? Fără o asemenea stabilitate și ordine nu se poate opri anarhia și nu se pot înlătura surprizele viitorului, care nu pot fi decât negative.

Forțele politice de azi sunt într'o stare de dezorientare, iar cele spirituale nu și-au găsit încă condițiile de dezvoltare și influență.

Partidele politice nu sunt axate pe realități; aproape toate, din cele mai demne de luat în seamă, au luat ființă prin artificii formale, adică au apărut la suprafață ca o consecință a așa ziselor libertăți presupuse, de acordare a dreptului de asociere și manifestare politică. Ele au apărut ca să umple un gol politic, dar nu au fost, cel puțin la început expresia unor nevoi directe a unor categorii sociale bine definite, care să le susțină în eforturile și activitățile lor.

Taränimea nu mai exista în 1989, așa cum a fost ea alcătuită înainte de al Doilea Război Mondial. Un partid care să urmeze vechiului Partid Național Țărănesc nu mai are decât o valoare de titulatură; la fel cu Partidul Liberal, altădată, purtătorul de cuvânt al burgheziei orășenești și rurale; azi, un partid liberal nu se mai integrează momentului politic. Ce să mai vorbim de Frontul Salvării Naționale, care este o creație a vechiului manipulant al propagandei comuniste, Silviu Brucan. Frontul nu reprezintă realitățile naționale, și din punct de vedere politic e un adevărat dezastru, căci a creat un haos, încâlcind toate mințile populației.

Instituțiile spirituale, Biserica Ortodoxă și Greco-Catolică, nu s'au repus pe picioare, au dificultăți enorme, fiecare dintre ele și nu pot participa efectiv la reconstrucția națională, la înlăturarea crizei și la stabilitatea unei ordini interne, care să promoveze progresul în toate domeniile, progres care a fost împiedicat de comuniști prin dictatura lor anti-românească.

La ora actuală Biserica Ortodoxă are un sinod patriarhal în care predomină foștii comuniști, din vremurile trecute, făcând în continuare jocul politic al Frontului lui Iliescu și Roman. Valorile adevărate și necompromise ale Bisericii Ortodoxe nu au ieșit încă la lumina zilei ca să aibă vreo influență, căci se opun membrii grupului dela Patriarhie.

Biserica Greco-Catolică a ieșit la suprafață cu o poziție spirituală puternică, dar rândurile ei au fost rărite, prin dispariția a o mulțime de preoți. Prin pierderea bunurilor de proprietate i se îngrădește o dezvoltare potrivită, pe măsura nevoilor naționale și spirituale de azi.

Inamicii de până azi ai poporului român și ai idealurilor sale de unitate, continuă să opereze pe aceeași direcție, ca și cum nimic nu s'ar fi schimbat în țară. Ei crează tot felul de dificultăți bisericilor ortodoxe și catolice ca să le oprească din ascensiunea lor și din strădania de a participa la refacerea națională.

Intelectualii încearcă să se regăsească și să ajungă la punctul unde vor exercita o influență binefăcătoare asupra vieții naționale. Mulți s'au grupat în Alianța Civică și se pare că au pornit cu dreptul în manifestările lor.

Salvarea națională va veni însă dela tineret, care s'a dovedit a avea adevărata înțelegere a momentului istoric și are o putere de sacrificiu neegalată de restul populației. Totul depinde de orientarea de viitor a acestui tineret, care n'a fost infectat de virusul marxismului și al politicianismului demagogic și vătămător. Intre timp, s'a profilat și recuperarea țărănimii, care va reface agricultura și deci permanența românească, legată de pământul străbun.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că -REDACȚIA ACESTUI ZIAR- nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Stimați cititori,

Ideea noastră de a trimite gratuit, la cerere, ziarul unor cititori din țară a fost atât de bine primită încât, în momentul de față, ne găsim în situația delicată de a nu mai putea onora -dat fiind sponsorarea modestă a acestei inițiative- toate solicitările.

Numai în ultima lună la redacție au sosit peste 230 de scrisori cu cereri de abonament gratuit !

Cititorii noștri tradiționali, despre care putem afirma cu recunoștință și speranță, că susțin financiar, de 15 ani, apariția regulată a "Cuvântului Românesc" își pot ajuta prietenii necunoscuți din România și Basarabia plătind pentru ei un abonament nominal -selectând din lista numelor, pe care o publicăm în continuare, persoana și localitatea preferată.

Va fi o plăcere pentru noi să inserăm în numerele viitoare numele celor astfel înfrățiți și să asigurăm schimbul de adrese. O corespondență pe care o întrevedem foarte bogată, dat fiind că în prezent expediem în țară mai bine de 2.000 de abonamente gratuite.

Românii sunt răspândiți în toată lumea dar ori unde se găsesc continuă să vorbească, să gândească și să simtă românește. Nu e greu să facem din "Cuvântul Românesc" nu doar un ziar al exilului, ci pur și simplu ziarul tuturor Românilor.

Iată, deci, numele cititorilor din România și Basarabia, localitățile unde primesc ziarul și lista publicațiilor și organizațiilor care, de asemenea, au solicitat un abonament:

Lista Nr. 2

IVASCIUC ILIE STEFAN - Iasi; IUGANU IOAN - Pașcani; HORÓTAN IOAN ALEX. - Timișoara; LUTUC LUCIAN - Iași; VÓLOSCIUC GABRIELA - Sibiu; GURGULESCU VASILE - București; Prof. NAE ANTONESCU - Com. Terebești, Jud. Satu Mare; PANTURU CORNELIU - Deva; HUREZEAN VIRGIL CRISTIAN - Craiova; IEROMONAH BODNARIU GHE. - Cernica; PAVEL GALES - Bistrița, Jud. Năsăud; ION ANDRONE - Iași; DEMOSTENE ADRONESCU - București; ANGHEL GABRIELA - Ploiești; ANCA ALINA BALACIU - București; DUMITRU BALICI - Suceava; BANIAS NICOLAE - Delta, Jud. Timis; CATALIN PETRE - Com. Bârcănești. Jud. Prahova; TOMA CATALIN - Iași; CATARIG ROMEO PETRU - Câmpia Turzii, Jud. Cluj; DAVID DONIE - Ploiești; DEAC IOAN - Cluj-Napoca; DEACONU MARIA - București; COSTIN DACUS FLORESCU - București; FLORESCU MARIAN - București; GEORGESCU CONSTANTIN MARIUS - Ploiesti; EMIL MIRCEA - București; FELICIA GEORGEVICI - Timișoara; GEORGESCU IONEL - Arad; HOSSU GAVRIL - Bucuresti; HULEA OVIDIU - Sibiu; HRUSCA STEFAN - București; IOANID ALEX. VIRGIL - București; IONITA ANCA - București; LAZAR MIRCEA - Timișoara; LAZARECU PAUL - București; LETEA GHEORGHE - Oradea; MANU VASILE - Ploiești; MARINA STEFAN - Sibiu; NEAMU ALEXANDRU - București; NEAMTU GHEORGHE - Tismana, Jud. Gorj; NEGURESCU VLADIMIR - București; NICHITA DOINA - București; OPREA VIRGILU - București; OPRENEA SIMION - Com. Sasaus. Jud. Sibiu; ORMENISAN P. CALIN - Târgu-Mureș; Pr. V. PATRASCU - București; PAULESCU PETRE - București; PAUN NICOLAE KYKY - Iași; PAUNESCU ION - București; PAVELESCU IULIA - Iași; PAVLIUC ADRIAN - Botoșani; PAVLON IOSIF - București; RADULESCU BOGDAN - Făgăraș; RADULESCU DAN - Brasov; RAILEANU ALEXANDRU - București; SALCA HORIA - Brasov; SAVIN SILVIU - Bacău; SCURTU TEODOR MIHAIL - Ploiești; COSTICA SCUTARU - Com. Răucesti. Jud. Neamț; SEABRU VLAD OVIDIU - București; SEBAN GEORGE - Timișoara; SERBAN ILIE - Sibiu; TARAS AUREL - Ploiești; TASICA ION - Com. Pucheni, Jud. Prahova; TEACU LIVIU - Sibiu; TEICU GHEORGHE - Ilidia, Jud. Caraș-Severin; TEODORESCU CRISTINA - București; VARLAN DORU - București; VIRGA RAIMUND - Iași; VLAD ANGHELUTA - Târgu-Mures; VLAD MARIANA - Sibiu; VLAD NICOLAE - Sibiu; VLADIU ALEXANDRU - București; ZAVICEANU MIHAEL - Satu Mare; ANGHELUTA FLORICA - Iasi; ANTI IOSIF - Iași; Dr. ION APAHIDEAN - București; APOSTOL IOAN - Timișoara; ANGHELUTA FLORICA - Iași; ANTI IOSIF - Iași; ARACHELIAN VARTAN - București; BALICI DUMITRU - Suceava; BANTAS TIBERIU - Roman, Jud. Neamț; BANULESCU NADA DAIANA - Ploiești; BARBU PAVEL - Alba Iulia; BARBULESCU GICA - București ;

BASARABIA
(R.S.S. MOLDOVA)

DRUC MIRCEA - Chișinău; POSTOLACHE GHENADE - Chisinău; ROSCA IURIE - Chișinău; RUSU MIHAIL - Chișinău; SAKA SERAFIM - Chișinău; SATIRO ELVIRA - Chișinău; SAVA V.N. - Chișinău; SCOBIOALA ION Satul Saptebani, Raino Rișcani;

BUCOVINA
(U.S.S.R. UCRAINA)

BOGAI ALEX. DUMITRU -Sat. Tănătarii, Raion Căuseni; Prof. Univ. BOSTAN GRIGORE - Cernăuți; CRETU ION ONOFREI - Cernăuți; HOSTIUC STEFAN - Cernăuți; KUT GALINA - Cernăuți; LIS MIHAIL - Cernăuți; LUTIC MIRCEA -Cernăuți; POPESCU ILIE - Cernăuți; I.RUSU -Cernăuți

ASOCIATII- ORGANIZATII

ASOC. FOSTILOR DETINUTI POLITICI - Alba Iulia; A.F.D.P - Arad; A.F.D.P. - Bacău; A.F.D.P. - Baia Mare, Jud. Maramureș; A.F.D.P. - Bistrița, Jud. Bistrița-Năsăud; A.F.D.P. - Brașov ; A.F.D.P. - Bucuresti; A.F.D.P. - Buzău; A.F.D.P. - Cluj Napoca

Până la data de 25 Iunie 1991, au răspuns apelului nostru, de înfrățire, următorii:

* VIORICA DAN, California - IONESCU CONSTANTIN, Sat. Aprozi, Jud. Ilfov; * RODICA ANTON, Grimsby, Ont. Canada - ADRIANA DINESCU, București; * MIRCEA APOSTU, Vancover - ALEXANDRESCU ARISTOTEL, București; * ELISABETA MOISIN, Hamilton, Canada - PUIU CALINESCU , București; * PR. NICOLAE ZELEA, Hamilton - CRETU ION, Cernăuți, Bucovina.

Second Class Mail Registration Number 4133

PRECIZĂRI REDACȚIONALE

* Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forța împrejurărilor, textele supradimensionate.
* Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
* Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.

POLITICUL ȘI ECONOMICUL LA BUCUREȘTI

—— George BĂLTEAN ——

După revoluția furată de oamenii Rușilor asistăm la București la un șir de măsuri scoase din "cartea de bucate" pregătite de Moscova, carte plină de tactici de înșelare a poporului român în scopul realizării strategiei rusești, de salvare a ceea ce se mai poate salva din imperiul ce se prăbușește. Iliescu, Roman et Co. fac experiențe pe spinarea poporului român (din nou cobai), deși ei nu pot prin aceasta să salveze Rusia, dar pot cu siguranță să distrugă ce a mai rămas din România. De obicei, când corabia se scufundă, șoarecii fug. Iliescu face excepție, el se urcă pe punte.

Iliescu, Roman et Co. continuă să confunde țara cu proprietatea lor, întocmai ca și Ceaușescu, proprietate, de care, ei nu vor să se despartă. Ei știu că trecerea averii țării din proprietatea socialistă, sau mai exact, din proprietatea statului-partid unic în proprietatea populației, dela care a fost furată, înseamnă reducerea dependenței acestei populații de statul-partid unic, reducerea importanței acestui stat, a forței sale, a capacității sale de exploatare, jecmănire în continuare și terorizare. Populația proprietară devine automat liberă, independentă, curajoasă și luptătoare pentru apărarea drepturilor sale.

Lichidarea proprietății socialiste înseamnă lichidarea privilegiilor și traiului de huzur al clasei parazite comuniste, nomenclatura. Statul-partid nu va mai putea vinde ieftin mâncarea poporului român Rușilor și nu va mai putea susține vreo mișcare și acțiune rusească desfășurată pe arena internațională. Comerțul exterior va trece din mâinile Securității în mâinile oamenilor de afaceri și întreprinderilor particulare, care vor crea alte relații externe decât cele dorite de Securitate. Spionajul economic și rețeaua de agenți de tot felul, pe banii țării, se vor reduce. Imensul aparat birocratic se va reduce și el, birocrații vor trebui să muncească. Asemenea perspective sperie, iar ele pot fi evitate doar prin menținerea proprietății socialiste.

Menținerea proprietății socialiste înseamnă însă și menținerea și chiar creșterea răspunderii în condițiile în care se forțează o oarecare liberalizare și democratizare.

Proprietarul, în cazul în speță statul-partid, răspunde de conducerea proprietății, a fabricilor, întreprinderilor și instituțiilor, de rezultatele muncii lor, de aprovizionarea populației, salarii etc., etc. Statul-partid va da socoteală de ceea ce face. Iliescu, Roman et Co. ar dori să scape de răspundere, fără însă a scăpa din mână proprietatea. Ori, aceasta nu este posibil. Ei caută soluții iar pe acestea le iau din lista KGB.

Analizând măsurile luate la București, constatăm că ele sunt o dezvoltare a măsurilor experimentate în Polonia și Ungaria încă din 1956, la care se adaugă experiențele URSS în reforme, plus practici recente, care tind să facă școală pe teritoriul fostului lagăr socialist, adică pe teritoriul în care există comuniști și securiști. Astfel măsurile de oarecari reforme în economia națională, mai ales în agricultură, comerț, turism și servicii, vin să "astupe gura" populației și să-i trezească speranța că sunt doar un început. Forțat de presiunea poporului statul-partid unic va merge chiar până la o privatizare de 50 la sută din proprietate, restul de 50 la sută, adică jumătate, o va păstra pentru sine. Calculele dela București consideră că poporul român poate trăi folosind jumătate din proprietatea averii țării, cealaltă jumătate rămânând la cheremul statului-partid. Prin aceasta se poate dovedi că se fac reforme, și că se asigură o oarecare libertate. Prin aceasta, de asemenea, statul-partid poate arunca vina și răspunderea tuturor deficiențelor din economia națională pe seama economiei libere, el rămânând în afara acestei răspunderi.

O tactică nouă este transferarea (ei zic privatizare) averilor țării din proprietate socialistă în proprietate a ... membrilor nomenclaturii și securității. Ei au bani să cumpere, ei sunt finanțați din fondurile "partidului". Astfel că o bună parte din proprietate ajunge la populație doar statistic, de fapt, este o redistribuire a proprietății socialiste, ea rămânând sub controlul comuniștilor și securiștilor.

Asistăm astfel la constituirea unei pături sociale noi, unei pături de capitaliști-comuniști prin care partidul comunist își salvează averea și cadrele, își asigură continuitatea și o bază de existență, dar și de repornire deschisă, atunci când momentul va fi din nou favorabil. Prin trecerea întreprinderilor în proprietatea comuniștilor, muncitorii angajați vor rămâne și ei sub conducerea comunistă.

Constatăm că o serie de subvenții și investiții pentru modernizare se efectuează în întreprinderile care urmează a fi transferate comuniștilor, care devin proprietari particulari sau acționari. Mai constatăm că această tactică este folosită în toate țările foste socialiste, chiar și în Polonia, Ungaria și Cehoslovacia și că are la bază o dirijare din Moscova.

Această tactică formează baza "democrației originale", ca și calea a "III-a" de care vorbea Iliescu.

Desigur că tactica nu va reuși decât vremelnic. Calea libertății politice și economice nu mai poate fi stopată, dar poate fi înfrânată. Politicul și economicul la București funcționează la nivelul "instructorului de partid", care a declarat la o ședință de întreprindere: "Pentru noi important este menținerea victoriei socialismului. Că întreprinderea nu merge bine, asta-i altă treabă, tovarăși". Curat "altă treabă", iar Iliescu, Roman et Comp. nu pricep.

George BĂLTEAN

TRATATUL ILIESCU-GORBACIOV

Urmare din pag. I

Tratatul este văzut ca un act de recompensă, datorată și plătită lui Gorbaciov, pentu favoarea și sprijinul lui tovărășesc de dedesubt. Sprijin fără de care nomenclaturiștii nu puteau nici să fure Revoluția și nici să emane ca un factor politic de preluare a moștenirii ceaușiste.

Pe de altă parte de bună seamă că tratatul are ceva de-a face și cu promisiunea D-lui Gorbaciov de a mări cota de gaze și energie pe care Rusia Sovietică o livrează României. Si dacă acest lucru va fi să se întâmple, el va fi plătit sigur destul de greu.

Până una-alta, cu tratatul încheiat s'a avansat o plată "amicală" binevoitoare ca semn efectiv de o devotată supușenie a guvernului român la interesele politice și imperialiste rusești. Dar, mai înainte de orice, colaborarea din tratat înseamnă: să nu vorbim de Basarabia și de Bucovina de Nord, căci aceste teritorii ar fi de-acum ale Rusiei Sovietice.

Alt lucru important: potrivit tratatului, România nu se poate alătura vreunei alianțe oarecare militare decât numai cu consimțământul Kremlinului. Ceea ce înseamnă că dreptul suveran integral al României la o politică proprie este știrbit; că România, de sub Dl. Iliescu, ține să se ajusteze la o nouă vasalitate în orbita Rusiei Sovietice. Fapt este că, prin acest tratat, ea s'a legat într'o asemenea privință pe încă 15 ani.

Altădată politica românească era făcută în spiritul lui Stefan cel Mare și al altor vrednici voievozi, iar acum ea e făcută în spiritul lui "Stefan Gheorghiu". Simbolul spiritului trădărilor, confirmat și de faptul că Tratatul Iliescu-Gorbaciov legitimează pe încă 15 ani furtul anexator rusesc al Basarabiei, Bucovinei și ținutului Herța. Nu este oare aceasta o grozavă probă de trădare a țării? Cum să nu fie? Când pentru prima oară în istoria României se recunoaște anexarea acestor provincii românești.

In timp ce pentru conștiința națională de adâncime granița dintre România și Rusia ar trebui să fie undeva pe la Bug, ea este pentru Dl. Iliescu un râu din România numit Prut. Că e vorba de o desconsiderare totală a istoriei țării, e clar. Si, ca o consecință, conștiința națională e îngrozită și revoltată. Dar... poate că se așteaptă prea mult dela actuala conducere de vechi staliniști. Din păcate, într'o Românie condusă de staliniști, care țin la linia rusofonă cu orice preț, nu-și poate face loc o politică a rațiunilor de stat. Un lucru demonstrat în special de graba cu care Dl. Iliescu a semnat tratatul.

Actualul tratat ar fi trebuit să facă mențiune de îndreptățirea istorică românească asupra Basarabiei și Bucovinei de Nord; ar fi trebuit să recunoască dreptul milioanelor de Români basarabeni și bucovineni de a dispune de propria soartă și, apoi, ar mai fi trebuit și să indice calea de reunire a lor cu Patria Mamă. Dar despre ce ar fi trebuit să fie, n'a fost nici un fel de vorbă. Pentrucă Dl. Gorbaciov nu vrea să piardă cucerirea rusească a anexiunii provinciilor românești, iar, la rândul lui, regimul (neo) comunist român nu vrea să-și piardă patronul de 45 de ani. Si, uite așa, tratatul se reduce la a fi doar o strașnică combinație a intereselor Gorbaciov-Iliescu, într'o deplină "colaborare, bună vecinătate și amiciție".

Că încheierea și semnarea acestui tratat e o mare greșeală, o confirmă și faptul că Polonia, Cehoslovacia și Ungaria au refuzat să semneze tratate cu Kremlinul, după modelul celui încheiat cu Dl. Iliescu.

Rămâne de văzut dacă va fi sau nu ratificat de Parlament.

Eugen BÂRSAN

Ultima diversiune:

INCITAREA ANTISEMITISMULUI

Lista dușmanilor "Democrației originale" devenind blazată, Don Quijotii feseniști sunt în criză de mori de vânt.

Povestea cu legionarii călare pe parașute s'a înnecat în ridicol; iar "golan" e titlu de noblețe: "Un golan, membru al Academiei Franceze" se iscălește autorul "Rinocerilor".

Dușmanii în care Don Ilici dela Mancea își înfigea sulița: capitaliștii de care "n'avea nevoie", s'au metamorfozat în Dulcinee și Dl. Președinte le-a expediat depeșa urgentă:

Galopați cu yeni, lire și dolari c'am pus România la talcioc.

Strungăreața și vânzările n'au scăpat țara de haos, iar vocea opoziției a silit pe Dl. Președinte să repete manevra din primele zile ale răscoalei, când s'a exagerat numărul morților și s'au organizat "lupte cu teroriștii" etc., pentru a fura revoluția.

Acum se debitează alte exagerări, dar pentru același scop.

Nimeni nu dezminte că'n vâltoarea luptelor politice dela Carol al II-lea și până azi s'au pierdut vieți nevinovate; dar să nu ne jucăm cu cifrele înmulțindu-le și împărțindu-le după gust, poftă și profit "unilateral". Să nu mințim și să facem din zeci de morți, sute de morți; și din sute, milioane de morți, debitând bazaconia că'n țară a "început holocaustul".

Am socoti afirmațiile cu "holocaustul" o halucinație dacă n'am vedea că se plănuiește reîntoarecerea "de jure" la vechiul sistem:

"De facto" oamenii lui Ceaușescu au rămas la putere, Securitatea e a tot stăpână, iar administrația a rămas aceeași. Ce lipsește D-lui Iliescu e să găsească un motiv ca să strivească și ultimii muguri ai libertății înflorite la Timișoara. Motivul l-au găsit și l-au pus în producție pe bandă rulantă: "industrializarea antisemitismului", care produce "democrație" și valută forte.

Dela articolele anti-semite din ziarele "patriotice" ale "supra patrioților" vechiului regim, s'a ajuns la faza nr. 2: provocările încă nebrutale de pe străzile capitalei:

Ne referim la articolul: "Cine umblă cu vopseaua" publicat în "România Liberă" din 19 Mai, pag. I-a.

"Pe blocul ce adăpostește restaurantul "Vânătorul" (din București, N.R.)...o mână ateistă și încrâncenată a scris cu vopsea bleu: "România Liberă--ziarul mincinoșilor. Libertate--școală--mânăstiri !? ".

"Chiar nu va fi știind anonimul--scrie R.L.--că libertatea înseamnă și școală, că primele școli românești au funcționat în mânăstiri?"

Autorul mai subliniază un "mic" amănunt:

"Se pare că aceeași mână--vopseaua fiind identică--a zugrăvit și zvastica din stația de metrou Piața Romană..."

Iată opera SRI, Secția "Invrăjbirea cetățenilor".

Sunt atacate mânăstirile, de unde neamul a băut apă vie și totodată este amenințată și comunitatea evreiască, un grup de 20.000 de suflete, oameni în vârstă, pașnici, care preferă România în locul Izraelului, ce i-ar fi primit cu brațele deschise.

Nu credem în "coincidență" c'au fost doi indivizi, (unul anticreștin și celălalt antisemit) cu același gust la "culoare" și care în aceeași noapte, au hotărît să-și exprime pe ziduri învecinate, gândurile de anti-, anti-.

Suntem convinși că e vorba de un singur individ ce și-a "mutat" părerile, traversând strada, nu c'a fost nebun, ci pentruc'a executat un ordin dat de cei care au tot interesul să tulbure apele prin incitarea la antisemitism.

Stroe MOLDOVANU



ULTIMA ZI A COMEMORĂRII

Sâmbătă, 15 Iunie, a continuat mitingul de comemorare a tragicelor evenimente din 13-15 Iunie 1990. In jurul orei 18.00 erau câteva sute de participanți, dar seara "Golania" s'a umplut. Nu s'a înregistrat niciun incident. Când piața s'a golit, au rămas înfipte două cruci de lemn, sfințite, cu inscripția "Neidentificat". Lângă ele flori și lumânări aprinse.

Fotografie de ANDREI ANTICĂ

ESEUL POLITIC

EFECTUL NOICA

—Constantin MACRI—

Viața și opera marelui filosof care a fost Constantin Noica, sunt convins, va da loc la acute exegeze care, sper, nu vor întârzia să apară. Si viața și opera și mai ales destinul lui Constantin Noica sunt ilustrative și încărcate de sensuri pentru soarta intelectualității românești în deceniile care au urmat Primului Război Mondial.

Se va găsi oare condeiul care să scrie o dramă care s'ar putea, eventual, intitula ''Moartea unui filosof''?A existat oare vreo zbatere mai chinuitoare decât renunțările la care a fost obligat acest mare spirit românesc, care a trăit pe vremea crucificării Europei?

Refuzând exilul exterior și alegându-l pe cel interior, între coamele carpatine aflându-se singurul oxigen pe care putea să-l respire, Constantin Noica a fost dovada unei infinite iubiri de patrie, iubire insubstituibilă, inechivalabilă și ca și Prometeu s'a lăsat sfârtecat, bucată cu bucată, din conștiința sa superioară și a strigat învățăceilor: salvați-vă voi pentru a supraviețui națiunea, geniul strămoșesc, pentru a demonstra că omul mioritic nu poate fi zdrobit, nici de cea mai crâncenă tiranie, cum n'a fost spulberat nici de cele cincisprezece veacuri de furturi și cotropiri, de amăgiri și blesteme.

Trăim și acum, părea a spune, permanent, filosoful, o epocă neagră de amăgiri, de înșelătorie cumplită pentru întreg poporul, stăm sub semnul unui înfricoșător blestem, țineți-vă tare de acești colaci de salvare pe care stă scris Socrate, Platon, Aristotel, Kant, Hegel și Heidegger pentru a nu-i cita decât pe cei mai de nădejde. Citiți-i cu glas tare, dacă se poate în original, meditați zi și noapte la spusa lor și nădăjduiți că în această beznă a nemerniciei comuniste singuri voi aveți privilegiul de a privi cerul înstelat și de a simți palpitândă, în voi, conștiința morală. Conștiința, pur și simplu, mai exact spus. Cam acesta, schematizat la maximum se pare a fi fost îndemnul din urmă al marelui filosof.

Citesc în numărul 17 (67) din 3 Mai 1991 al prestigioasei publicații ''22'', săptămânal editat de Grupul pentru Dialog Social, o discuție între Alain Finkielkraut, Gabriel Liiceanu și Andrei Pleșu, discuție publicată sub titlul ''Intre adevăr și eficacitate'' și în cadrul căreia se abordează probleme deosebit de interesante cu fecund reflex în istoria politică românească postbelică și care pentru România și poporul român au o valoare imensă, de neidentificat la celelalte țări, fost satelite, după cum sperăm să demonstrăm mai jos.

Intreabă, în introducere, publicistul și eseistul francez Alain Finkielkraut pe cei doi distinși interlocutori, cum explică ei fenomenul că în țările Europei Centrale și de Est care s'au eliberat de comunism, intelectualii au trecut dintr'odată dela o rezistență etică, la politica activă și edificarea democrației?

Discuția e cu atât mai interesantă și posibilitățile noastre de a discerne filiații uitate sau abandonate, cu cât unul din participanții la convorbire este Ministrul Culturii. Dl. Andrei Pleșu, intelectual de seamă al generației '70 și Gabriel Liiceanu filosof fecund din aceeași generație - ambii învățăcei ai marelui filosof pomenit la început, acesta din urmă neînscriindu-se în hora Puterii politice actuale din România, declarând că vrea să rămână în adevăr și să denunțe minciuna oficială. Evident, spunând acest lucru, Gabriel Liiceanu se cinstește pe sine, dar indirect îl denunță pe bunul său amic Andrei Pleșu care ''n'a rămas în adevăr și nu denunță minciuna oficială'', teză evident care, și noi o recunoaștem, este amendabilă - mai ales în baza activității concrete a Ministrului Culturii Andrei Pleșu, care a contribuit direct la mari recuperări din bezna totalitară comunistă și ceaușistă.

Trebue intelectualul să se angajeze sau nu politic? Ce este un intelectual care luptă politic? Este totdeauna apărătorul adevărului. Dar mai mult decât atât - se semnalează în textul menționat - el trebue să trăiască în adevăr. Si aceasta este definitoriu.

Cineva poate să aibă șapte doctorate dar dacă pe plan social, în opțiunea lui politică cotidiană, trăiește în minciună nu este un intelectual, este un imbecil. Este un adevărat blestem să fi un erudit și să fi un impotent, să n'ai capacitatea să reziști cu propriul tău piept asaltului minciunii, refugiindu-te în scuze istorice sau în absenteisme care îți dau un destin de pigmeu. Forța cunoașterii are la temelie forța de a fi în adevăr.

A alege între adevărul situațiilor și eficacitatea viziunii politice pe care ai adoptat-o este în adevăr o dramă, o dilemă adeseori tragică pe care numai buna credință o salvează.

Numai în totalitarism politica și minciuna sunt sinonime.

Cei doi elevi ai marelui Noica se completează reciproc pentru a demonstra că maestrul lor i-a distorsionat psihologic întrucât privește percepția și apercepția faptului politic. Spre deosebire de maestrul maestrului lor - Nae Ionescu - care i-a îndemnat pe elevii săi să-și trăiască cu curaj ''propria aventură existențială'' pentru a răspunde unui destin făuritor de istorie și nu a se supune fatalismului oriental nivelator ca valul să treacă peste tine fără a ridica un deget de împotrivire, casnă din care a răsărit totdeauna faptul de cultură autentică, risc din care s'a ivit America și în fond orice lume nouă născută din convingeri, din bărbăție și din credință. Bestialitatea regimului comunist a eradicat orice speranță, mugurele oricărei credințe.

Constantin Noica și-a trimis elevii spre trecut și consacrat și nu i-a învățat nimic despre viitor, pentrucă el însuși nu mai credea în viitor. Dela Socrate am învățat că viitorul ca și adevărul îl moșim noi înșine, din noi înșine și ajungând aici la adevăr și viitor, ne este foarte ușor să bem cucuta.

Intre cele două războaie mondiale România a avut o pleiadă strălucită de intelectuali în frunte cu Nae Ionescu și Mircea Eliade, până la o vreme și Emil Cioran, care au crezut și au militat cu fermitate pentru ''o schimbare la față a României''. S'a voit ca Reîntregirea Națională să se conjuge cu o renaștere spirituală și morală din adâncuri, cu o pregătire de masă spre un salt civilizatoric, recuperatoriu.

In anii '22-'38 ai acestui secol s'a trăit, s'a visat, s'a acționat sub vraja unei credințe în destinul măreț al naționalității române. Trecutul, sensibilitatea noastră specifică, talentele noastre uriașe în toate domeniile, splendiul peisaj mioritic, cutremurătoarea poezie eminesciană, Dumnezeul nostru românesc care ne-a ajutat în mai puțin de un secol să avem o patrie, un Stat, să fim liberi, independenți, și în sfârșit marea zi dela 1 Decembrie 1918 să fim toți laolaltă. Toate au născut euforia unei vocații istorice unice. Tineretul acelor ani a crezut cu devoțiune în această vocație. Insuși Constantin Noica este fructul acestor ani minunați de speranță și de chemări din adâncuri. Speranța că toate relele și nedreptățile se vor înlătura; și sărăcia satelor și mizeria muncii salariate și plaga politicianismului corupt, afacerist, vânători numai și numai de privilegii și avantaje materiale.

S'a reușit performanța unei școli la nivel european, s'a reușit ca, vecini cu Imperiul Răului, tineretul, intelectualitatea românească să respingă impostura ''gauchistă'' și așa cum remarcă chiar moderatorul discuției Alain Finkielkraut, toți marii intelectuali ai anilor '30 să plece dela ''instinctul național'' dela chemările satului românesc evocat cu atâta strălucire de Lucian Blaga și de alertele Doinei eminesciene fără a ne priponi în conservatorism ci având o largă deschidere universală așa cum ne-o recomanda Mircea Eliade, să ne putem apăra ''rostirea'' noastră, așa cum ne-o recomanda Constantin Noica.

Am vrut să fim noi înșine. Am vrut să ne civilizăm fără a ne înstrăina și mai ales fără a ne pierde sentimentul metafizic, dialogul cu absolutul, mila și smerenia creștină. Presimțeam că ''rugați-vă pentru fratele Alexandru'' este ultimul cuvânt în fața neantului absolut. Dar nu l-am acceptat și am luptat și cu nemernicia carlistă și cu trădarea sadoveniană. Nu puteam pactiza cu nimeni pentrucă toți trădau destinul și poporul și pământul românesc, așa cum s'a dovedit în acel catastrofal an 1940.

Decapitați, împușcați și expuși în piețele publice (cu 40 de ani înaintea lui Khomeiny), trădați și părăsiți nu am încetat o clipă să credem în geniul românismului și că numai lupta ne poate mântui.

Din această atitudine, permanent combativă, s'a aglutinat iresponsabil, nefondat, abject și total arbitrar, expresia folosită de Dl. Iliescu cu privire la ''complotul'' din 13 Iunie 1990. Ce a mai rămas, azi, din această acuză?Cui a folosit injectarea cu ură a unei denominațiuni care are totuși privilegiul de a fi denunțat prima în lume (1919) cu 60 de ani mai înainte, catastrofa comunistă ?

Nu a relatat oare - relativ recent - Emil Cioran că, într'o promenadă pe malurile Senei, Constantin Noica l-a întrebat: ''dar în definitiv ce ai tu cu Ceaușescu?'' Atât de mult a iubit Noica pământul și neamul încât a crezut, poate, că Ceaușescu era un ziditor de țară nouă când în realitate era un paranoic. Si a fost posibilă această eroare pentrucă s'a uitat că pentru Români satul începe cu biserica și cimitirul. Ambele repere demolate de semidoctismul marxist al lui Ceaușescu. Ambele repere sunt bornele traiectoriei noastre spre absolutul divin, chemarea neîncetată la confruntarea permanentă cu noi înșine. Cine face abstracție de ele, e o frunză în vânt, și orice clădește, clădește pe nisip. Chiar în filosofare. Nașterea, moartea, ființarea și rugăciunea sunt repere existențiale de neocolit.

Rămânând în țară și retrăgându-se la munte, această mare minte a edificat o falangă de eroi ai gândului și ai visului despre o altă Românie posibilă, direct sau indirect, a insuflat resemnarea, ''dialogul'' cu clasicii filosofiei universale și nu cu răul de lângă noi care trebuia înfruntat discret, direct, eficace pe o arie mică, dar întreținându-ne conștiința respectului de noi înșine că facem totuși ceva, nu de dimensiunea lui Paul Goma, Radu Filipescu sau Doina Cornea, nu, ceva infinit mai mic dar totuși ceva.

Evident că nu la protagoniștii indigeni ai discuției ne referim ci prin ei voim să exemplificăm ce mare lucru e să ți se insufle curaj și certitudine utilității jertfei. Ultimul deceniu al satrapiei ceaușiste a fost atât de general nociv, atât de grav și profund dăunător încât pasivitatea este sinonimă cu complicitatea. A trebuit să vină din afară alarmă că ni se dărâmă satele, cu toată grozăvia care o implică acest act demențial, și totuși intelectualitatea română n'a reacționat pe măsură, nici preoții, nici învățătorii, după cât știm. Spune Dl. Andrei Pleșu că ''Noica era împotriva oricărei politici''. Era posibil să stai deoparte în acei teribili ani '80-'89? Si dacă a fost posibil, constituie aceasta o cinste? Se știe: a nu face nici un fel de politică este totuși a face o politică, politica struțului.

Nu, paradisul culturii nu era cu putință în mizeria umană și morală totală, cel puțin în ultimul deceniu. A fost una din gravele erori transmise învățăceilor.

Libertatea interioară nu se câștigă ''cu puțină greacă, cu puțină germană, cu lecturi pioase''. A fost o tragică iluzie, a căror efecte se prelungesc până azi, din nefericire. Libertatea interioară, nașterea eului, a individualității, gândirii autonome este să te smulgi din inerție, din pasivitate confortabilă, poate frivolă, poate lașă și să lupți. Să lupți cu toate riscurile inerente, citabile de-a lungul istoriei, cu infamia, cu tirania, cu batjocora semenilor tăi pe care-i vedeai, zilnic, la cozi, galbeni, înfrigurați, vexați de o umilință, care te privea direct, era singura alternativă admisibilă. Mai ales când reprezinți spiritul unei națiuni, la un anume ceas istoric.

Efectele acestei abdicări, acestei introvertiri, acestei desacralizări a datoriei naționale, fierb și azi în societatea românească, în toate sectoarele cheie, justiție, cluburi politice, administrație etc., și mai ales în puterea politică.

Exaltarea sentimentului național, exaltarea apartenenței la o cultură, la o religie, la un relief, este unicul mod de a ne redescoperi pe noi înșine și virtuțile noastre, este unicul mod de a ne reconstrui și de a ne apăra.

Fără a fi șovini, ci dimpotrivă, fără a deveni mai puțin europeni, ci mai buni europeni. Europa are nevoie de constructori, crescuți în spiritul marilor și tradiționalelor ei valori, pentru a le apăra.



- Il mâncăm ?
- Nu ne hrănim cu ori

DE CE NU SUNT CU EI

Vintilă HORIA

Nu sunt cu ei din cinci motive fără ieşire:

1) pentrucă n'am acceptat niciodată ca o ţară scăpată de sub comunism să aibă drept conducători oameni pregătiţi şi utilizaţi de vechiul regim; era greu să-mi închipui că domnii Iliescu şi Roman ar fi fost mai buni după decât înainte şi că ar fi reuşit să realizeze o revoluţie ca să zic aşa post-revoluţionară, când fie că făceau parte din fosta nomenclatură, fie că nu putuseră să gândească decât după tipicurile marxiste, căpătând astfel o forma mentis mai tare şi mai greu de spart decât un căuş de oţel, fie că fuseseră aşezaţi în noua matcă a puterii de forţe crescute şi ele la focul aceloraşi principii; aşa cum Gorbaciov e leninist din naştere, cum a declarat-o fără sfială - e poate, asta, singura lui sinceritate, atât Preşedintele Iliescu, cât şi Premierul Petre Roman, sunt sortiţi să-şi ducă neputinţa reformatoare, până la ultimul lor ceas, de aceeaşi blestemată aderenţă la formula cea mai devastatoare a tututor timpurilor; aşa cum din ceea ce ştim nu se poate face bici, nici din marxism nu se poate face brici; destinul celor doi apare din ce în ce mai mult ca un fel de tragică încercare de a duce până în pânzele albe cea mai roşie dintre iţele istoriei;

2) pentrucă mi s'a părut de un grotesc primitiv transformarea Frontului în partid politic; nici doctrină, decât poate o vagă atracţie către ţărmul pierdut, şi nici personalităţi capabile să conducă; o improvizaţie întemeiată pe voinţe de putere lipsite de vocaţie şi de destin major, alcătuite ad hoc din surâsuri mai de grabă hidoase, care s'au transformat dela început într'un fel de imitaţie târzie a celebrului personaj dintr'un roman de Victor Hugo, obligat la surâs nu din exces de zel carierist, sau fripturist, cum se spunea la noi pe vremuri, ci dintr'o mutilare anatomică; promisiunea iniţială de a nu da Frontului un ţel politic a fost imediat călcată în picioare, ceea ce implica un început în minciună care a devenit imediat o tehnică de guvernământ; un scriitor nu poate colabora cu minciuna, deci m'am îndepărtat de tragicul duo în clipa în care am înţeles că nu-şi respectă nici măcar propriile improvizaţii; ceea ce au făcut din Televiziune nu este altceva decât imposibilitatea de a face altfel, pe o cale de neadevăr pe care şi-au trasat-o astfel şi nu altfel; îmi închipui că totul merge prost în ţară pentrucă din neadevăruri nu se poate făuri nici măcar o apropiere de adevăr, deci de realitate; guvernul de azi al bietei Românii, săraca ţară bogată, este condamnat de el însuşi şi din tru începuturi a da greş în toate, atât pentrucă încearcă să prelungească o situaţie de nesuştinut din punct de vedere ideologic şi programatic cum e socialismul, şi să umple cu neadevăruri ineficace şi contraproducătoare o politică din care Ceauşeştii făcuseră un dezastru fără întoarcere; am putea spune, parafrazând o constatare latinească: dincolo de adevăr nulla voluptas;

3) pentrucă n'am crezut în alegerile de anul trecut; am avut imediat dovezi că guvernul intervenise în aranjarea lor după propriul lui plac, transformând acel început de democraţie într'o comedie dusă în unele locuri până la caragialescul cel mai endemic; majorităţile zdrobitoare obţinute de un partid ieşit din ceva care promisese a fi o grupare fără scop de putere îmi apăreau ca nişte imitaţii post-staliniste cu care se putea ajunge la putere, dar cu care nu se putea rămâne în ea;

4) pentrucă aducerea la Bucureşti a minerilor, încadraţi şi preparaţi de Securitate, mizerabilele atentate împotriva cetăţenilor, a bunurilor culturale publice cât şi a celor private, au dat României o culoare de mahala extraeuropeană, o culoare pictată pe chipul ei de însuşi guvernul recent ales, m'au făcut să înţeleg că, într'adevăr, nu mai era nimic de făcut şi că orice lege votată în noul Parlament şi orice măsură care-i urma, în mod logic, erau destinate a face mai mult rău decât bine; situaţia din România, dela "mineriadă" încoace nu a făcut decât să se deterioreze; sentimentul că cei dela putere nu sunt liberi şi că au fost puşi acolo pentru a ţine ţara în vechiul frâu, e o deducţie silogistică a acestei vizibile stări de fapt: speranţa legată în URSS de conceptul "După-Gorbaciov" a devenit şi la noi un fel de lozincă ultimă care ar suna la fel, înlocuind numele propriu străin printr'unul local; sinistră farsă neofanariotă, de al cărei implacabil şi nefericit destin au început să-şi dea seama chiar şi cei care, din greşeală, au votat în favoarea ei;

5) pentrucă nu pot crede în liberalizarea culturii într'un regim de asuprire a agriculturii; cât timp pământul nu va fi al ţăranilor, dispărând orice urmă de colectivizare, Românii nu vor avea ce mânca; ştim foarte bine că unde nu e proprietate privată nu e nici libertate; aceste lucruri esenţiale nu cunosc jumătăţi de măsură, decât în caricatură; este ceea ce a devenit între timp o formulă de guvern care a întreprins pe jumătate reforme care nu au sens şi nici nu pot avea urmări fericite decât atunci când se pot oglindi în voie în propria lor integritate; ştiu că adevărul e neiertător cu cei care-l siluiesc şi-l deformează; nici partidul unic cel mai puternic din lume, care constituise în Răsăritul Europei un ţinut al minciunii bazat pe crime aparent autofolositoare, nu a rezistat ieşirii din adevăr: nici Stalin, nici Lenin, nici Brejnev n'au izbutit altceva, atentând contra adevărului, decât să pregătească cu genială răbdare catastrofa politică, economică şi culturală în care s'a prăbuşit un Stat de nedrept, Statul socialist, pregătitor al unui Stat comunist care, din fericire pentru oameni, nu a reuşit să ia formă în istorie; cum va dăinui, în exact acelaşi făgaş noul Stat fesenist, născut din capul deteriorat al unui Jupiter tonans în fază agonică?

Sunt, în schimb, alături de poporul român, deci dincolo de cei dela putere; sunt cu cei din toate "pieţele libertăţii", dela Bucureşti, Timişoara sau Braşov, pentrucă acolo bate încă inima ţării autentice. Stiu că va fi greu să ieşim din faza de tranziţie în care am fost obligaţi să intrăm şi care, în modul cel mai evident, nu e pe măsura noastră. Ea va fi cu atât mai scurtă cu cât deceniile de oroare socialistă au fost mai lungi.

Nu ne mai e îngăduită nici o speranţă în legătura cu falsa abatere dela realitate care a fost regimul trecut. Nu mai avem de întors decât o pagină, ca să ne regăsim în adevărul nostru dintotdeauna.

MINUNE ŞI DEZASTRU

Urmare din Pag. 1

Străinii s'au cutremurat văzând cum arată orfelinatele din România, dar noi cumpărăm airbus-uri. Peste capitala ţării se aşează în fiecare seară o baltă de întuneric, hoţii proliferează în vreme ce poliţia e ocupată să apere puterea de coşmarul Pieţei Universităţii, suntem ameninţaţi de o invazie a şobolanilor, şi la propriu şi la figurat, corupţia ia proporţii halucinante, se vorbeşte că principalii profitori sunt vechii profitori, alimentarele sunt pustii în timp ce privatizarea se face mai ales prin dughene, ca în China, mizeria îi împinge pe oameni la un egoism sălbatic, bazat pe principiul "scapă cine poate", intelectualii nu s'au dumirit încă dacă guvernul asistă indiferent la agonia culturii sau o simulează ca să nu mai fie atâtea voci critice, pe şantierele construcţiilor neterminate bate vântul, energiile ţării sunt secătuite tot mai mult prin dezamăgirile la care suntem supuşi sistematic, de parcă puterea ar ţine să ne convingă pe toţi că orice idealist care se încăpăţânează să rămână, azi un idealist este ori imbecil ori naiv.

Numai televiziunea surâde şi ne arată flori, dar să trec peste asta. Minciuna care depravează relaţiile publice, într'o ţară traumatizată, care are nevoie de adevăr ca de pâine, nu e tot o crimă politică? A aduce un popor sau, oricum, o bună parte a lui, în situaţia de a nu mai crede în nimic, după ce a sperat totul, nu intră în crima de genocid? Dar "başcălia" organizată, agresivă, împotriva celor disperaţi? Suntem singura ţară din Est unde opoziţia a fost satanizată. Suntem singura ţară din Est unde puterea e acuzată public de trădare naţională.

In aceste condiţii, nu era mai normal, mai cuviincios, să ni se promită, pur şi simplu, mai puţină corupţie, mai puţină mizerie, mai puţină disperare, nu minuni în care nimeni nu crede, întrucât ele n'au cum să vină din partea unei puteri obsedate numai de putere?

Ca să nu mai spun că o putere care huleşte Timişoara şi n'are curajul să pună piciorul acolo, o putere care a compromis miracolul revoluţiei făcând să se discute insistent de o lovitură de stat, o putere care a ajuns să fie detestată mai ales de tineri, este ultima care ar trebui să vorbească despre minuni. Fiindcă nici nu le poate înţelege, nici nu le poate accepta.

Prin ce minune generaţia care are acum douăzeci, douăzeci şi cinci de ani, generaţie crescută în minciună, fără să cunoască libertatea, a devenit adversara cea mai intransigentă a minciunii politice, e greu de explicat. Dar faptul că tocmai această generaţie e adesea hulită, că tocmai ea este bătută de poliţie şi blamată prin megafoanele puterii e încă o dovadă, alături de insulta adusă de parlament Timişoarei şi de încercările de a discredita revoluţia, că un regim incapabil să priceapă sublimul, fiindcă reduce totul la calcule, nu poate avea nimic sfânt. De altfel, celelalte ţări din Est, care au fost cu noi în acelaşi "lagăr" ies mai repede din boala post-totalitară, fără să promită minuni. Dimpotrivă. Intr'un discurs, Vaclav Havel zicea: "I-aţi auzit pe predecesorii mei rostind variaţiuni pe aceeaşi temă: cum prosperă ţara noastră, ce fericiţi suntem cu toţii, ce încredere avem în conducere şi ce perspective luminoase avem. Nu cred că m'aţi ales ca să vă pot minţi la rândul meu". In schimb, Domnul Roman îşi imaginează, s'ar zice, că tocmai pentru asta a fost ales...

Sigur, nu se aşteaptă nimeni să vină Domnul Iliescu ori Domnul Roman, într'o seară, la televiziune pentru a recunoaşte în faţa întregii naţiuni: "Stimaţi concetăţeni, e adevărat. Noi am pus la cale mascarada teroriştilor. Si v'am minţit când v'am spus că vrem doar să administrăm ţara până la alegeri. In realitate nici o clipă nu ne-a trecut prin minte să lăsăm puterea altora". O asemenea impresionantă sinucidere politică ar cere personaje de o altă anvergură şi ar constitui, într'adevăr, o minune. Dar cum "minuni în vremea noastră nu cred a se mai face", să rămânem măcar la bunul simţ banal de a respecta realitatea.

Octavian PALER

(România Liberă)

REVOLUŢIA DE MÂINE

Urmare din pag. 1

"centrului - stângii" socialiste, neocomuniste. Să pătrundem marile principii de viaţă românească şi creştină nu ca o lecţie banală de democraţie, ci ca pe un act de trăire a unei aspiraţii mântuitoare şi înviorătoare. Si, mai ales, să le urmăm în fapte, drept factor de viaţă moral-spirituală; şi drept imbold de integrare (individuală şi socială) într'o Europă reîncreştinată şi eliberată de bolşevism: "Eu sunt calea, adevărul şi viaţa!"

Lustrul de cultură favorizează dezvoltarea insidioasă a raţionalismului scientist şi a scepticismului filosofic, ambele de origine materialistă, ce conduc la o condescendenţă ironică - de nu şi la antipatie funciară - faţă de primatul spiritualului. Acest "duh" e cu atât mai distructiv cu cât mai superficială este cultura din care cineva are pretenţia că-şi trage obârşia. Foarte adesea, spiritele cele mai luminate şi mai cultivate sunt şi sincer combative. Pe de altă parte, este evident că situaţia din unele zone geografice ale ţării se prezintă cu oarecari deosebiri. Astfel e combativitatea ardeleanului, explicabilă prin caracterul politic - naţional moştenit din trecut; sau aceea a moldoveanului, de dincoace şi de dincolo de Prut, ce se clarifică mult prin influenţele Răsăritului.

Imbucurător e - în această privinţă - că deja se relevă manifestări foarte interesante. Aşa sunt, de pildă, încercările de a crea în cercuri intelectuale, studenţeşti, un curent de spiritualitate întemeiat pe o mistică filosofică viu colorată ideologic. Sau eforturile revelatorii depuse spre a înrâuri pozitiv sufletele tinerilor, prin atragerea lor de credinţa religioasă şi de adevărata istorie a Românilor. Toate acestea nu reuşesc încă să atenueze constatarea regretabilă a faptului că o serie de publicaţii, emisiuni radio, TV, şedinţe parlamentare ori de club politic, conferinţe publice ş.a., evaluează spiritualitatea doar ca pe o manta de ploaie, strict conjuncturalist, formalist şi diversionist.

E uşor să pui la geam semnele unui patriotism de circumstanţă, impur, cu fraze demagogic-revoluţionare şi transformări exterioare neesenţiale. Cât de inofensiv şi de inoperant este crezul politic cu resorturi strict materiale şi ritualice. Atunci, unde se mai află biruitorii vieţii şi ai morţii? Atunci unde am abandonat esenţialul şi radicala schimbare necesară? Aşadar:

"In lume aveţi tulburare; ci îndrăzniţi. Eu am biruit lumea" (Ioan, VI, 33). De aici începe şi se termină adevărata revoluţie. Revoluţia de mâine.

Valeriu C. NEŞTIAN

CINE COMPROMITE OPOZIŢIA?

-IDEALURI FULGERATE-

—Vasile A. MARIAN—

Avem cea mai dezbinată opoziţie politică dintre toate fostele ţări comuniste ale **Europei** de Est. Dar acesta nu este încă lucrul cel mai trist. Opoziţia noastră nu este numai dezbinată, **ci şi din ce în ce mai** compromisă. Dar nici acesta nu este încă lucrul cel mai grav. Tristeţea (şi ruşinea) cea mare vine abia de acolo că opoziţia nu este compromisă doar din afară, prin campania de **calomnii** şi mistificări concertată de puterea actuală şi de gravitonii ei pestriţi, dar prea adesea chiar dinlăuntru, din sânul diferitelor formaţiuni politice, asemenea unui cancer care macină - încet, dar sigur - un trup slăbănog şi diform, periclitând din ce în ce mai mult viitorul politic al ţării.

E motivabil (dacă nu scuzabil) **ca în** nişte înjghebări **politice** aflate încă la început de drum să apară anumite disensiuni şi chiar fracţiuni adverse. Ceea ce nu mai este însă nici scuzabil şi nici motivabil este felul în care unii pretinşi "oameni politici" înţeleg să-şi trateze, în mod public, foştii parteneri. Asta nu numai că îi dezonorează pe ei înşişi, discreditând şi orientarea politică pe care o slujesc dar aduce aminte, intr'un mod foarte neplăcut, tocmai de **binecunoscutul** procedeu comunist (recomandat cu cinism de Lenin) de a-ţi căsăpi **"tovarăşii** de drum", dacă interesul ţi-o **cere.** Urmând neabătut modelul rusesc, aşa au procedat comuniştii din România cu social-**democraţii** sau cu pro**priii** lor **"deviaţionişti"** (Jumanca, Fluieraş, Pătrăşcanu, grupul Ana **Pauker** sau, mai recent, Mazilu şi "cei şase"). **Aşa au procedat şi neocomuniştii** din Frontul Salvării Naţionale cu o bună parte din membrii fostului C.F.S.N.. Dacă suntem preocupaţi, dincolo de **orice** divergenţe, să ne opunem comunismului şi neocomunismului atunci de ce împrumutăm oare, atât de **fidel** uneori, tocmai procedeele acestora?!

Nereuşind să scape nici ea de morbul dezbinării (ce tinde să devină, din păcate, o boală **naţională!**), Uniunea Democrat-Creştină din România a cunoscut la începutul acestui an o ruptură lăuntrică, nu tocmai bruscă, ci evoluând cu încetul, mai ales după alegerile din **primăvara** anului trecut. **Pricinile** acestei sciziuni nu au fost ideologice ci morale şi organizatorice. Liderii **iniţiali (domnii Mihai Grama, preşedinte şi Vladimir Fulger, vice-preşedinte cu probleme de organizare, ramura externă, secretar general - ambii ingineri pensionaţi), s'au dovedit incapabili să consolideze această formaţiune politică, de unde si rezultatul dezastruos obţinut în alegeri. Dumnealor,** repezentând oricum o conducere provizorie, au **fost din ce în ce mai con**testaţi, în lunile din urmă, de o parte **considerabilă** a membrilor U.D.C., atât din Bucureşti cât şi din judeţe.

Soluţia acestui conflict intern era **limpede:** convocarea unui Congres general al Uniunii, prin care să se aleagă, în mod statutar, o **nouă** conducere şi în care să se dezbată serios problemele unei organizări viabile şi unei strategii **politice** corespunzătoare. Numai că domnii Grama şi Fulger, **sprijiniţi de câtiva "fideli"** cointeresaţi, au făcut toate eforturile de a împiedica ţinerea acestui **congres,** tergiversând convocarea şi **organizarea lui, sub diferite** pretexte şi cu mijloace nu tocmai principiale. O atare reacţie este într'o oarecare **măsură de înţeles: prinzând** gustul dulce al "şefiei" de partid, nu le **putea** fi tocmai indiferentă perspectiva unei **"detronări"** oficiale.

Lucrurile devenind însă intolerabile în această formă, Congresul U.D.C. a fost în cele din urmă convocat în Sibiu (unde se află cea mai puternică şi bine organizată filială teritorială) de către majoritatea membrilor fondatori ai U.D.C. (conform **actului de înscriere al par**tidului la Tribunalul Municipiului Bucureşti), precum şi ai Comitetului de conducere provizorie al acesteia. Au **răspuns** convocării 15 filiale ale U.D.C.

In darea de seamă făcută de Domnul Gabriel Constantinescu (liderul filialei Sibiu) şi pusă la **dispoziţia** presei se arată, în termeni cât se poate de urbani, că vechea conducere provizorie nu s'a dovedit la înălţimea atribuţiilor sale, procedând în mod "autoritar, arbitrar, abuziv, pe alocuri neonest", cultivând, pe de altă parte, sub titulatura de "Organizaţie de Tineret", în chiar sediul central al U.D.C. din Bucureşti, o **seamă de figuri "interlope", simpli oportunisti, străini de orientarea politică şi morală a Uniunii. Se pare că** s'au mai făcut şi alte **reproşuri vechii conduceri dar nu s'a considerat necesar ca ele să fie încredinţate deocamdată publicităţii,** urmărindu-se rezolvarea lor "în familie", iar, în caz de nevoie, pe cale juridică. A fost votată apoi o nouă conducere (profesorul şi scriitorul Marcel Petrişor - **preşedinte;** fizicianul Serban Suru - vice-preşedinte).

Reacţia domnilor Grama şi Fulger a fost pe cât de pripită pe atât de violentă. După ce au împiedicat sistematic, vreme de unsprezece luni organizarea unui Congres general al partidului, în clipa în care acesta a fost convocat, dumnealor s'au gândit să convoace de urgenţă, într'un fel de replică disperată, o aşa-numită "Adunare generală extraordinară" la Bucureşti, **exact în perioada Congresului dela Sibiu. Nu vrem să discutăm cine şi în** ce condiţii a răspuns acestui apel... Cert este că domnii Grama şi Fulger au regizat cum au putut definitivarea dumnealor în urma acestei **adunări,** în funcţiile deţinute în mod provizoriu **până** atunci, precum şi excluderea din U.D.C. a unor... **membri** fondatori şi a întregii filiale **dela Sibiu! Despre Congresul** dela Sibiu domnul Fulger a făcut afirmaţia, într'un interviu apărut în presă, că "nu a fost convocat de partidul nostru, ci de filiala U.D.C. dela **Sibiu**"(?!) Cum adică, domnule Fulger, una este partidul "dum - **neavoastră"** şi **alta sunt** "filialele U.D.C.?! Noi ştiam că un partid se compune din toate filialele şi din toţi membrii lui! Un partid care se detaşează de **propriile filiale este un lucru care ţine poate de "originalitatea"** democraţiei **noastre post-revoluţionare!**

Dar nici asta n'ar fi fost **nimic.** S'au scindat ei liberalii şi ţărăniştii, ditamai partidele **istorice;** de ce să ne surprindă atât de tare sciziunea unei formaţiuni politice încă insuficient cristalizată (din vina cui, am văzut) şi cu o pondere de tot firavă în arena politică actuală! Numai că domnii Grama şi **Fulger n'au înţeles să se o**prească aici, aşteptând o eventuală limpezire juridică a situaţiei (perspectivă care, nu se ştia de ce, îi cam nelinişteşte!...). **Dumnealor** s'au gândit să-şi ilustreze **obida** personală cu o ofensivă de tip **(neo)comunist:** tocmai în presa "independentă" de stânga (mai ales "Libertatea", "Tineretul liber" şi "Dimineaţa"!). Dacă cei dela "Azi" îşi spuneau şi ei "independenţi", probabil că domnul Fulger s'ar fi adresat şi acolo. Nu v'a durut deloc inima, domnule Fulger - pentru ideea de democraţie creştină şi pentru statutul opoziţiei în **general - că ziariştii pro**fesenişti şi cititorii lor şi-au frecat mâinile şi şi-au **lins** buzele de satisfacţie, făcând publice **declaraţiile** dum**neavoastră** atât de răuvoitoare? Nu v'aţi simţit nici o clipă în pielea unui Iuda dispreţuit de chiar interlocutorii cu pricina? Nu v'a fulgerat prin minte că, orbit de o patimă personală, **compromiteaţi însăşi ideea de partid de opoziţie?** Nu **v'au mâhnit chiar deloc titluri ca acestea: "Continuă scindarea"** (**"Dimineaţa"**, 29 Ianuarie 1991), "Democraţia creştină şi legionarii" ("Tineretul liber", 30 Ianuarie 1991). "Necuraţii din ograda creştină" (**"Libertatea"**, patru numere consecutive, 25-28 Februarie 1991)? Dar probabil că puţin vă pasă de altceva decât de măruntele **dumneavoastră** orgolii şi interese, vai, altminteri atât **de omeneşti!**

Aţi afirmat în "Curierul **Naţional" că dumneavoastră** nu sunteţi alarmaţi "întrucât avem de partea noastră adevărul". Dacă aşa stau lucrurile, de ce nu acţionaţi seniorial, pe calea **justiţiei?** Nu-i puţin lucru să ai de partea ta **adevărul...** De ce v'a mai trebuit oare această **tulburare a apelor într'un** stil atât de asemănător calomniilor şi insinuărilor criptocomuniste ("grupări extremiste", "legionari", **"manipulare** de tip ex**tremist** din străinătate". adică tocmai de acolo de unde aţi venit dum**neavoastră** pe 15 Ianuarie 1990)?

In **paranteză** fie spus, vi se poate înţelege ciuda de a **nu fi fost invitat la Romfest la** Washington, **în vara** trecută. Presa a relatat despre el. Acolo a avut loc o sărbătoare a Românilor de pretutindeni, şi nu "o adunare... unde s'a stabilit un plan tactic pentru reactivarea extremei drepte în România", cum v'aţi aventurat să **susţineţi** dumneavoastră. Si nici umila publicaţie "Puncte car**dinale", care apare când şi cum poate la Sibiu,** fără vreo firmă de partid, ci doar ca aceea a democraţiei creştine în general, nu prezintă (pentru cine citeşte cu discernământ) **"punctele de vedere** ale unei **grupări extremiste"** ci pe acelea ale unui grup de oameni credincioşi ideii unei autentice democraţii creştine româneşti.

"In continuare - ii **declaraţi** ziaristului dela "Tineretul liber" - ne aşteptăm la reacţiile lor arhicunoscute şi josnice: **scrisori de ameninţare,** insulte, şantaj...". Puteţi fi **linistit. Asemenea** mijloace "arhicunoscute" şi "josnice" vă aparţin deocamdată **în întregime.**

Cât **înţelegeţi** altminteri dumneavoastră dintr'un ideal politic se poate ghici uşor dintr'o afirmaţie ca aceasta: "Incercarea de a ne fura partidul a eşuat". Despre asta să fi fost vorba?! Să fi încercat cineva să vă priveze de partid ca de un bun personal? Să fi fost U.D.C. "jucăreaua" vene**rabililor** domni Grama şi Fulger? Aveţi acte de proprietate pe ea? Dacă este aşa, atunci aţi putea-o împacheta frumos, în **ziarele** dumneavoastră preferate, punând-o la loc sigur (aici sau în Germania) până la viitoarele alegeri, când o veţi putea scoate din nou în târg, uimind **muşteriii** cu ea, pentrucă o să zică: "ma-ma..."

Greu blestem trebue să mai apese asupra bietei noastre opoziţii dacă este **condamnată** să se compromită prin astfel de specimene lăturalnice, gata să fulgere în dreapta şi'n stânga, pentru un gram de putere!...

Vasile A. MARIAN

(fost membru al U.D.C., n. 1959, deci nu prea legionar...)

ROMÂNIA FĂRĂ PARTIDE

Mihai FREAMĂT

Ti se împleticeşte limba dacă stai să le numeri şi, mai ales, să le rosteşti cu voce tare denumirile.

Sunt peste 200 (două sute) de partide azi în România. Două sute de grupări politice care mai de care mai democrate şi mai puse pe fapte mari. Doamne fereşte însă să le iei la scuturat - rămâi cu mâinile goale sau aproape. Puţin fum şi puţină pulbere! Atât şi nu e de mirare dacă orice individ în care s'au trezit peste noapte doruri de mărire se apucă a doua zi să-şi facă un "partid". Metodologia e simplă: se întocmeşte o listă cu "aderenţi", se copiază "pe sărite" nişte puncte din celelalte platforme-program, se caută un nume, se depune la tribunal o cerere tip şi...gata. Noul "partid" intră pe scena politică încercând să rupă inima târgului, iar şefii din comitetul director pozează în tribuni făloşi, rostind replici istorice din centru, din centru-stânga, centru-dreapta, mai stânga, mai dreapta...mă rog...din toate părţile ce definesc orientările posibile.

Aşadar piesa politică ce se joacă azi în România nu e distribuită pe personaje bine conturate. Există doar o ceată de figuranţi ce aşteaptă în culise de unde se desprind pe rând eroii ce prezintă în faţa publicului câteva "adevăruri" capitale, retrăgându-se apoi să povestească în reuniunile de familie cât de dur şi determinant au atacat problemele ce frământă ţara.

Cui foloseşte acest "pluri" exacerbat e lesne de înţeles, nu e prea clar însă cum s'a ajuns aici.

O primă explicaţie ar fi dată de dorinţa Românilor de a demonstra, după atâta stat cu capul la fund, că sunt apţi pentru opţiuni diferite de cele propuse de unii sau alţii.

O altă explicaţie ţine de inexistenţa unor lideri politici autentici. Cei apăruţi peste noapte sunt lipsiţi de experienţă şi nu reuşesc să obţină credibilitatea necesară pentru a transforma micile lor grupări familiale în partide de masă.

E de amintit şi faptul că programele partidelor nu sunt destul de transparente, destul de concrete, ele, programele, cuprind doar idei generale, adeseori literaturizate cu ajutorul limbajului de lemn ce - iată - nu poate fi epurat cu una cu două. De aici împrăştierea electoratului în cele două sute de zări, posibil a deveni şi mai numeroase.

Se impune la rând faptul jenant, dar nu ruşinos, că în ţară bântuie analfabetismul în materie de politică într'un "stat de drept" cum pare a vrea PUTEREA să poreclească România anilor 1991.

Neştiinţa aceasta îi determină pe mulţi, sau pe foarte mulţi să creadă că a face politică azi, e totuna cu a fi membru de partid pe vremea ceauşismului, cu avantajele ce decurg din acest statut. Când aceste avantaje întârzie să apară, proaspătul "convertit" ori dă bir cu fugiţii, ori înfiinţează el însuşi un partid după gust şi aspiraţii. In felul acesta am putea continua până la epuizarea argumentelor care să elucideze misterul apariţiei masive de grupări politice, şi am putea stârni râsul homeric al amatorilor de anecdote dar, vă asigur, că lucrurile nu ţin de genul "spectacol umoristic", ci, mai curând, de drama cea mai cumplită.

Dramă! Pentrucă ce poate fi mai dureros decât să vezi un popor întreg alergând haotic din poartă în poartă după dreptate şi speranţă, ce poate fi mai dureros decât să vezi că aspiraţia spre libertate şi viaţă omenească eşuează în ridicol când te îndrepţi spre ea braţ la braţ cu gângăveala, prostia şi, nu de puţine ori, cu impostura şi interesul meschin?

Domnilor, nu e de glumit în faţa acestor privelişti!

Se poate afişa un interes de circumstanţă, se poate ridica din umeri a nedumerire, se poate, chiar, zâmbi amar dar, pentru Dumnezeu, să nu hohotim a râs, cu gura până la urechi ca la auzul unei glume bune! Tara aceasta a ajuns din nou la cheremul unor indivizi împătimiţi după putere. Că aceşti indivizi nu puteau fi recrutaţi decât din rândurile comuniştilor e la îndemâna oricărei înţelegeri din alte părţi, numai la îndemâna celor de aici nu este. Aiuriţi cu promisiuni, cu programe sofisticate, cu schimbări dela o zi la alta, îngropaţi în nesiguranţă şi nelinişte Românii nu reuşesc să se dumirească ce e cu ei, ce e cu prezentul, ce e cu viaţa lor fără viitor, devenind astfel victime sigure ale abililor neocomunişti.

Miroase a plâns şi disperare!

Cei mai slabi se îndeamnă la acte antisociale nesăbuite şi de tot condamnabile, iar ceilalţi scrânşnesc din dinţi şi ameninţă fantomele ce se încăpăţânează să apară din castelele staliniste, înfricoşând mulţimile aduse la sapă de lemn într'un timp record. Nimeni nu reuşeşte să împrăştie norii ce plutesc deşi peste gânduri şi suflete. Firave încercări au fost, dar intervenţiile de acest fel sunt ineficace în condiţiile în care fabricanţii de ceaţă sunt neobosiţi în a o produce. Scenarii de criză optimiste, mai puţin optimiste, legi fără noimă, legi ce se contrazic în chiar textul lor, legi care interzic legile, minciuni sfruntate, vorbe fără şir, discursuri garnisite cu termeni inventaţi ad-hoc sunt tot atâtea instrumente folosite de stăpânire pentru a întuneca minţile. Si atunci să ne mai întrebăm de ce acest imens număr de partide?

Oamenii încearcă pur şi simplu să găsească un drum spre lumină, încearcă să scape din vâltoarea în care au fost prinşi fără voia lor, dar, e sigur că încercările sunt menite eşecului. Cineva veghează şi orice tentativă de acest fel este blocată într'o manieră diabolică. Bine, bine! Inţelegem totul - ar spune cineva - dar ce întreprind partidele istorice? Ce întreprinde Partidul Naţional Tărănesc, ce întreprinde Partidul Naţional Liberal?

Răspunsul e clar: nimic sau aproape nimic!

Incă din start aceste partide au plecat în cursă târînd după ele păcatele ce le-au fost puse în cârcă de propaganda comunistă timp de aproape cinci decenii: răscoale şi greve înăbuşite în sânge, crize economice, trădări de neam şi de ţară, crime politice, mă rog...toate evenimentele nefaste câte pot fi presupuse ca odioase şi mârşave într'o societate coruptă, au devenit în lunga perioadă totalitaristă, caracteristici definitorii ale celor două partide amintite, (ţapi ispăşitori pentru toate relele întâmplate pe acest pământ românesc). E greu sau chiar imposibil, cu asemenea "zestre", să devii o formaţiune politică, ce ar polariza încrederea. De aici şi rezerva manifestată de electorat vizavi de P.N.L. şi P.N.T., rezervă alimentată abundent de propaganda condusă de puternicii zilei - comuniştii de ieri, neocomuniştii de azi cu zâmbete lăbărţate şi priviri în care străluceşte lăcomia.

In concluzie suntem nevoiţi să conchidem că noi suntem cei cu multe partide şi tot noi n'avem partide. Curat balamuc politic!

Dar să vedem pe ce cai stau puternicii zilei! Au ei în spate o organizaţie serioasă, un partid credibil? Răspunsul este clar: Nu! In condiţiile acestea se pune firesc întrebarea: cum rezistă acolo sus pe vârful piramidei? E simplu de răspuns şi aici. S'o luăm pe rând! Mai întâi să consemnăm că cei ce-au preluat puterea în Decembrie 1989 erau pregătiţi s'o facă. Nu cu mijloace radicale, nici pe departe, radicalismul şi curajul nu se potrivesc deloc cu fricoşii pe care nu mai e necesar să-i numim, ci cu alte mijloace, cu mijloace ce ţin de şiretenie şi pândă. Stie o lume că aceşti complotişti au profitat de evenimentele ce-au culminat cu izbucnirea revoltei populare din Bucureşti când n'a fost necesar decât să-şi mute bagajele intrând pe scara de servici.

In acea situaţie de haos şi entuziasm n'a fost greu să se impună în faţa unor poeţi visători şi-a unor actori romantici, lipsiţi de talente organizatorice. N'a fost nevoie de un partid, n'a fost nevoie de cotizanţi; poporul a jucat atunci rolul cotizanţilor, al aderenţilor fără rezerve. Manevrate cum se cuvine, masele au interpretat cu brio partitura scrisă de Iliescu, Brucan, Bârlădeanu şi ceilalţi. S'a murit, s'a suferit, dar ce importanţă mai au toate astea când un Bârlădeanu s'a cocoţat în fruntea Senatului, când Iliescu a pus mâna pe coroana "răposatului", când conjuraţii au căpătat fiecare ciolanul dorit? Ca să justifice cumva poziţia din vârf, Iliescu n'a încetat nici un moment să spună celor ce sunt dispuşi să-l asculte, că toată echipa asta dela putere este "Emanaţia" mişcărilor din Decembrie 1989 şi că, Frontul Salvării Naţionale e un partid constituit în "focul luptelor revoluţionare". Dar cum noi ştim că în România nu există, nu fiinţează nici un partid, să revenim şi să ne întrebăm: ce e cu acest Front al Salvării Naţionale (F.S.N.) pe care foarte mulţi ar fi tentaţi să-l numească, mai bine spus să accepte că e partidul de guvernământ?

Domnilor, partidul stăpânilor nu există pentrucă - după câte ştim - un partid trebue să aibă totuşi nişte membri. Si nu câţiva, ci mulţi ca să ai pe ce te baza. Si atunci? Atunci nu rămâne decât tupeul stăpânilor, lipsa lor de ruşine similară cu cea a caliculului ce se înfige în frunte când e vorba de pomană şi mai rămâne - atenţie! - ameninţarea făţişă cu nişte ocrotitori puternici dela noi şi de aiurea.

Istoria - după cum prea bine se ştie - se repetă. De data asta într'o atmosferă de cumplită harababură. Ce-o să facem? Păi, o să asistăm în continuare la jocul ăsta stupid al guvernanţilor. Până când? Până ce s'or plictisi dumnealor să mai domnească în amărîta asta de ţară şi se vor refugia - să nu ne mire - spre locurile unde-i trage aţa. La urma urmelor nici n'avem a ne îngrijora, nu's chiar aşa de mulţi. Ce-o să se întâmple dacă îşi vor lua, totuşi, în serios menirea de stăpâni? Domnilor! Să fim serioşi! Am inventat noi proverbul cu capul plecat şi sabia îndurătoare, dar nici chiar aşa proşti nu suntem.

Suntem blânzi, muncitori, sufletişti, omenoşi, răbdători şi mai cum vreţi, dar nu iertăm pe nimeni când ne simţim traşi pe sfoară şi batjocoriţi. Nu iertăm niciodată! Aceasta e una din legile noastre nescrise iar cei trecători străini de durerile din sufletele noastre ar fi bine să citească istoria noastră adevărată şi să înveţe din păţaniile celor ce-au încercat să vină peste noi cu gânduri de împilare şi asuprire.

Domnilor, luaţi aminte! Aici la noi minciuna are picioare scurte.

CARE ESTE DRUMUL SPRE CAPITALISM?

Mihaela MOISIN

Am auzit în ultimul timp tot mai des remarca: "Toţi ştim cum se trece dela capitalism la comunism, dar nimeni nu ne arată drumul invers: dela comunism la capitalism".

Acest drum nu trebue arătat, nu trebue complicat, cu soluţii noi, pe ocolite. Drumurile ocolite, cu "înţelegeri" cu comuniştii, încă la putere, cu compromisuri, este de lungă durată şi poate sfârşi într'un dezastru.

Singura cale de trecere la capitalism, este aceea care a fost folosită la trecerea spre comunism. Si anume: debarasarea de elementele nedorite în noua societate, adică acele elemente ce se opun schimbării.

In 1948, guvernul comunist a umplut închisorile cu floarea intelectualităţii române în scopul distrugerii ei, pentrucă se opunea instalării regimului comunist în România.

Acelaşi lucru, trebue făcut acum de către tineretul revoluţionar român, singura forţă adevărată de rezistenţă, singura masă conştientă de dezastrul spre care România merge. Tineretul revoluţionar, exemplu de maturitate politică, trebue să se debaraseze de nomenclatură şi Securitate, de tot ce stă în calea adevăratelor schimbări democratice în România. Acest lucru trebue făcut cât mai repede, până când nu o vor face ei, vechii comunişti; adică până când comuniştii nu vor distruge din nou tineretul ca şi în 1948.

Tinerii trebue să preia şi să folosească constructiv, în scopul lor, parte din elementele de bază existente în tradiţia şi spiritualitatea neamului românesc, cum sunt: dragostea de ţară, morala, credinţa, şi perseverenţa.

De asemenea, dela sistemul capitalist, tinerii revoluţionari trebue să folosească, numai după ce au înţeles, elementele de bază ale unui sistem de democraţie şi economie de piaţă.

Trecerea la un sistem capitalist, la o economie de piaţă, nu se poate face înainte de a se înlătura structura comunistă de guvernare a ţării. Grevele, ajutorul de şomaj, asistenţa medicală, asistenţa socială etc. nu pot funcţiona într'un sistem în care proprietatea de stat este majoritară.

Greve nu se fac nici în ţările capitaliste în perioade de recesie, când economia merge cu viteză la vale; în aceste perioade (poate greu de înţeles pentru Români), salariaţii întreprinderilor propun ei înşişi sau acceptă, reduceri temporare de salarii, reducerea numărului de ore sau zile lucrătoare, până la ieşirea din criză. Astfel de reduceri au loc azi în Statele Unite şi Canada.

După ieşirea din criză, când economia înfloreşte, sindicatele au grijă ca prin greve, salariaţii să câştige proporţional cu înflorirea economiei.

Grevele ce au loc azi în România nu duc la nimic bun, nu duc la rezolvări, nu duc la progres. Dimpotrivă. Prin mărirea salariilor în urma grevelor, când la o întreprindere, când la alta, se intră într'o concurenţă continuă; se ajunge la mulţumirea cel puţin temporară a unei mari mase a populaţiei, recunoscătoare în continuare Domnilor Iliescu şi Roman. Dar marea masă nu se întreabă nici un moment din ce surse vin aceşti bani, într'o economie falimentară, moştenită dela fostul dictator şi perpetuată de către actualii dictatori.

Ajutorul de şomaj nu poate funcţiona într'un sistem comunist. In sistemul capitalist, acest ajutor este acordat de guvern foştilor salariaţi pentru un timp limitat (6 luni - un an); în acest timp cei mai mulţi şomeri merg la cursuri de îmbogăţire a cunoştinţelor, în vederea ocupării noilor poziţii ce apar în întreprinderi, ca urmare a modernizării tehnologiilor, a computerizării şi robotizării.

In sistemul de întreprinderi de stat, falimentare, care-şi reduc capacitatea de producţie sau se închid, guvernul poate trimite la recalificare pe cei în şomaj, în număr crescând, dar nu are posibilitatea de a asigura noi locuri de muncă, pentrucă în acest sistem, nimeni nu investeşte, nimic nu progresează.

Unde să trimită Domnii Iliescu şi Roman la lucru pe şomerii recalificaţi, când nu este de lucru pentru absolvenţii proaspeţi ai şcolilor tehnice şi facultăţilor? Ce se va întâmpla după un an?

Tinerii revoluţionari, care pot să înveţe şi să înţeleagă mai uşor aceste discrepanţe dintre economia de piaţă şi structura comunistă au datoria de a discuta cu conducătorii sindicatelor, în vederea lămuririi lor de a înlocui grevele cu demonstraţii de masă, prin care să ceară schimbarea întregii conduceri comuniste a României.

Nu trebue să se teamă nimeni de lipsa de experienţă în conducere, atâta timp cât este bine pregătit profesional, îşi iubeşte ţara şi aproapele. Nimeni nu s'a născut învăţat, experienţa de conducere se capătă prin practică, din greşeli se învaţă, atâta timp cât nu sunt făcute cu rea intenţie. Nu trebue să asculte nimeni la ideea menţinerii în poziţiile cheie a foştilor comunişti doar pentrucă ei au experienţă; toţi aceştia trebue înlăturaţi la toate nivelele, schimbată în întregime structura comunistă, trecerea la adevărata privatizare către marea masă, iar apoi se poate vorbi de drumul spre capitalism.

LITERATURĂ ŞI ISTORIE

Război şi pace

Titus BĂRBULESCU

-II-

In fond despre ce va fi vorba la masa Consiliului de Securitate - ONU, ai cărei membri permanenţi cu drept de "veto" sunt: U.S.A., URSS, China, Anglia, Franţa? De restabilirea unui echilibru mondial şi de drept internaţional între naţiunile cotropite ieri de naţiunile cotropitoare, astăzi eliberate graţie războiului-fulger din zona golfului arabo-persic. Exit actul 1.

Actul 2: vom reveni la Europa orientală şi centrală, de o jumătate de secol cotropită întâi de nazişti, apoi de Soviete vreme de două generaţii! Astăzi pe cale de eliberare de sub robia comunismului multinaţional - pestriţ în ce priveşte identitatea culturală, etnică, confesională a aparatului de stat - totalitar în ce priveşte exercitarea puterii executive imperială - în administraţie şi gestiunea economică colectivistă, sub controlul vigilent al KGB-ului, al miliţiei, armatei şi "aparicicilor", pe tot întinsul imperiului destrămat.

Toate naţiunile - naţionalităţi "conlocuitoare", etnii de limbă şi cultură proprii -, începând cu ţările ex-satelite şi continuând cu cele din componenţa URSS-ului, s'au deşteptat din somnul cel de moarte al comunismului anti-naţional, antiburghez, aducător de mizerie materială şi morală - planificată! Antieuropean, în măsura în care C.E.E. (Comunitatea Economică Europeană) este ansamblul unor naţiuni europene, cu regim politic democratic care respectă drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului, limba, cultura, diferenţa de sânge şi de opinie "a celuilalt", care practică economia de piaţă, adică satisfăcătoare şi rentabilă pentru producător (fie întreprindere privată, fie de stat) atunci când prin jocul concurenţei, competitiv, calitativ între produse, a satisfăcut consumatorul. Această lege ce-i convine şi după pungă, bineînţeles... Ori,nu intră în Europa cine vrea. Intră cine poate proba pe văzute - nu pe declaraţie - că a devenit o democraţie, că e capabil să se integreze într'o economie de piaţă şi schimb cu Europa; şi de circulaţie a ideilor de libertate, de toleranţă faţă de celălalt: adversar, rival, concurent, străin la vorbă şi la port... ceea ce nu înseamnă deloc că un democrat (social, naţional, creştin, fie chiar ne-creştin, liber cugetător umanist...) nu-şi iubeşte cu pasiune ţara, pământul unde s'a născut, eroii morţi pentru patrie, artiştii, nebunii străfulgeraţi de geniul darnic al firii româneşti, fecioarele cuminţi care au pus untdelemn în candelă, pe celelalte nebune, leneşe... Cătălina îl iubeşte pe Luceafărul "străin la vorbă şi la port"; din păcate e o proastă de natură cochetă, feminin pământeană. Il preferă pe Cătălin, viclean copil de casă!... Cred, sper că nu toată România - masculină, feminină - s'a prostit de două generaţii încoace, de când au năvălit viclenii!

La formula romantic-vizionară a generalului De Gaulle: Europa dela Atlantic la Munţii Urali - răspunde astăzi, în vechi stil bonapartist- ca în secolul trecut, în momentul emancipării naţionalităţilor oprimate de către imperiile despotic-iluminate - formula: dela Munţii Urali la Berlin! "Fara da se"... Adică fiecare dintre naţiunile, naţionalităţile din spaţiul robit al Europei să se descătuşeze din lanţurile tiraniei fanariotice, după capacitatea ei proprie de gândire creativă şi de faptă constructivă pentru oameni liberi,printre oameni buni şi nebuni ... Fiecare cum ştie şi poate, poporul şi neamul românesc prin el însuşi, ca şi celelalte popoare şi neamuri eliberate - sau pe cale de a se elibera - de pe întinsul imperiului destrămat.

Dumnezeu te ajută, dar nu-ţi pune în traistă! Napoleon al III-lea ne-a ajutat atât. Ne-a înţeles. Greul l-au împlinit cei din ţară, bărbaţi luminaţi care întâi şi'ntâi s'au desprins total de "perestroica" ţarului de atunci, căldicică, hibridă, pocăită. S'au adresat apoi Românii, "Puterilor europene", care, în afară de Franţa, de Regatul Sardiniei şi Piemontului, erau contra "Moldo-Valahilor iredentişti"! Astăzi sunt numiţi "naţionalişti" în mediatica internaţională. Românii care gândesc şi acţionează "european", adică au voinţă să facă prin ei înşişi ce au făcut naţiunile din Europa occidentală, eliberată de sub jugul "fascist-imperialist-colonizator" în 1945, după victoria "Naţiunilor Unite" aliate cu URSS.

Ce-au făcut, încotro s'au îndreptat politic, instituţional, juridic - internaţional? Si-au recuperat teritoriul naţional, ocupat, răpit de ocupant; apoi şi-au reconstituit o ordine constituţional - politică, întemeiată pe democraţia de tip liberal şi economie de piaţă; s'au unit într'o comunitate de interese economice comune, iar până la un punct, politice, asemănătoare. Interesele comune comerciale, industriale concurente şi culturale mutuale, în sensul permeabilităţii frontierelor lingvistice, circulaţiei ideilor umaniste şi de umanitate, n'au schimbat substanţa umană a statului - fie el pluralist partidic, fie pluralist etnic, dar izvorîtă din "Declaraţia drepturilor omului şi cetăţeanului" (1789) art. 3: Principiul oricărei suveranităţi purcede dela naţiune". Nu dela un conglomerat de "teritorii şi naţionalităţi ocupate, denaturate în fiinţa lor spirituală "de către un imperiu totalitar; de clasa dominatoare peste clasele dominate cu forţa armată, poliţia, aparatul de stat.

Recent, D-na Hélène Carrère d'Encausse (de curând membră a Academiei Franceze) analizează cu pertinenţă şi autoritate de martor ocular şi auditiv direct (este de origine georgiană) "sfârşitul Imperiului Sovietic": "In vremea în care imperiul începe a se sfărâma se trezeşte voinţa de independenţă naţională. Astăzi naţiunile (din Imperiul Sovietic şi fostele ţări-satelite, n.n.) se eliberează de dominaţia imperială şi doctrina comunistă care a justificat-o. A venit epoca de glorie a naţiunilor. Dacă pentru Gorbaciov revoluţia naţiunilor apare ca o lovitură de pumnal dată "perestroicii", în fapt, ea este piatra de mormânt a comunismului. Iar pentru naţiunile care s'au angajat în lupta pentru libertate şi demnitate a omului, apare şansa de a păşi pe calea democraţiei" (p. 255, H. Carrère d'Encausse, "La gloire des nations". Paris 1990).

Apare şansa de a aboli vremea de dispreţ faţă de naţiuni şi naţionalităţi, căci nu există naţiune sau naţionalitate , sovietică. Există nişte naţiuni şi naţionalităţi care s'au trezit de sub stăpânirea periodică a barbarilor peste Europa orientală, centrală, balcanică: Polonezii, Ungurii, Germanii răsăriteni, Cehii, Slovacii, Românii, Românii moldoveni - bucovineni, Bulgarii... Balţii, Ruşii mari, mici, Ucrainenii, Georgienii, Armenii, Tătarii risipiţi dela casa lor, Găgăuţii primiţi prin casele Românilor nistreni..." Eu îmi apăr sărăcia şi nevoile şi neamul", zicea Mircea, acum patru sute de ani, cu vorbă de pace, apoi de război, lui Baiazid Cuceritorul. "Majestate, Românii sunt oprimaţi şi dincoace şi dincolo de Carpaţi, de imperiile: turc, rus, austro-maghiar"... zicea Vasile Alecsandri, ambasador al Moldo-Valahilor, acum o sută şi ceva de ani, la Paris, în conversaţia afectuoasă şi complice revoluţionar, pe planul emancipării politice a naţionalităţilor oprimate din Europa, cu Napoleaon al III-lea, al cărui trecut de "exilat", de simpatizant al "carbonarilor", îl apropia de cauza naţională a fraţilor săi latini: români, italieni...

Unde, încotro se îndreaptă România viitoare, astăzi pe cale de eliberare de sub teroarea colectivistă şi "asasinat de stat" în masă; de stat anti-naţional, anti-democratic, anti-european? In mod evident, spre reîmplinirea idealului naţional: reîntregirea ţării cu Basarabia - Bucovina de Nord, răpite de URSS în 1940 (conform Pactului de neagresiune Ribbentrop-Molotov din 1939, a protocolului lui ţinut secret, care, totuşi nu prevedea Bucovina..) Pactul "scelerat" a fost denunţat de către Republicile baltice de asemenea victime ale lui, de Polonia... De N. Ceauşescu în 1989, cu puţină vreme înainte de a fi fost executat de foştii lui tovarăşi. N'a fost denunţat de succesorul lui! Basarabia - Bucovina înseamnă pentru România ce înseamnă pentru Franţa, Alsacia-Lorena. Prima grijă a Franţei, îndată după eliberarea de sub ocupaţia Germaniei hitleriste, n'a fost oare reîntregirea teritoriului naţional cu provinciile care i-au fost răpite: Alsacia- Lorena?

In acelaşi timp cu realizarea idealului naţional, România se va îndrepta spre construirea unei democraţii europene, de tip liberal şi economie de piaţă, adică fundată pe legea naturală a cererii şi ofertei a produselor, acestea fiind fabricate în întreprinderi libere, gestionate capitalist, concurenţial (cu capital privat - sau de stat, când finanţele acestuia sunt prospere şi poate învesti în industria agro-alimentară, de pildă...), în vederea satisfacerii consumatorului; în ce priveşte ordinea constituţional - politică, ea rezidă pe separaţia strictă a puterilor în stat: legislativă, judecătorească, executivă. In clar, pe inviolabilitatea libertăţilor fundamentale ale omului, pe garanţia respectului acordat drepturilor omului, cetăţeanului, neamurilor convieţuitoare, limbii naţionale, limbilor, cultelor religioase, practicate într'o societate civilă, pluralistă din punct de vedere cultural, demografic, "diferenţiată în geografia ei umană" - cum spunea odinioară înţeleptul meu profesor de geografie, Teofănescu...

A fi "minoritar" într'o naţiune, adică "celălalt, de altă limbă şi cultură este o bogăţie" pentru "majoritatea de limbă şi cultură" a ţării globale, constituită politic administrativ în democraţie, cu o singură condiţie: să nu refuzi - nici să dispreţuieşti limba şi cultura "majorităţii". Nu se refuză egalitatea, în democraţie. Conceptul modern de naţiune rezidă tocmai pe varietatea de sânge şi de atitudini culturale deosebite în faţa vieţii dinamice, creative pentru fiecare faţă de fiecare, în raport de complementaritate şi de mutuală contribuţie la armonia convienţuirii între unii şi alţii, în cadrul naţiunii care "este un umanism".

Pentru naţiunea română - ca şi pentru naţiunile vecine şi cele care se pregătesc actualmente să iasă din spaţiul intern al URSS-ului, viguros, prin ele însele "căci, pe plan internaţional, ajutorul este dat D-lui Gorbaciov pentru "revizionismul" lui post-comunist, căldicel, pocăit, ineficace, sub "presiunea naţionalismelor" se va pune problema şi pentru naţiunea română şi noua democraţie română a trecerii în cadrul superior al convieţuirii cu lumea liberă, occidentală. Deci România va formula opţiunea de a păşi în concertul naţiunilor europene: democraţii de tip liberal şi economie de piaţă, unite comunitar în C.E.E. Va trebui să îndeplinească o condiţie: să probeze că este o democraţie sinceră, reală, cu voinţa şi dorinţa de a privi de-acum înainte spre Apus - nu spre Apus cu ochii crucişi şi îmbrobodiţi de tenebrele imperiului: Soare - Răsare...

Măcar un efort lucid şi sincer de informare liberă a corpului electoral (democraţia, la nivelul electoral, stă pe sufragiul universal, liber secret). Să ştie acesta "pentru cine şi pentru ce fel de lume nouă votează." Să afle că s'a rupt complet de fosta putere imperială, suverană. Că libertate înseamnă limbă şi gest, în conformitate cu realitatea înconjurătoare aşa cum este - mai bună, mai rea decât înainte! - Nu "limbă de lemn". Că "independenţa" nu este "idependenţa", ca înainte...Că votul cetăţeanului în faţa urnei nu poate fi măsluit, nici azvârlit acolo "cu toptanul" să iasă bine! Pentru cine a ieşit bine? Pentru "puterea suverană" şi cozile ei de topor... Si pentru Occidentul speriat la ideea că se "dislocă" într'un fel de nebuloasă, fosta lui "mare aliată" în lupta contra fasciştilor, sub presiunea centrifugală de emancipare a popoarelor trezite din robie. "Naţionalişti, neo-fascişti", ce pot fi altceva?! Balţii, Georgienii, Ruşii (cu Elţin), Românii moldoveni, Ucrainenii, toţi care împing la dislocarea imperiului URSS! Impreună cu fostele "ţări satelite", minus România. In clar, nu poate intra niciodată în Europa imperiul URSS, în bloc. O anulează. Pot intra, în schimb, bucăţile naţionale, rupte din el, restaurate în democraţii după modelul democraţiilor naţionale din Occident, naţiuni unite pe interese economice şi spirituale. România nu va putea face acest pas atâta vreme cât preşedintele şi guvernul ei legal depind încă de: 1. de K.G.B.-ul sovietic; 2. de "umoarea" armatei roşii, încă imperială; 3. de aparatul de partid "fost comunist", "fost dirijist şi represiv"; fost "pălărie albă - acum albă pălărie", zice un dicton francez ("blanc bonnet - bonnet blanc"). In româneşte, mai bine: Ba că-i Tanda - ba că-i Manda! Tot aia...

O ZI DE VARĂ LA BUCUREŞTI

-23 AUGUST 1944-

—Mircea IONNIŢIU—

Secretarul Regelui, povesteşte ce s'a întamplat în această zi la Palat

Soneria telefonului mă trezeşte. Mă uit la ceas şi văd că este ora 9 dimineaţă. Aruncând o privire afară, îmi dau seama că vom avea o zi călduroasă, nu era nici o adiere de vânt. Ridic receptorul şi telefonistul îmi spune că vicepreşedintele de consiliu doreşte să vorbească cu Majestatea Sa. Cer să-mi dea mie legătura, căci regele încă dormea în camera alăturată. Mihai Antonescu îmi spune că împreună cu mareşalul, doresc să vină în audienţă la ora trei după amiază. Ii răspund că îi voi confirma ora audienţei mai târziu şi cobor la subsol să-mi fac toaleta şi să mă îmbrac.

De când sosisem în grabă la Bucureşti, în seara de 20 August, petreceam cele câteva ore de odihnă în fiecare noapte pe o canapea în biroul regelui din casa nouă. Sosirea regelui fusese precipitată de îngrijorarea pricinuită de străpungerea frontului la Sud de Iaşi, şi de repercursiunile ce le va avea asupra situaţiei din ţară. Puţine ore de odihnă îi rămâneau şi regelui, deoarece o parte din noapte era petrecută în discuţii cu sfătuitorii săi apropiaţi Ionel Mocsonyi-Stârcea, Grigore Niculescu-Buzeşti, generalii Aurel Aldea şi Constantin Sănătescu, cu factorii politici, Iuliu Maniu, Preşedintele Partidului Naţional Tărănesc, Constantin Brătianu, Preşedintele Partidului Naţional Liberal, C. Titel Petrescu Preşedintele Partidului Social Democrat, Lucreţiu Pătrăşcanu, reprezentantul Partidului Comunist, cât şi membrii aşa numitului comitet militar, generalul Gheorghe Mihail, coloneii Dumitru Dămăceanu şi Radu Rusescu.

Se ştie astăzi, căci s'a scris atât în ţară cât şi în exil, că Regele Mihai, împreună cu reprezentanţii partidelor politice şi cu un grup de ofiţeri superiori se pregăteau să scoată România din război, înainte ca întreaga ţară să devină teatru de operaţiuni militare.

In rândurile ce urmează nu fac decât să însemn amintirile mele şi nu doresc să dau impresia că aş fi putut ghici gândurile şi intenţiile celor ce au jucat vreun rol în evenimentele ce au precedat ziua de 23 August. De asemenea nu este momentul şi nici spaţiul nu ne permite să dezbatem meritele şi justeţea actului dela 23 August. Dar şi azi ca şi atunci, sunt convins că majoritatea celor cu care eram în contact direct, au avut intenţia sinceră de a sluji în primul rând interesele naţiunii şi că atitudinile şi hotărîrile pe care le-au luat, erau bazate pe convingerile pe care le aveau, cât şi pe informaţiile aflate la dispoziţia lor, în acele zile.

Voi încerca să arăt înlănţuirea evenimentelor aşa cum s'au perindat în faţa mea, din poziţia în care mă aflam. La 1 Aprilie 1944 fusesem numit secretar particular al regelui pentru a avea o situaţie oficială în misiunile încredinţate. De mai mulţi ani împărţeam cu suveranul României, singurătatea în care evenimentele şi Mareşalul Antonescu îl situaseră. Acesta din urmă, temându-se ca Regele Mihai să nu provoace probleme în conducerea afacerilor ţării, îi interzisese să aibă contact cu personalităţile vieţii politice româneşti, în special cu cei ce se opuneau liniei adoptate de mareşal. Această restricţie era verificată printr'o reţea de spioni cât şi prin alegerea demnitarilor Palatului şi a personalului superior. Eu, tânăr fără tendinţe sau veleităţi politice, fost coleg de şcoală al Voevodului, fusesem acceptat de a face parte din anturajul regelui.

Acum, în această zi de August, ne aflam în pragul unor evenimente ce vor avea consecinţe irevocabile, indiferent de soarta acţiunii în pregătire.

De mai bine de un an de zile, Regele Mihai era în legătură foarte discretă cu şefii de partide din opoziţie şi cu majoritatea comandanţilor de mari unităţi ale armatei. Prin aceste contacte, Regele Mihai şi sfătuitorii săi apropiaţi au constatat că cea mai mare parte a celor consultaţi, ajunseseră la convingerea că Germania nu va putea să iasă victorioasă din conflictul mondial şi că România era angajată pe o cale dezastruoasă. Opinia generală era că trebuia executată o realiniere considerabilă pentru a reduce la minimum sacrificiile pe care le făcea ţara, atât pe front cât şi în interior.

Ca rezultat al convorbirilor avute cu reprezentanţii politici, începuseră negocieri prin emisarii Partidului Naţional Tărănesc, Barbu Stirbey şi Constantin Vişoianu la sediul comandamentului aliat dela Cairo, pentru stabilirea condiţiilor de armistiţiu. Aceste negocieri primiseră aprobarea tacită a Mareşalului Antonescu, care nu se opusese la plecarea din ţară a celor doi emisari şi care era ţinut la curent cu propunerile aliate.

Comunicările transmise de Iuliu Maniu şi aprobate de rege, prevedeau ieşirea din război cu sau fără consimţământul mareşalului, încetarea operaţiilor militare împotriva Uniunii Sovietice şi a celorlalţi aliaţi, evacuarea forţelor germane de pe teritoriul naţional care va rămâne sub administraţie română şi o declaraţie din partea aliaţilor recunoscând unificarea Transilvaniei, în vechile graniţe, în efect abrogând arbitrajul dela Viena. Aceste puncte fuseseră aprobate de membrii Blocului Naţional-Democrat, format la 20 Iunie 1944 de către Partidele Naţional Tărănesc, Naţional Liberal, Social Democrat şi Comunist. La recomandarea făcută de membrii comitetului militar, se propunea coordonarea operaţiilor militare cu comandamentul aliat dela Cairo pentru o debarcare de trupe în România pentru a neutraliza acţiunile de represalii ale forţelor germane, ale cărei efective în România erau superioare celor româneşti aflate în interior. Răspunsul aliat întârzia să sosească şi urgenţa unei acţiuni din partea românească era determinată nu atât de intensificarea atacurilor aeriene anglo-americane, cât de iminenţa unui atac masiv sovietic pe frontul de Răsărit, ce se afla acum în apropierea Iaşilor.

In seara de 20 August, regele a fost încunoştinţat că frontul fusese străpuns de puternice formaţiuni de tancuri sovietice şi că organizarea unei noi linii de apărare era extrem de problematică. Deci trebuia să intrăm în acţiune fără a mai aştepta răspunsul aliat. In lunile trecute, în cursul discuţiilor avute de suveran cu "factorii politici" (reprezentanţii partidelor), se decisese că era absolut necesar ca regele să discute cu Mareşalul Antonescu situaţia şi să-i ofere alternativa de a începe negocieri imediate şi directe cu aliaţii prin comandamentul dela Cairo. Dacă Antonescu ar refuza să facă acest pas, atunci regele l-ar demite din funcţia de prim ministru şi ar numi un alt guvern. Părerea generală era că Mareşalul Antonescu nu va consimţi să înceapă negocieri direct şi că va trebui reţinut la palat, împreună cu o parte din colaboratorii săi până când situaţia internă se va limpezi. Dar necesitatea unei acţiuni imediate era evidentă din pricina situaţiei grave de pe front.

Tot din această pricină, planurile existente trebuiau modificate în grabă. La început se presupunea ca audienţa mareşalului să aibă loc la Sinaia. Pentru a asigura protecţia reşedinţei regale, majoritatea batalionului de gardă regală fusese transferat la Sinaia. Insă acum ne aflam la Bucureşti, unde pe lângă elemente bănuite a fi credincioase Mareşalului Antonescu mai erau şi o puzderie de unităţi germane administrative şi auxiliare la comandamentele ce erau răspândite în toată capitala.

CONTINUARE
ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

UN APEL PENTRU O LUME LIBERĂ ŞI MORALĂ

—Alex. NEMOIANU—

In luna Mai a anului 1991 Episcopul Romei, Papa Ioan Paul al II-lea, a publicat o enciclică de mare importanţă.

Noua enciclică, intitulată "Cetesimus Annus" (Anul o sută), se concentrează asupra condiţiilor noi ce au apărut în lume în urma prăbuşirii odiosului sistem comunist.

In acelaşi timp noua enciclică urmează o tradiţie a Vaticanului care caută să explice şi să interpreteze fenomene economice şi sociale ale lumii moderne dintr'o perspectivă creştină şi de opoziţie fermă faţă de mesajul fals al materialismului socialisto-comunist.

Această tradiţie a fost începută în 1891 de către enciclica Papei Leo al XIII-lea intitulată "Rerum Novarum" - "Despre noile lucruri", dar cunoscută şi sub numele de "Despre condiţia lucrătorilor". (Enciclicele papale sunt scrise în limba latină şi sunt numite după primele două cuvinte.)

Enciclica "Rerum Novarum" a condamnat fără echivoc ideile socialiste ce se vehiculau la finele veacului al XIX-lea şi a apărat deschis ideea de proprietate privată. In acelaşi timp enciclica amintită sublinia datoria patronilor de a trata omeneşte pe lucrătorii lor, cu grijă pentru bunăstarea şi demnitatea lor şi cerea ca statele să intervină pentru a garanta condiţii omeneşti de lucru.

Acest mesaj de apărare al proprietăţii private făcut concomitent cu apeluri pentru grija pentru binele celor ce lucrează ca salariaţi, a fost continuat de alte enciclice papale. Intre ele pot fi amintite: "Quadrogesimo Anno" (In anul al patruzecilea) dată în 1931 şi care respingea din nou falsul mesaj socialisto-comunist: "Mater et Magistra" (Maică şi Invăţătoare) care cerea o mai activă implicare a guvernelor în problemele dreptului muncii; iar în 1981 "Laborem Exercens" ("Pe calea muncii," sau, "Despre munca omenească").

Această enciclică amintită la urmă a reprezentat o analiză teologică a restului muncii omeneşti şi concluzia a fost că munca umană este esenţială în formarea personalităţii şi înfrumuseţării creaţiei lui Dumnezeu.

Noua enciclică, "Centesimus Annus", reafirmă caracterul natural şi de drept al proprietăţii private dar adaugă, "în acelaşi timp Biserica propovăduieşte că posesia de bunuri materiale nu reprezintă un drept absolut căci limitele sale sunt date de însuşi faptul că este un drept ce ţine de condiţia omenească."

Enciclica papală continuă arătând că evenimentele ce au avut loc în Estul Europei au dovedit că marxismul a fost pentru umanitate o experienţă dezastruoasă care a demonstrat că "alienarea a sporit şi ei i s'au adăugat lipsa bunurilor de bază şi ineficacitatea economică."

Enciclica afirmă că piaţa liberă posedă "calităţi importante" între care pot fi recunoscute "hărnicia, sârguinţa, prudenţa de a asuma riscuri rezonabile, relaţii de încredere şi cooperarea între oameni, curajul de a împlini hotărîrile luate". Mai departe se adaugă: "Biserica recunoaşte rolul profitului ca o vădire a faptului că o întreprindere economică funcţionează bine".

Enciclica afirmă superioritatea sistemului "capitalist" (deşi ea susţine că termenul de economie liberă ar fi mai potrivit) căci el promovează piaţa, proprietatea privată şi gândirea liberă a omului. In acelaşi timp enciclica papală atrage atenţia asupra riscului de absolutizare sau idolatrizare a bunurilor materiale.

"Centesimus Annus" avertizează asupra faptului că dezvoltarea economiei de piaţă nu trebue să devină un scop în sine ci trebue să fie mereu subordonată ideii de promovare şi împlinire a personalităţii umane. Economia de piaţă a triumfat deoarece a răspuns nevoilor umane şi de aceea ea nu trebue să piardă din vedere grija pentru libertatea şi demnitatea umană.

In fapt şi în ultimă instanţă acest document foarte special, nu discută probleme economice ci problema libertăţii şi moralităţii.

Enciclica "Centesimus Annus" reaminteşte că pentru o lume liberă şi morală, economia de piaţă este o condiţie indispensabilă dar nu suficientă. Unei economii libere trebue să-i corespundă o societate morală. Această societate morală înseamnă recunoaşterea individualităţii, a caracterului unic şi irepetabil al fiecărei persoane dar înseamnă şi datoria fiecărui individ de a avea milă şi înţelegere pentru nevoile şi drepturile semenului său.

Enciclica avertizează asupra pericolelor ce le crează o prea mare inegalitate între indivizi sau ţări, şi ateismul materialist. Fără să o spună direct, enciclica demonstrează extrem de convingător că în lipsa recunoaşterii şi practicării valorilor şi normelor creştine omenirea nu poate fi nici liberă şi nici morală. Din această perspectivă enciclica nu mai este doar a celor ce ţin de Biserica Romană, ci a tuturor celor ce îl mărturisesc pe Christos ca Dumnezeu şi Mântuitor al neamului într'o lume care continuă să-şi caute calea. Enciclica "Centesimus Annus" este mai ales un apel pentru o lume liberă şi morală. □



FĂRĂ COMENTARII

LA ANIVERSAREA UNIRII BASARABIEI CU PATRIA MAMĂ

Urmare din numărul trecut

MIHAI CIMPOI

A.G.: Sunteţi preşedintele Uniunii Scriitorilor din Basarabia. După cum am reţinut Centenarului Mihai Eminescu i s'a făcut o sărbătorire rar întâlnită dar şi cu totul meritată, nu numai ca un simbol al geniului personal dar şi al geniului simţirii româneşti şi am reţinut că ziua naşterii sale din 15 Ianuarie aţi declarat-o zi naţională.

Desigur această apoteoză postumă a avut şi are şi o semnificaţie de reafirmare a existenţei milenare a românismului şi de continuitate pe pământul Basarabiei şi Bucovinei.

Vă rog, aţi putea să punctaţi câteva afinităţi speciale între marele poet şi Basarabia şi Bucovina?

M.C.: Vă răspund cu plăcere, pentrucă într'adevăr Eminescu este călăuza noastră spirituală, conştiinţa noastră mai bună, cum spunea Constantin Noica, legat nu numai pentrucă a călcat pământurile noastre în sensul că a studiat la Cernăuţi şi a trecut prin Chişinău în drum spre Odesa ci mai ales pentrucă ne este legat sufleteşte, el fiind pentru noi o icoană spirituală a tuturor Românilor şi în pofida sărbătoririi modeste a lui la Bucureşti şi în alte părţi, spunem că Eminescu a fost un imperativ impulsionant al renaşterii naţionale care a început acum trei-patru ani în Basarabia. Deci sub semnul lui Eminescu s'au petrecut toate evenimentele importante culturale, spirituale şi politice, tutelând renaşterea Basarabiei din cenuşa teroarei ca o pasăre Phoenix cum zicea Mircea Eliade.

Pentru noi Eminescu nu este pur şi simplu un poet, este POETUL TOTAL, este personificarea intelectuală care ne oferă îndemnuri şi soluţii pentru orice împrejurări. Atunci când ne-am început campania pentru limba şi scrierea română ne-am călăuzit de ceea ce el spunea: "Nu noi suntem stăpânii limbii ci limba este stăpâna noastră." Chiar şi în mişcarea ecologistă a dat exemplul unităţii omului cu natura. Noi nu am considerat-o idolatrizare ci o personificare. Ne regăsim în tot ceea ce spunea. O sinteză a limbii, tiparul ei clasic. In publicistica lui mult ignorată vorbea despre Basarabia ca vatra noastră românească şi în relaţiile noastre cu Ruşii: "De bună voie niciodată, cu sila şi mai puţin." Un caracterizator perfect al vecinilor. Le-a cunoscut psihologia, nu respectă nici o convenţie, n'au respectat nici tratatul dela Lutz, cel semnat cu Dimitrie Cantemir.

A.G.:Istoria ne învaţă că dacă ei dau înapoi ceva fac un târg mercantil. Vând ceea ce nu este al lor cum au făcut la unificarea Germaniei, cum tratează acum restituirea insulelor Kurile cu Japonia, cum au vândut acum un secol şi ceva Alaska Americanilor.

M.C.: Savanţii cinstiţi ruşi au susţinut revenirea noastră la alfabetul latin. Cu regret ştim că există păreri contradictorii despre contribuţia basarabeană la cultura românească. Dar nu se poate face abstracţie de cei 100 de ani de subjugare rusească şi totuşi în asemenea condiţii citez personalitatea titanică a lui B. Petriceicu-Haşdeu şi de mai'nainte Dimitrie Cantemir, spătarul Milescu. Noi n'am avut propriu zis decât 20 de ani dela înrobire la altă înrobire şi mai recent avem pe Alexe Mateevici, pe Ion Druţă, pe Grigore Vieru, pe D. Matcovschi Leonida Lari, iar din generaţia mai vârstnică pe Valentin Mândăcanu care a scris eseul "Vestmântul fiinţei noastre" dela care a pornit mişcarea noastră pentru revenirea la limba română. Si Nicolae Lupan care nu a fost scriitor a fost făcut acum membru al Uniunii ca unul care a contribuit foarte mult la acest dezgheţ spiritual în Basarabia.

A.G.: Aş vrea să vă întreb cum este situaţia cu Constantin Stere?

M.C.: Noi îl reabilităm, editâm romanul lui în cinci volume "In preajma revoluţiei" şi un volum de eseistică. Il redăm culturii româneşti pentrucă este un scriitor de o deosebită forţă etică. La noi s'a reabilitat şi situaţia scriitorului care acum este ceva sacru, ceva de prestigiu; când apare scriitorul, oamenii se ridică în picioare nu este ca în România unde este un om obişnuit. Condiţia primordială a scriitorului este să spună adevărul. Prea mult s'a tăcut despre foamete, deportări. Să spună adevărul frumos, artistic şi să nu neglijeze documentul, pentrucă documentul la ora actuală face mare concurenţă ficţiunii. Să se recupereze golurile, falsificările şi să se restituie adevărul.

A.G.: Care sunt condiţiile în sens de posibilităţi de a publica, de a fi o remunerare echitabilă şi onorabilă?

M.C.: Sunt foarte multe probleme. Am avut o conversaţie cu Primul ministru Mircea Druc şi i-am spus că dacă noi nu facem totul pentru promovarea culturii naţionale pierim ca neam şi ca societate civilizată. Noi trebue să sustragem cultura noastră naţională dela invazia amăgirilor economiei de piaţă.

Uniunea scriitorilor din Basarabia, cu ministrul Culturii Ion Ungureanu au lansat ideea unei confederaţii culturale cu România care însă a fost tratată cu multă prudenţă de către guvernul român. De curând am tras concluzia cu ocazia vizitei ministrului de Externe Adrian Năstase că ideea începe să fie împărtăşită şi de guvernul român ceea ce pentru noi este foarte important. Nu ştiu cât are să existe garanţia fizică sau geofizică dar cu toate eforturile care au fost de a fi izolaţi cred că la ora aceasta există un sol foarte fertil pentru dezvoltarea relaţiilor culturale dar trebue să recurgem la acţiuni concrete, să terminăm cu festivismul că suntem fraţi ş.a.m.d. Editura noastră Hyperion lucrează la reeditarea naţională de către noi a aceleia întocmită de Perpesicius şi am avea nevoie de participarea din ţară de către eminescologi care să ne pună la curent cu noile descoperiri în arhive şi cu tot ce este nou în legătură cu această temă. Sper într'o cât mai amplă viitoare colaborare culturală şi vă mulţumesc pentru consemnarea gândurilor noastre.

A.G.: Politica actuală în România faţă de Basarabia şi Bucovina de Nord, datorită dependenţei economice faţă de vecina dela Răsărit, dar şi suspectă de a nu cultiva cele mai reale sentimente de naţionalism, ridică o adâncă îngrijorare şi prin încheierea recentului tratat de prietenie şi colaborare pe termen de 15 ani şi o prelungire automată de încă cinci, în caz de nedenunţare. In acest context trebue consemnată şi ignorarea aniversării unirii Basarabiei la care nu a luat parte nici un reprezentant al guvernului atestând prin aceasta că subscrie la situaţia de fapt. Micile floricele ale admiterii de către partea sovietică a unor relaţii directe culturale şi economice dintre România şi Republica Moldovenească Sovietică departe de a avea semnificaţia urmărită subliniază menţionarea într'un tratat în mod expres a existenţei respectivei republici unionale care în realitate este Basarabia provincie românească. Inchei mulţumindu-vă şi adăugând că istoria veghează şi nu iartă pe nimeni.

Adrian GRIGOROPOL

SENATUL ROMÂN RIDICĂ PRESTIGIUL COMUNIŞTILOR

——George DRAGU——

S'a adoptat o lege care să ghideze "Serviciul Român de Informaţii" (SRI), mai precis vechea Securitate cu alt nume.

"Cea mai importantă realizare a acestui proiect de lege este situarea acţiunilor de sorginte comunistă, în locul pe care-l merită, alături de celelalte acţiuni totalitare, fasciste sau legionare, alături de cele antisemite, rasiste, şi separatiste". (R.L., 22 Mai).

Credem că s'a adus o mare onoare comunismului, egalându-l cu "celelalte acţiuni totalitare".

Nici o altă "acţiune totalitară" n'a comis mai multe şi mai odioase crime decât au comis comuniştii.

Cine a înfometat şi omorît zeci de milioane de ţărani în Rusia? Cine a omorît zeci de milioane în China? Cine a redus cu o treime populaţia Cambodgiei?

Câţi au murit în România?

De asemenea, dacă încerci să fierbi în aceeaşi oală pe legionari cu fasciştii şi naziştii, înseamnă c'ai rămas repetent la istorie. Legiunea a luat fiinţă în 1927, deci înaintea fascismului; legionarii n'au stat la Nüremberg şi nici în faţa altui for internaţional, pe banca acuzării.

Punct.

"Eternele crime legionare", repetate, reluate, reeditate, adăugate şi umflate îşi găsesc explicaţia: legionarii, datorită cenzurii, nu puteau răspunde pentrucă li se pusese căluşul în gură (aşa cum se încearcă şi astăzi) şi de aceea li s'au aruncat în cârcă toate crimele ce s'au făcut, se fac şi se vor face.

Vor să răstoarne guvernul şi de aceea Iliescu a chemat minerii, iar Ceauşescu, în tovărăşie cu Sovrom-Patriarhia a vrut să agaţe secera pe bisericile Românilor din lumea liberă pentru a le lua averea şi citi, dela altare, propaganda comunistă:

Statele Unite întrebuinţează gaze otrăvitoare în Vietnam etc.

Când Episcopul Trifa s'a opus, imediat au năvălit "dovezile" că Episcopul călărea pe motocicletă şi trăgea cu mitraliera în Evrei.

Credincioşii au rezistat presiunilor şi acum avem la Vatra, întru cinstea Românilor-Americani, o Biserică liberă ce nu se lasă intimidată de nimeni.

Reamintim că numele de "legionar" serveşte comuniştilor drept paravan pentru a-şi îmbrăca criminalii în "stofă verde". (Vezi mărturiile lui Ion Pacepa, "Orizonturi Roşii").

Noua lege (SRI) mai cuprinde o portiţă, ascunsă de o perdea semantică, prin care se poate reintroduce teroarea de altădată:

SRI îşi va păstra dreptul de a supraveghea mişcările "separatiste". Ungurii din Parlament, spre cinstea lor, au cerut să se precizeze că "separatist" înseamnă acel cineva care intenţionează să separe o parte din trupul ţării (alipire la altă ţară, autonomie, etc.)

Fără o precizare a cuvântului, Securitatea te poate ancheta pe motiv că te-ai "separat" de partid, de biserică, sau de nevastă.

In general, scrie "R.L.", reprezentanţii FSN au fost mai amabili cu propunerile opoziţiei, probabil că's îngrijoraţi de viitoarele alegeri, de dizolvarea Parlamentului (dacă revine Regele) şi de faptul că FSN şi-a pierdut popularitatea: numai 31%.

Totuşi "Legea este la limita suportabilă" a declarat un reprezentant al PNL-ului.

RĂNIŢII REVOLUŢIEI TRATAŢI CU...PROMISIUNI

Dintre cei 325 de răniţi ai Timişoarei, mulţi au încă rănile nevindecate. 17 sunt în aceste zile la tratament în străinătate, alţi 27 aşteaptă să plece, dar alţii au pierdut aproape orice speranţă: nu există valută, timpul trece, rănile se agravează.

Cristian Cristea, 19 ani, are o mână amputată. Dănuţ Gavra, 25 ani, are un picior amputat. Nici până acum n'au primit pensia de invalizi! Si când te gândeşti că "ilegaliştii" P.C.R. şi torţionarii rezervişti ai Securităţii primesc, bine merci pensii enorme!

Mariana Aciubotăriţei, Rovin Vâţ şi Mihai Ciolu, toţi sub 30 de ani, au plăgi împuşcate deosebit de grave (la cap, coloana vertebrală şi alte organe). Când află ce au, medicii îi ocolesc!

Incet, încet, se aştern uitarea, nepăsarea.

MAI BINE MAI TÂRZIU, DAR...

Kir Iordache Claudiu, deputat F.S.N. de Timişoara, a propus într'o şedinţă a Parlamentului ca Serviciul Român de Informaţii să facă publică o declaraţie despre dezafectarea fostei Securităţi şi a cerut formarea unei comisii parlamentare care să verifice dosarele celor două camere.

Toate bune şi frumoase. Românii (nu cei "de bine", ci "golanii" şi "legionarii") au cerut asta încă din Ianuarie 1990. Insă guvernanţii cripto-bolşevici au făcut pe surzii. Acum, "Dl." Virgil Măgureanu, şeful S.R.I., a promis tot sprijinul.

Dar ce garanţii avem că listele puse la îndemâna comisiei parlamentare vor fi complete? Ce putem spera când "Dl." Doru Viorel Ursu, ministru de Interne, tovarăş de Front cu Iordache Claudiu, îşi manifestă public simpatia faţă de presa şovină de extremă stângă, premiind o latrină ca "România Mare"?

"Dl." Claudiu Iordache a fost până nu de mult trup şi suflet cu neocomuniştii. Participant activ la evenimentele din 16-22 Decembrie1989, el a devenit mai apoi, alături de indivizi ca Ioan Lorin Fortuna, Stefan Ivan ş.a., trădători ai idealurilor Revoluţiei. A asistat impasibil la campania de calomniere a oraşului martir Timişoara.

In Decembrie 1990 era să fie linşat de către timişoreni.

Acum încearcă să-şi "calce" personalitatea-i "şifonată", mai ales că F.S.N.-ul l-a cam îndepărtat dela "masa mirilor".

Nu ne rămâne decât să sperăm că poate-poate va ieşi ceva bun din toate acestea. Dar optimismul nostru e cam subnutrit.

UN CAMPION AL OPORTUNISMULUI

Nu ştim ce-a făcut cetăţeanul Ioan Lorin Fortuna în zilele de 16-17 Decembrie 1989, când tineri şi mai puţini tineri cădeau loviţi de gloanţele comuniştilor. Probabil că dârdâia în apartamentul său de pe Strada Salciei nr. 2, Timişoara, sau bârfea conspirativ pe la colţuri.

In data de 20 Decembrie, seara, când populaţia s'a deplasat în Piaţa Operei şi când un grup a intrat în clădirea Teatrului Naţional şi a constituit Frontul Democrat Român, a apărut şi el erijându-se în ...conducător. In tensiunea şi zăpăceala de atunci nimeni n'a protestat, dar mulţi îl suspectau şi se ţineau la distanţă de el.

După căderea dictatorului, "conducătorul" Fortuna, împreună cu cinci membri ai Frontului Democrat Român, fără a se consulta cu nimeni, a plecat la Bucureşti şi a afiliat F.D.R. la Frontul neobolşevicilor Iliescu şi Roman, deşi în Timişoara se strigase şi se strigă "Jos comunismul" şi "Libertate fără Ruşi".

La protestele celorlalţi membri ai F.D.R. (printre care se află şi semnatarul acestor rânduri), Lorin Fortuna a ameninţat cu ... arestarea.

Contestat de timişoreni şi de majoritatea propriilor studenţi (era şi încă mai este şef de lucrări la Institutul Politehnic "Traian Vuia" din Timişoara), aflându-se multe despre trecutul său de om venal şi imoral, a fost nevoit să se retragă cu coada între picioare.

Când F.S.N.-ul s'a declarat partid, el a rămas deoparte, văzând că n'are şanse la... fotolii.

La alegerile din 20 Mai 1990 a candidat ca "independent" (dar pro-iliescian).

N'a izbutit nimic, aşa că a trecut în... opoziţie şi s'a înscris în Partidul Republican, unde a devenit vice-preşedintele organizaţiei din Timişoara (filială care se ocupă mai ales cu un fel de bişniţăreală turistică). A încercat să ia cuvântul pe la diverse mitinguri ale opoziţiei, dar mereu a fost huiduit şi împiedicat să vorbească.

Impreună cu câţiva acoliţi (pe care în timpul scurtei "domnii" a încercat să-i "rostuiască") scoate un periodic numit "Victoria" (acest cuvânt le evocă timişorenilor un sortiment de salam cu bogat conţinut de soia, din epoca scorniceşteanului) pe care îl scrie aproape în întregime şi unde schelălăie şi-şi expune îngustimea megalomană.

Si-o va ţine tot aşa, atât cât îl va ţine punga.

Si, dacă se va reinstaura monarhia, nu ne vom mira că va deveni regalist înfocat, în ciuda republicanismului său.

Dan Emilian ROŞCA

O DELEGAŢIE A PARTIDELOR DE OPOZIŢIE DIN ROMÂNIA LA WASHINGTON

Pr. Gh. CALCIU

Vineri, 17 Mai, 1991, m'am întâlnit la Omnia Hotel, în Washington DC, cu delegaţia parlamentară din România, aparţinând opoziţiei, formată din trei persoane: Vicepreşedintele Partidului Liberal şi Senator, Dl. Sândulescu, Vicepreşedintele Partidului Naţional Ţărănesc şi Deputat în Parlament, Dl. Ion Alexandru şi Senator Anton Lintzmeier. Acesta din urmă reprezintă, în acelaşi timp, şi minoritatea poloneză din România - circa 20.000 persoane - el fiind Polonez de origine germană, numai după tată.

Practic însă, cu Ion Alexandru am vorbit cu o seară înainte la telefon, pentrucă, a doua zi în zori, el pleca spre California, invitat de comunitatea românească de acolo.

Vreau ca relatarea discuţiei să aibă un caracter strict informativ, fără comentarii de valoare şi fără interpretări personale. Acolo unde, obligat de context, voi face unele aprecieri (sper ca această conjunctură să fie foarte rară), voi menţiona că este părerea mea.

La ora 8 şi jumătate, am., m'am întâlnit cu Domnii Sândulescu şi Lintzmeier. Cei doi m'au asigurat de stima lor, de faptul că îmi cunosc istoria suferinţelor şi că, în consecinţă, vor fi foarte deschişi în discuţia cu mine. Inainte de orice, le-am relatat faptul că pe la noi circulă o serie de zvonuri legate de vizita lor, că au fost aduşi de congressmena Barbara Kennelly, ca care se zbate să obţină Clauza Naţiunii celei mai Favorizate pentru FSN şi că ei au venit să sprijine această cerere. Cu o zi înainte, primisem, din partea secretariatului unui Deputat care susţine cauza românească,o Dear Collegues letter a Deputatului de Pennsylvania, Paul E. Kanjorski, prin care acesta anunţa Congresul că cele două milioane dolari date de National Endowment for Democracy, din care $94.000 pentru Partidul Liberal şi cel Naţional Ţărănesc, nu au ajuns la destinaţia lor reală, cele două partide nu au primit nici un cent şi în ciuda declaraţiilor făcute de NED, evident, mincinoase, banii au ajuns numai la falsa opoziţie, respectiv: România Liberă, Alianţa Civică, Grupul 22 şi încă o grupare pe care nu mi-o amintesc. Kanjorski scrie această scrisoare, după ce a stat de vorbă cu cei trei delegaţi români. Le-am spus că afirmaţia lui Kanjorski, provenită dela ei, referitoare la "falsa opoziţie" a stârnit nedumeriri printre noi şi a ridicat semne de întrebare.

Vreau să precizez un lucru, ca părere a mea personală: Deputatul Kanjorski a mai cerut odată desfiinţarea NED-ului, pentru repartizarea incorectă a sumelor destinate grupurilor din ţările de Est şi eu am fost atunci, în total acord cu el. In majoritatea lor, aceşti bani au fost acordaţi mişcărilor cu nuanţă de stânga, sau grupurilor de persoane care proveneau din formaţiuni de stânga, troţkişti şi comunişti. Personal, am solicitat ajutor pentru OASTEA DOMNULUI şi ASOCIATIA FOSTILOR DETINUTI POLITICI DIN ROMANIA, formaţiuni care au luptat, cu adevărat, împotriva comunismului şi pentru apărarea democraţiei. Celelalte grupuri erau foşti membri de partid, trecuţi în opoziţie împotriva lui CEAUSESCU, mai mult din motive personale. NED nici măcar nu a binevoit să-mi comunice răspunsul lor negativ. Pur şi simplu au aruncat cererea mea la coşul cu hârtii: foştii deţinuţi politici nu erau luptători pentru democraţie, pentrucă ei nu se revoltaseră împotriva lui Ceauşescu şi a lui Dej din motive personale, ci din motive principiale. De aceea credeam şi mai cred încă şi acum, că desfiinţarea NED-ului şi administrarea acestor fonduri direct de către un Comitet al Congresului, ar pune capăt favoritismelor stângii şi ar mai reduce câteva zeci, sau poate sute de funcţionari care manipulează, intr'o destul de largă măsură, aceste fonduri cum vor ei, sume provenite din contribuţia noastră, a cetăţeanului american, ca şi a trăitorului pe pământul american.

Mă reîntorc acum la discuţia noastră: Dl. Sândulescu mi-a spus că intenţiile lor sunt absolut cinstite şi nu sunt mânaţi decât de dorinţa de a salva naţiunea română care se îndreaptă vertiginos spre un tobogan de prăbuşire economică şi morală şi că, probabil, acesta este ultimul an în care se mai poate face ceva în sensul salvării. Dela revoluţie şi până în prezent, au fost circa două milioane de avorturi, cel mai mare măcel pe care populaţia românească l-a cunoscut vreodată. Acest măcel se face, nu atât din iresponsabilitatea criminală a părinţilor, cât din groaza sărăciei, a foametei şi a mizeriei care ameninţă populaţia şi taie orice speranţă pentru noile generaţii. (Sunt convins că aşa este, dar aceasta este numai o justificare economică şi politică, nu una moral-creştină.. Pentru Biserică, avortul este o crimă de omucidere ca oricare alta. DREPTUL ROMAN prevedea că un copil este un cetăţean integral încă din pântecele mamei sale şi înainte de a se naşte, avea toate drepturile cetăţeneşti, inclusiv dreptul la viaţă).

Rusia Sovietică cere să i se plătească în dolari petrolul livrat. Guvernul român nu a mai plătit nici un cent din luna Martie. Perspectivele erau, la începutul lunii Mai ca, în curs de o lună, o lună şi ceva, dacă nu se mai fac plăţi, să se suspende orice livrare de petrol. De altfel, lipsa de materie primă va duce în curând la închiderea marilor întreprinderi din România, într'o proporţie de circa 80%. Absolvenţii facultăţilor nu mai au nici o şansă. Anul trecut, au absolvit Institutul Politehnic, probabil, cam 15.000 de tineri. Locuri de muncă oferite de întreprinderi au fost numai vreo 300. Perspectivele tineretului sunt atât de sumbre, încât nici nu trebue să ne mai mirăm că aproape toţi nu urmăresc decât să plece din ţară.

In faţa acestei situaţii şi a dezastrului economic şi social care pândeşte România, cele patru partide mari de opoziţie (Ţărănesc, Liberal, Social-Democrat şi Ecologist) au luat două decizii capitale:

1. Să propună Preşedintelui Iliescu formarea unui Guvern de Uniune Naţională;
2. Solicitarea Clauzei Naţiunii celei mai Favorizate pentru România, cu respectarea unor condiţii anumite de către guvernul român.

La punctul 1, reprezentanţii români mi-au spus că, în jurul datei de 5 Mai, o delegaţie a opoziţiei formată din opt membri, câte doi de fiecare partid mare care sunt coalizate, s'a întâlnit cu Preşedintele ţării, căruia i-au propus constituirea acestui guvern de uniune naţională. Preşedintele s'a declarat de acord, cu condiţia ca FSN să deţină 50% din portofolii, iar 50% să fie deţinute de opoziţie. Delegaţia i-a răspuns că, deoarece FSN are, în momentul de faţă, cel puţin 30% din voturi, nu poate fi exclus din noua formaţie guvernamentală, dar condiţia lor este ca Petre Roman să nu facă parte din noul guvern. Urmează ca Preşedintele Iliescu să se întâlnească foarte curând cu forul de conducere al FSN şi să le comunice rezultatul. Probabil că, până la apariţia acestui articol, rezultatul va fi ştiut. (Noi ne temem că o serie de partide "de opoziţie" sunt diversiuni create de FSN. Care va fi ponderea acestora?)

Le-am mărturisit că această "uniune" cu FSN mi se pare, pe de o parte, o naivitate politică a opoziţiei (vezi "tovarăşii de drum" despre care vorbeşte Lenin şi pe de alta, o trădare faţă de toţi cei care se opun neocomunismului. Dl. Sândulescu m'a asigurat că, în momentul de faţă, la nivelul superior, FSN este în descompunere. Felii întregi se rup din el, mai ales, la nivel parlamentar. Ca exemplu mi-au adus următorul argument: s'a propus în Parlament ca , în viitoarea legislaţie, să se ia jurământul pe BIBLIE, aşa cum se proceda în trecut. Deşi Parlamentul este format dintr'o majoritate fesenistă zdrobitoare, propunerea a trecut cu o majoritate minimă, dar a trecut.

Pentru opoziţie, dificultatea mare este constituită, nu la nivelul superior, ci la cel de jos, la primării, la prefecturi, la preţuri, etc., unde structurile au rămas comuniste şi unde, în eventualitatea unor alegeri, opoziţia nu va pătrunde şi alegerile, mistificate brutal sau prin ameninţare de către aceste funcţii dela nivel local, vor da câştig neocomuniştilor. Formarea guvernului de uniune naţională, ar permite opoziţiei să pătrundă şi la sate şi în toate organismele locale, pentru a modifica structurile, pentrucă în discuţia cu Iliescu, s'a decis ca, în cazul realizării guvernului de uniune, opoziţia să aibă 50% nu numai în ministere, ci în toate structurile. Unde va fi un ministru fesenist, secretarul general va fi al opoziţiei, şi aşa va fi peste tot.

La punctul 2, mi-au spus că ei nu mai pot privi cu braţele încrucişate cum ţara se prăbuşeşte şi naţiunea se scufundă în dezastrul economic şi în descompunere morală şi că simt obligaţia de a face ceva, înainte de a fi prea târziu. Că au deliberat îndelung şi, în ciuda resentimentelor pe care le au faţă de guvernul FSN, aproape tot aşa de monstruos ca şi al lui Ceauşescu, au hotărît să ceară Clauza, cu respectarea condiţiilor de democraţie autentică în România, adică: Guvern de Uniune Naţională, dreptul real de proprietate asupra pământului şi a întreprinderilor, desfiinţarea Securităţii şi a structurilor frontiste din administraţia locală - sate, oraşe, judeţe - respectarea drepturilor umane şi cetăţeneşti. Această clauză, cer ei, trebue să fie revizuită anual în Congres , înainte de a fi reacordată. Explicaţia lor este că, FSN poate accepta formarea unui Guvern de Uniune Naţională până la obţinerea clauzei, după care, prin manevre şi violenţe, să înlăture opoziţia. Condiţia revizuirii anuale diminuează acest pericol.

Delegaţii români mi-au spus că această decizie îi frământă mult, dar nu există altă soluţie de salvare a ţării. România are nevoie de un împrumut masiv, după calculele lor, circa cinci miliarde dolari, pentru a-şi putea reface, în mod real, economia. Cu aceşti bani vor trebui să cumpere şi maşini, şi materii prime, pentru a da de lucru muncitorilor şi pentru ca naţiunea să înceapă să prospere, fiindcă oamenii vor să muncească. FSN şi majoritatea miniştrilor lui nu sunt interesaţi în salvarea ţării, ci în menţinerea lor la putere. Probabil că cei mai de vârf se tem de anumite răspunderi foarte grave, chiar în faţa justiţiei şi, de aceea nu vor să cedeze puterea cu nici un preţ, aşa cum a declarat Roman, că pe el nimeni şi nimic nu-l poate mişca din loc.

Dl. Sândulescu îmi relata discuţia pe care a avut-o cu câţiva reprezentanţi ai Departamentului de Stat, cărora le-a expus ceea ce am prezentat mai sus. Cineva din Department i-a întrebat dacă, din acest Guvern de Uniune Naţională, va face parte şi Alianţa Civică. Răspunsul lui a fost: categoric, NU. La cererea persoanei respective, Dl. Sândulescu şi-a explicat refuzul (redau răspunsul aproximativ, nu ca un citat) Alianţa Civică nu este o formaţiune de partid, nu are nici o doctrină politică sau economică, nu are nici o filosofie care să aducă a doctrină de partid politic şi nu poate face parte dintr'un guvern real. Vă rog să vă uitaţi la istoria propriei dumneavoastră ţări, a spus el, şi să-mi numiţi măcar o singură perioadă, de câteva zile, nu o întreagă legislaţie, în care America a fost condusă de un guvern fără partid, un guvern care să se fi plasat în afara unui partid politic.

La obiecţiunea mea că, după Congresul dela Sibiu, Alianţa va deveni partid politic, Dl. Sândulescu mi-a adus următoarele obiecţiuni: hotărîrea dela Sibiu a rupt în două Alianţa. Cei mai valoroşi membri, sau, cel puţin, cea mai mare parte dintre ei, au părăsit-o. Cei rămaşi pe această poziţie, sunt oameni care pot face ceva din afara unui guvern, în sensul că pot critica, dar nu au nici un fel de viziune politică, nici o educaţie politică, dacă excludem educaţia comunistă pe care unii au primit-o, sau chiar au predat-o studenţilor, aşa cum este cazul lui Virgil Tănase şi al altora nenominalizaţi. In plus, spune Dl. Sândulescu, Alianţa Civică a crescut şi datorită faptului că noi, partidele de opoziţie, am permis şi am îndemnat chiar pe membrii noştri să o suporte, să intre în rândurile ei. In clipa în care Alianţa se constituie în partid politic, toţi membrii partidelor de opoziţie se vor retrage din ea, aşa cum este firesc, pentrucă ei îşi au partidul lor şi nu pot fi membrii unui alt partid. Probabil, unii ambiţioşi vor rămâne în Alianţă, dar asta nu rezolvă nimic. Astfel, partea politică a Alianţei, deja slăbită prin scindare, va deveni şi mai slabă prin aceste retrageri spectaculare.

Ceea ce este mai grav, socot eu, este faptul că delegaţia cu care am stat de vorbă, acuză Alianţa de intenţia absurdă de a desfiinţa partidele politice şi de a crea un guvern apolitic, ceea ce este un nonsens. Această atitudine, trâmbiţată a fi îndreptată, în primul rând, împotriva FSN, loveşte la fel de dur în partidele de opoziţie, aşa că, intenţionat sau nu, Alianţa Civică urmăreşte distrugerea partidelor de opoziţie, ceea ce coincide perfect cu intenţiile guvernului neocomunist. Ideile lor internaţionaliste, eliminarea oricărei preocupări creştine din activităţile lor, similitudinea acestei organizaţii cu altele, din ţările de Est, care apar spontane şi independent, dar suspect de apropiate, ridică semne de întrebare asupra originii şi intenţiilor lor, mai ales acum, după ce Valesa a făcut denunţul care a tulburat Polonia. După părerea lor, şi a altora, nu este exclus ca cel care a lansat ideea unei alianţe civice fără ideile de bază ale spiritului românesc, alianţă care se menţine numai pe principiile abstracte ale unei ideologii fără partid politic, să fi aparţinut lui Brucan.

Alianţa Civică nu-şi propune un program politic. nici economic şi scopul ei principal este de a obţine ajutorul american în bani, oferit de NED, care este interesat în promovarea stângii şi a ideilor internaţionaliste convenabile, înprimul rând, comunismului care moare.

Fac o precizare: eu însumi am simpatiile mele pentru Alianţa Civică. Am observat însă lipsa oricăror preocupări creştine din ideile Alianţei şi sper că aceste carenţe sunt întâmplătoare şi nu programate. Stiu că Alianţa are o mulţime de foşti membri de partid şi chiar mai grav, dar acest lucru se întâmplă şi cu partidele de opoziţie şi nimeni nu poate fi condamnat pentru apartenenţa la o ideologie politică, atâta vreme cât nu a făcut nimic rău. Alftel cădem şi noi în abuzurile criminale ale comunismului. Ar fi destul de trist să constatăm că doctrina Alianţei merge spre direcţiile de care o acuză această delegaţie. Oricum, o schimbare de atitudine faţă de creştinismul românesc se impune cu necesitate.

In acelaşi timp, delegaţia acuză Alianţa, împreună cu celelalte formaţiuni cărora NED le-a dat bani, că sunt interesaţi numai de aceste sume şi nu-şi pot explica de ce partidele de opoziţie nu au primit sumele alocate. De aceea, delegaţia a cerut suspendarea acestor sume către organizaţiile româneşti şi să înceteze încercările de a impune, în mod subtil, idei internaţionaliste, neconforme specificului nostru. Citez, în acest sens, din scrisoarea deputatului Kanjorski către membrii Congresului:

"Reclamaţia lor majoră (a delegaţiei române , n.m.) este că fondurile NED, singura formă de asistenţă americană pe care Românii o pot vedea, merg să susţină o falsă opoziţie faţă de partidul de conducere. NED suportă o opoziţie care este departe de a fi o reală ameninţare pentru FSN care conduce...Membrii aleşi ai opoziţiei din PARLAMENT nu cer ca fondurile NED să fie realocate pentru a susţine partidele lor.Ei au cerut ca nici un dolar dela NED să nu mai fie dat şi NED să înceteze să se mai amestece în procesul politic din România.

Sentimentele mele sunt împărţite. Unele afirmaţii ale delegaţiei sunt reale şi noi le ştim tot aşa de bine ca ei. Altele mi se par total opuse ideilor pe care ni le-am făcut. Am spus delegaţiei române la ce se poate aştepta din partea diasporei româneşti în problema solicitării clauzei şi în atitudinea lor faţă de Alianţ Civică. Mi-au răspuns că sunt aici mânaţi de iubirea de ţară şi de popor, ca şi de credinţa în Dumnezeu şi dacă ei greşesc undeva, nu este din rea intenţie.

Am trecut prin închisoare, mi-a spus Dl. Sândulescu, sunt un om bolnav şi, dacă mi-am asumat riscurile acestei călătorii, am făcut-o pentru a lăsa în urma mea un lucru pozitiv, pentru Dumnezeu şi pentru ţară. Nu ştiu cât mai am de trăit şi nu mă mai interesează gloria personală.

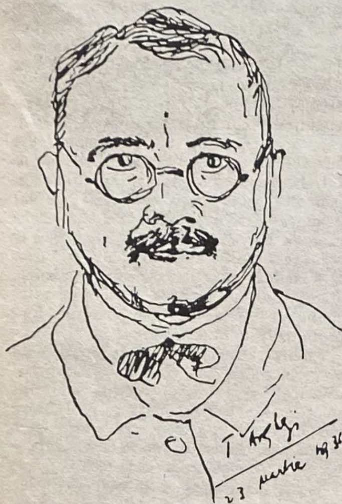
"Dacă ne credeţi pe cuvânt în tot ce v'am spus, apăraţi-ne în faţa compatrioţilor noştri din America. Dumnezeu ştie că noi spunem adevărul."

Cred că nici nu i-am apărat, nici nu i-am denigrat. Nici pe ei, nici pe alţii. Am căutat să expun lucrurile cât mai obiectiv, ca toate să fie spre mai binele neamului şi al ţării şi spre slava Bisericii noastre strămoşeşti.

CONCEPȚIE ȘI ESENȚĂ ÎN POEZIA LUI TUDOR ARGHEZI

(21 Mai 1880-14 Iulie 1967)

—Gheorghe RĂDULESCU—



Tudor Arghezi. Autoportret.

Descifrată destul de târziu, poezia lui Tudor Arghezi deschide o nouă și tulburătoare simbolistică a unui univers poetic original, în peisajul liricii românești. Alchimist al cuvântului, poetul răstoarnă vechiul concept **estetic, academist, printr'unul inovator**, câteodată violent, **exploziv**, dar original, înzestrând cuvântul cu noi semnificații și forțe sugestive. Viziunea sa schimbă perspectiva poetică printr'una răscolitoare, analitică, antropologică și totuși unitară, construită pe întreaga întindere a lumilor. In centrul preocupărilor sale creatoare, **Arghezi** așează **omul** , **omul** ce depășește omul, în genul lui Pascal: "Iți ridicaseși capul de jos, chemat de soare,/ Si începu îndată și cugetul să-ți zboare. / Tu ți-ai învins pământul, mormântul și destinul./ Se învinsese omul neașteptat, străinul." (Până atunci - din Cântare omului).

Omul lui Tudor Arghezi este personajul înălțărilor, dar și al prăbușirilor, al cugetării și al osândei, al revoltei și al trudniciei fără de preget. Privirea sa se ridică spre înălțimi, doritor de cuceriri cosmice și **cunoaștere**. Există în poezia argheziană o gândire penetrantă care străbate straturile telurice și **spirituale** ale **universalității**.

O cercetare profundă, sfredelitoare **pătrunde în universul poetic prin eul** arghezian. Fără să fie filosof, poetul **pătrunde în el și urcă în cele mai îndepăr**-tate sfere ale bolții sufletești, în empireul spiritualității sale își află întrebarea și **răspunsul, acolo își găsește rostul: "Tu te deschizi ca ușa, lăuntru și'n afară**,/ Cobori și urci în tine ca printr'un turn o scară." (Copil din flori - din Cântare omului).

Inzestrat cu o mare putere de concentrare, poetul își lasă în voie talentul să **izbucnească în forma lui sacră de milenii**, să semneze actul de eternitate dedesubtul slovelor alese, așa cum inaintea lui Eminescu pecetluia veșnicia acestui popor. **Poet** cu o întinsă cultură filosofică și **literară, Arghezi ne-a lăsat o operă atotcuprinzătoare și completă.**

Valoarea ei constă în forța și profun**zimea creației sale, în originalitatea, modernitatea și inimitabilitatea ei, demon**strându-și rezistența încă dela primul volum de versuri "Cuvinte potrivite" **(1927), și până la ultimele poezii din ajunul morții sale, din 1967. Cultura sa in**tervenea numai în anumite situații absolut necesare, de exemplu în normele **teoretice de estetică și filosofie, dar și aici** creatorul își manifesta originalitatea, precum ii dictau simțul său inovator și talentul.

Aceste calități ale poetului veneau de departe, ele erau resursele inepuizabile ale poporului nostru care izbucneau năvalnic, **acumulând în drumul lor un debit de forțe** mereu proaspete, rafinate și dramatice, individualizate printr'un Eminescu, Blaga ori Arghezi. De altfel, **poetul** însuși ne spune acest lucru prin succesiunea ancestrală a existenței **noastre**, ce se desprinde din viziunea antropologică a testamentului său:

"Nu-ți voi lăsa drept bunuri, după **moarte**, / Decât un **nume adunat pe-o carte**. / In seara **răzvrătită care vine**. Dela străbunii mei până la tine, /....../Cartea mea-i, fiule, o treaptă./Așeaz-o cu credință căpătâi./**Ea e** hrisovul vostru cel dintâi,/Al robilor cu saricile, pline,/ De osemintele vărsate'n mine." (Testament). Pe alt plan conceptual față de Eminescu, Arghezi deschide o nouă perspectivă poeziei românești în secolul XX. Poetul își scrie opera în timpul când unele curente sau școli literare își manifestau pertinența ori artificialitatea ce le caracterizau. In poezia sa descoperim un **pronunțat** registru romantic, cu unele tangențe simboliste în genul lui Baudelaire și Mallarmé, dar mai cu seamă suprarealiste, remarcate prin antiacademismul și anticonvenționalismul său, prin discontinuitatea și ruptura sin**tactică** și logică.

In opera argheziană vom întâlni însă **elemente** regionale, cum observă G. Călinescu în **"Istoria literaturii române** dela origini și până în prezent", antonpanești și caragieliene, un lirism, de multe ori grotesc și bufon, în genul lui Jarry, fiind în această privință alături de balcanicii munteni: Urmuz, Ion Barbu, **Ion Minulescu, ori Matei Caragiale, frizând** pe alocuri absurdul, atât în lirică, cât și în proză. Un loc delimitat, cu tot convenționalismul curentelor literare, nu **găsim pentru a-l situa în mod exact pe** creatorul "Cuvintelor potrivite". **Poetul** își trasează singur estetica și destinul, ca'n versurile de mai sus din "Testament"; "Cartea mea-i, fiule, o treaptă,/Așeaz-o cu credința căpătâi./...... Si mai departe: "Eu am ivit cuvinte potrivite/Si leagăne urmașilor stăpâni,/Si, **frământate** mii de săptămâni, / Le-am prefăcut în versuri și'n icoane, Făcui din zdrențe muguri și coroane. / Veninul strâns l-am preschimbat în miere, lăsând întreaga dulce-a lui **putere"**. In lirica argheziană, cuvântul se convertește, datorită unei alchimii lexicale, el devine îmbogățit și estetic printr'o simplă mutație de valori în formula poetică, situându-se pe scara spirituală a coordonatelor cosmice.

In privința stilului, ca la orice poet autentic, nu limbajul este acela din creația **argheziană prin care acționează poetul, ci acesta este dirijat și forțat să se adapteze necesităților poetice impuse de scriitor. In acelaşi timp nu putem exclude faptul că Tudor Arghezi nu urmărea și realizarea unui efect estetic printr'un limbaj poetic funcțional, intranzitiv. De aici putem ajunge cu** ușurință, având la dispoziție creația argheziană, la preceptele lui **Roland** Barthes, în privința intranzitivității creației poetului. Stilul lui **Arghezi** exprimă în poezie și proză deplina libertate a limbii. Libertatea și anticonformismul poetului **erau liber consimțite, pentru a-și alege lexicul de care aveau nevoie, a** alchimiza și a poetiza cuvântul, ajungând la ruptura și discontinuitatea sintactică și **logică suprarealistă, amintită mai sus.**

In lirica argheziană există în fond o unitate perfectă a **concreteții** fizice a sunetului și a incitației directe a senzului, o iconicitate datorită egalizării celor două părți componente ale elementelor fuzionate.

Pentru Tudor Arghezi, arta adevărată se suprapune epocii, ea se poate ridica chiar deasupra momentului istoric, fiind valabilă un timp datorită transfigurării ei imuabile și eterne. Libertatea poetului constă în a se depăși pe sine, reprezentând existența umană. Conștient de valoarea pe care o are opera de artă, de semnificația și reprezentarea ei în timp și spațiu, poetul fixează elementele majore ale spiritualității **naționale** în universalitate. Poezia argheziană afișează deci lumii aspectele esențiale de înaltă tensiune dramatică ale condiției umane, sub multiplele ei forme, în relație directă cu lucrarea permanentă și eternă a naturii, în raport cu momentul temporar limitat al spațiului terestru. Versul arghezian cuprinde un univers radial, multidimensional și diferențial. Dela poezia cu caracter filosofic, la aceea cu caracter erotic, social ori didactic, **pornite** din același cen**tru al meditației** și intuiției, Arghezi își precizează cu mare atenție subînțelesurile **și semnificațiile poetice pe multiple dimensiuni pe care le însumează actului de** profundă creație patriotică. Pentru Arghezi, ca și pentru Eminescu, pământul patriei este însăși ființa din care este plămădit poetul, ca în versurile din "Cântec de seară". Iar în alt loc, așa cum vechea Grecie era interpretată ca patrie imaginară a pasiunilor de către unii scriitori francezi, fiecare privind-o simbolic din unghiul său de vedere: ea însemnând pentru Leconte de Lisle - marmora, pentru Maurras - ințelepciunea, pentru Montherlant - stadionul, pentru **Tudor Arghezi, patria sa originară este via**-**ța cu pitorescul prezent pe acest colț de** pământ, este însăși existența și perpetuarea vitalității, strânsă și reflectată în sufletul său, este ideea și imaginea poetică a creatorului: "Inima mi-e drumul **cu ploile** / **Mi-e drumul cu praful și oile**, / Drumul sterp dintre copaci, Mi-e via strânsă pe haraci,/Mi-e satul cu câinii, mi-e bătătura,/Cenușa din brazde și arătura." (Cântec din fluier).

La nici un alt poet român, plasticitatea imaginii nu este atât de **evidentă** ca la Tudor Arghezi. Amestecul de elemente **germinative, prin continua prefacere materială și spirituală, se relevă într'o sin**teză compactă în procesul lucrativ al pământului, întărind pregnant factorul etnicității: "Ți-i firea ta dela **pământ**,/Dai tuturor cu jurământ/Un petic de brazdă și-o **groapă**,/După ce le-ai dat pâine și apă, ... / In sufletul tău **sufletele** lor, Ale tuturor,/Se aștern ca rufăria moale/In sertarele goale." (Bărăganul). Păstrător al tradițiilor istorice, poetul certifică patrimoniul românesc al acestui pământ de milenii printr'un simbol arheologic al Daciei antice: "Mă uit la tine, șubred vas de lut,/Trei mii de ani ai încăput./Veci de veci, pe care le înfrunți,/S'au adunat în golul tău, mărunți." (Dacia)

Pe altă coordonată față de Eminescu ori Bacovia, în privința poeziei sociale, Tudor Arghezi, într'o continuă opoziție față de autoritați, a fost nevoit, datorită principiilor sale liberale, să cunoască temnița, **să pătrundă într'un univers întunecos**, dar într'o măsură purificator, până acolo unde omul își pierde individualitatea, nu însă și ultima licărire de speranță și conștiință. Versurile din "Flori de mucegai", scrise într'un limbaj colorat, cu **un aer argotic, au un dramatism și o** profunzime ușor de sesizat, încât **cuvântul nepoetic**, în aparență dur și vulgar, așezat într'un context estetic, creează un **echilibru compensator, o antinomie în ca**-**re** cele două sensuri se acceptă, **relefând fața reală, natural umană în momente** tragice, ca în poezia "Ion Ion". Arghezi nu este poetul convențiilor sociale, al conformismului, sau al altor forme dictate, ci **al libertăților etice de comportare și ex**-presie. Poetul utilizează slovele fără să le tocească, să le epuizeze, ci din contră, le înnoiește, le întărește înțelesurile, schițând personalitatea umană **printr'o** gândire adâncă și liberă, într'un univers **poetic original și colorat.**

In lirica argheziană, sensul abstract al cuvântului devine palpabil și real, înasafel încât aspectul sugestiv al faptei trecut din domeniul imaginarului în cel al realității ia proporții halucinante de dramă. Drama argheziană este chiar realitatea, o realitate dureroasă, prezentată la modul brutal al vieții, fără convenții și acoperire, ca în versurile din poezia "Dimineața". Acolo unde totul se petrece după legile naturale ale firii, grija omului o poartă divinitatea și destinul, care il conduce fără ocolișuri, prin cele mai întunecate căi ale **infernului**, până la marea trecere spre un alt plan existențial.

In poezia socială argheziană întâlnim două planuri distincte, unul concret ce reprezintă imaginea vieții reale și altul ab**stract, de perspectivă, transcendent, de ușurare spre eternitate. Din versul** arghezian izbucnește însă un sarcasm dureros, un oprobiu bine precizat la adresa acelora ce-și păzesc ordinea, o înțelegere față de suferința umană și o clementă față de cei osândiți: "Ies morții.../Sub bolta cu clopot a porții./Sunt zece la număr/Si, umăr la umăr, / Se duc **câte doi, în cosciuge**,/**fără mamă, fără popă, fără cruce**./ Se duc **împreună**,/Pe'nghet și pe lună." (Morții) **Si dacă nu** există un protest fățiș, ca'n versurile eminesciene ori bacoviene, poezia descriptivă a lui Tudor Arghezi lasă loc unui tablou **grotesc** de spaimă și acuzare, topind totul în retorta creatoare a marii poezii. De altfel, însuși autorul era condamnatul, martorul și acuzatorul, era mai presus de toate observatorul și creatorul, care, așa cum mărturisește chiar el: "Le-am scris cu unghia **pe tencuială**,/**Pe un părete de firidă goală**, **Pe întuneric, în singurătate**, / **Cu puterile neajutate."** (Flori de mucegai).

TIMP MORT

Răzvrătirea dorurilor mute
tace'nconjurată de jivine.
La hotarul dintre rău și bine,
adălmașul țărilor vândute.

Vânturată, hrana pentru plebe,
poposește la stăpâni pe masă.
Zdreanță de opincă, haină roasă
și necazurile adunate'n ghebe,
frunțile brăzdate ca tarlale,
ochii duși ca funduri de fântână,
Tară, până când o să rămână
închisoare, granițele tale?

Unde ești părelnică Dreptate
să-ți văd harul și să-ți laud fapta?
Ti-a crescut prea groasă cataracta
să mai zbengui tânără'n cetate.

Nu se'nvârt nici aripi de morișcă
nici trezirile nu bat din pinteni.
Vremea doarme! Până la Armindeni
e târziu și noaptea nu se mișcă...

Zahu PANĂ



CRONICI

Literare - Artistice - Culturale
din exil și din țară



RADIOGRAFII PENTRU IUBIRE

Silvia Cinca

EDITURA SILEX
- În noi stă forța schimbărilor în bine -

Marian Popa, în "Dicționar de literatură română" scrie despre "Pisica și vorbele", prima carte a Silviei Cinca, apărută la editura "Eminescu" în 1966, că ar fi o culegere de povestiri cu subiecte sentimentale, dar trecute prin filtrul unui modernism reductibil la sintaxă, un fel de tentații alegorice pe canavaua cotidianului, cu efecte corespunzătoare de fantastic și bizar, pe care le-am găsi și în volumul "Spargeți oglinzile" apărut în 1969. Cred că e o descriere făcută în grabă, sau poate cu intenția de a abate ochiul mecanic al cenzurii, pentrucă scrisul lui Silvia Cinca din cărțile menționate, precum și "Trenul fără stații", "Zăpada nevăzută" și "Strigăt" este cu mult mai mult, pentru cel care citește printre rânduri, decât un "modernism reductibil la sintaxă" și "tentații alegorice".

Pentru Silvia Cinca, viața și cuvântul depășesc simplul biologic și sonoritatea comunicativă. Amândouă sunt părți complementare, aș zice identificare cu sacrul, sau ar trebui să fie în ordinea naturală a supranaturalului uman, ordine teandrică orientată spre orizontul vertical al Cuvântului.

Poetul sau scriitorul lucrând cu cuvântul nu-și mai aparține sferelor de necesități și utilitarisme mărunte, aparențe de coajă și efemer, ci el pătrunde în sămânța lucrurilor, în altarul lor cel mai înalt de unde celebrează în rol de profet și rege al cuvintelor, călăuzitor și sfetnic, lumină spre descoperirea neamului omenesc.

Există anumite rețete pentru arta pervertită pentru ajungerea la rapidul succes de librărie și cititor. Scribul coboară în sferele abisale de întuneric biologic și-și umple căldările cu flăcările iadului, prezentarea omului prin ceea ce nu este. E această literatură a ecopornografiei în care omul e obiectivizat la mecanismele patimilor, de unde marele succes al maculaturii pornografice și ocultismului. Și aceasta în toate domeniile artei. Ca o paranteză îmi amintesc de succesul cântecului "Soția prietenului meu". Toți tinerii "sufereau" de marea tragedie a "prietenului" îndrăgostit. Cântecul era fredonat pretutindeni. Dar care era sensul cuvintelor?Nu știu dacă prea mulți s'au gândit la logica lor. O soție plânge că nu poate face adulter cu prietenul soțului, iar acesta se tânguie și se jăluiește și se dărâmă lumea pe el că a ajuns la dilema între a-și înșela prietenul sau nu. Nu găsește soluția și se văicărește până la sfârșitul cântecului. Ce să facă? Dacă era nevasta altuia, ar fi fost în regulă, dar așa adulterul e mai cu skepsis și bietul Romeo nu știe cum să facă să aibă și pâinea și cuțitul. Halal artă!

Silvia Cinca a refuzat din început să-și comercializeze conștiința, să-și pervertească puterea artei, să umble după succesele cancanurilor literare. În tot ce scrie Silvia Cinca,este drumul omului spre Om, a cuvântului spre Cuvânt, a descoperirii paradisurilor pierdute în ființa lui, a trumuseților primare ale raiului spiritual de "chip și asemănare" al omului cu Dumnezeu.

În special ultima carte a Silviei Cinca "Radiografii pentru iubire" face parte dintre puținele piese din literatură care își permit riscul insuccesului cu dezinvoltura profetului care anunță un drum greu dar unic spre realizarea omului ca om adevărat. O carte unică, o carte imperativ, un excepțional succes în triumful binelui și frumosului, "Radiografii pentru iubire" apare pentru poporul nostru în momentul în care, după evenimentele din Decembrie 1989, se află la răscrucea răscrucilor. Ce să facem? Unde să mergem? Spre ce să ne îndreptăm? Care e drumul? Cine suntem? E de ajuns metanoia? Cum să o realizăm? Care e zarea de dincolo? Suntem singuri? Și dacă nu, cine ne poate scoate din disperare, din întuneric, din frică, din foame, din moarte? O carte care dă răspunsul. Nu "de sus", ci dintre noi, prin noi și cu noi. Iubirea. Nu știu să fi citit recent vreo carte în care lucrurile să fie spuse pe nume atât de precis, într' un stil curat și limpede ca izvoarele de fluier ale Carpaților, o carte imperativ spre reintoarcerea la adevăratele valori, la spațiul omeniei, așa cum voievozii și țăranii noștri știau să-l împodobească cu veșmânt divin, om-Voroneț, om-clopot de Inviere, om-floare și crin de altar, om-istorie și om-domnitor al vesnicelor cuvinte dătătoare de viață fără de moarte.

Problemele sunt discutate direct, clar, concis, răspicat, la subiect. Departe de genul "ecumenistului" și "ecologistului" care se scarpină cu mâna stângă la tâmpla dreaptă.

Silvia Cinca știe să pună punctul pe I și anume pe Iubire: "Dumnezeu este iubire", "Societate și iubire", "Gânduri, sentimente", "Pasiunea și iubirea", "Dincolo de iubirea platonică", "Contract sau instituție sacră". "Familia", "Prietenia și iubirea". Sunt atât de multe lucruri de semnalat în această carte, că dacă ar fi să citez din ea ar trebui să redau toată cartea, plăcere ce o las cititorului dar cu toate recomandările și aprecierile noastre.

Revenirea în țară a Silviei Cinca o pune față în față cu triste și incredibile realități. "Când am revenit pentru prima oară în București după 17 ani, am cunoscut o fată. Frumoasă. Tânără și tristă. Cu priviri calde ascunse sub lentilele ochelarilor. O acopereau când și când valurile necazurilor. La vârsta ei bucuriile trebuiau să triumfe. Dar ea, ca mulți Români, avea să poarte însemnul nației - durerea. M'am apropiat de ea și i-am spus: "Cunoști puterea lui Dumnezeu? El e singurul care te poate ajuta. Roagă-te!" Răspunsul ei, pe cât de incredibil, pe atât de dur: "Nu știu să mă rog. Nimeni nu m'a învățat vreodată."

Fără a fi teolog, ca profesie, Silvia Cinca găsește cele mai autentice răspunsuri la dificilele probleme întâlnite în filosofie sau teologie. Ea știe să desfacă nodul gordian fără pedanteria și înfumurarea celui cu spadă: "Unii spun: De ce Dumnezeu nu intervine direct în viața noastră? De ce nu ne îndepărtează dela a face rău? De ce ne lasă să comitem crima pentru ca apoi să ne pedepsească? Un răspuns simplu. La îndemâna oricui. Libertate. Iată ce ne oferă Dumnezeu. Libertate totală. De gândire. De acțiune. Libertatea de alegere. De viață. Fără această libertate, viața noastră ar fi absolut diferită. Nu există iubire în afara libertății. Dacă iubești, trebue să ai și să oferi această libertate. Fără libertate nu e iubire".

Situația tragică în care se află astăzi lumea de pretutindeni este că am lăsat iubirea pe seama preoților și poeților și nu i-am dat nici o atenție. Că ne-am clădit lumea care ar trebui să fie "lumen" pe întuneric, pe ură, pe invidie, pe otravă, pe putregai. Iubirea este silabisirea graiului lui Dumnezeu cu cuvinte și fapte omenești. Ea este iertare și înțelepciune. Reacția brutală la un act brutal o poate face orice animal, dar numai omul are puterea, lumina și înțelepciunea de a ierta. "Iertarea presupune înțelegere. Nu putem merge mai departe fără iertare. Esențial este, pentru a fi iertați, să ne recunoaștem greșeala. Îngâmfații nu o vor face niciodată. Oamenii inteligenți o vor face. Fără aceasta nu se poate crea unitatea atât de necesară unui popor. Pentru a supraviețui. Pentru a progresa. Pentru a învinge."

Critica literară a primit cu entuziasm apariția cărții "Radiografii pentru iubire" de Silvia Cinca. Cu "Radiografii pentru iubire", scrie George Astalos, autoarea părăsește ficțiunea, aventurându-se cu arme și bagaje în zona nisipurilor mișcătoare ale dragostei - aventură spirituală în care dragostea (iubirea), ca adevăr elementar, este opusă urii, vieții (sic!) și morții, fiind disecată cu o acuitate de scaner."

Nu putem încheia fără a remarca și ceea ce criticul literar Gabriel Dimisianu scria despre "Radiografii pentru iubire": "Noua carte a Silviei Cinca este un jurnal de reflecții morale grefate pe un fond liric.

Sunt consemnări pasionante, febrile, de gânduri și sentimente, de amintiri, de fragmente portretistice și narative, înlănțuite ingenios, totul concurând, în carte, la impunerea unei etici, a unui cod moral." O carte pe care orice Român trebue să o aibă în bibliotecă. Ea se poate comanda dela următoarea adresă: SILEX PUBLISHING, P.O. Box 65 284 Washingotn D.C. 20035, iar în România: EDITURA SILEX, Oficiul poștal 20, Căsuța poștală 19, Sectorul 3 BUCUREȘTI. □

Dumitru ICHIM

Areta Șandru

"Astăzi mă bucur că trăiesc, eu, tu, toată lumea." scria Areta Sandru într'una din cărțile ei.

Pe pagina cealaltă:

Moartea nu mai există.

Să fim cinstiți cu noi înșine și să recunoaștem că moartea nu mai există. Cel puțin acum și aici. Există doar această zăpadă, ca o undă de șoc, repercutându-și albul dureros în sufletul ei.

eu, tu, toată lumea,
tu, toată lumea.

Un viraj, și zăpada e spulberată de sub roțile din față."



Pe 18 Mai 1991, scriitoarea Areta Sandru a schimbat exclamația: astăzi mă bucur că trăiesc, eu, tu, toată lumea, în "numai tu, toată lumea". Știa că moare. Și ceea ce nu a putut spune soțului și fiicei, a strigat lumii întregi prin personajele cărților ei.

Viața Aretei cuprinde 40 de ani și 6 cărți tipărite. Ultimii ani au fost plini de suferință fizică și sufletească.

"...atunci când cineva nu mai are nici o speranță, și știi lucrul acesta la fel de bine ca pacientul dumitale... atunci... ce-i spui?" întreabă unul din personajele Aretei. Iar celălalt personaj îi răspunde: "Dacă omul acela nu mai are nici o șansă, el mai poate avea totuși una, oricât ar părea de paradoxal: să-și impună, cu propria sa voință, viața dincolo de hotarele ei."

Areta și-a impus și ani de zile a învins. O singură dată nu a reușit. În ziua aceea de Sâmbătă, 18 Mai. Când fiica ei, elevă, o ruga să nu moară, o lacrimă s'a prelins din ochii Aretei. Era finalul. Era conștientă că nu putea face mai mult și lacrima era pentru copila pe care nu mai putea s'o ajute. Intrăm în viață plângând. Areta a ieșit din viață plângând. A suferit până în ultima clipă.

Cum pot să scriu la timpul trecut? Am cunoscut-o când era studentă. Frecventam amândouă cenaclul "Bacovia", ne citeam una alteia manuscrisele și visam, o ce de vise aveam pe vremea aceea: eram tinere și pomii infloreau atât de frumos.

Acum trei ani i-am scris poetului Andrei Ciurunga de boala mea. El mi-a răspuns povestindu-mi de lupta Aretei. Și de visul ei: la revelionul anului 2000, mese scoase afară pe zăpadă, pâine albă, caldă și vin roșu. Eram și eu invitată fără nici o posibilitate de scuză la acest alb început de mileniu și ori de câte ori avea ocazia, domnul Ciurunga îmi scria: "Nu uita, Florica, revelionul anului 2000, afară, pe zăpadă..."

Mi-e greu să vorbesc la timpul trecut. "Îmi pare bine că exist" scrisese ea, undeva. Voi reciti cărțile Aretei și o voi înțelege mai bine. Îmi voi imagina chiar că-i aici, cu mine. Îi voi pune întrebări și-mi voi imagina răspunsurile. Nu, Areta nu a murit. O regăsesc în replicile personajelor ei și-n zbuciumul ascuns printre rânduri.

Dar mai rămâne ceva. Mai rămâne o întrebare pe care abia reușesc s'o rostesc: "Cum rămâne, Areta, cu revelionul anului 2000? Zăpadă multă, pâine caldă și vin, vinul roșu?"

...Și abia intuind, de undeva, de departe, parcă aud un răspuns:

- Zăpada e alb, zapada e puritate, zăpada e lumină... pâinea albă, caldă, e trupul lui Iisus... și vinul roșu, impărtășanie...

Areta, pentru tine a'nflorit deja mileniul cel mare?

Florica BAȚU

INTERVIU LUAT D-LUI CONST

Preşedintele Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politi

"CUVÂNTUL ROMÂNESC", la

A.G.: La primul Congres al A.F.D.P.R. care a vut loc în 11-12 Octombrie 1990, vechea conducere provizorie care manifestase docilitate faţă de marginalizarea asociaţiei de către guvernare, a fost radical schimbată şi aţi fost ales preşedinte. In această calitate, aţi devenit repede un tribun fruntaş nu numai al revendicărilor foştilor deţinuţi politici supravieţuitori ai teroarei comuniste, dar şi ai acţiunilor de contestare a actualei cârmuiri, totalitară şi bazată în continuare pe structuri comuniste formal retuşate. Multă lume este interesată de trecutul Dvs. Ce ne puteţi spune, până la Revoluţia din Decembrie 1989, în această privinţă?

C.T.D.: După datele de stare civilă pe care le posed şi sper că n'au fost falsificate în registrele de stare civilă, m'am născut într'un sat din Judeţul Prahova la 10 Mai, după ce se împlinise, în 1918, visul de veacuri al unei Românii Mari. Dela părinţii mei, slujitori ai şcolii, am învăţat să-mi iubesc fierbinte patria, adevărul şi să cred nestrămutat în Dumnezeu, să cultiv o mare admiraţie pentru marele om de valoare morală şi politică, Iuliu Maniu. După război, viaţa mi-a fost foarte dură şi m'a învăţat să rezist tuturor încercărilor ei, să nu cunosc alt judecător decât propria-mi conştiinţă. O linie roşie însângerată a demarcat în ţara noastră democraţia de comunism, prin alegerile grosolan falsificate în 19 Noembrie 1946, când o comisie electorală coruptă a inversat în favoarea partidului comunist aproape inexistente, votul de 76% acordat de popor Partidului Naţional Tărănesc şi lui Iuliu Maniu. Frauda a fost operată cu amestecul Uniunii Sovietice care a ignorat Statele Unite şi Marea Britanie ca puteri garante şi membre ale Comisiei Aliate de Control şi care de fapt au schiţat obiecţiuni insignifiante. Din acea zi nefastă soarta poporului român a devenit o tragedie care s'a extins pe 43 de ani, până la data de 22 Decembrie 1989, când am încercat pentru foarte scurt timp euforia că am scăpat de comunism. Din păcate, suntem încă în confruntare cu el, pentru a făuri un viitor în libertate şi democraţie.

Şeful Securităţii, Colonel Strul Mauriciu, mi-a zis: "Ai avut noroc. Dacă erai legionar, pe tine te trimiteam la glonţ!"

Odată cu dictatura comunistă s'a dezlănţuit represiunea eliminării oricărei forme de opoziţie reală sau suspicionată. Tatăl a devenit fugar şi întreaga familie am intrat în luptă cu opresorii.

Arestat datorită unor acţiuni răzleţe pe scurte intervale, în 1949 libertatea mea a luat sfârşit pentru mulţi ani. Deţinut de Securitate, am fost anchetat timp de un an şi şase luni după sistemul de a inventa organizaţii de uneltire contra noii lor ordini sociale (comuniste). Obiectivul erau în special membrii partidelor democrate istorice precum şi familiile acestora, cu care prin aşa zisele lor "loturi" au populat zecile de închisori, lagăre şi tot felul de locuri de detenţie. Lotul din care urma să fac parte, al unei organizaţii de tineret în Judeţul Prahova, datorită morţii neelucidate a şefului organizaţiei, Aurel Cazunişteanu, s'a redus la doi. Am fost condamnat 3 ani şi 6 luni pentru uneltire, am executat 4 ani şi am fost eliberat cu domiciliu obligatoriu (D.O.).

Rearestat în 1958 în fruntea unui "lot" de tineret naţional ţărănist şi condamnat 23 de ani ca recidivist cu învinuirea de a fi "elogiat modul de viaţă capitalist şi afirmaţia că bogăţiile ţării sunt jefuite de URSS". După pronunţarea sentinţei, scrâşnind din dinţi, şeful Securităţii, Colonel Strul Mauriciu, mi-a zis: "Ai avut noroc. Dacă erai legionar, pe tine te trimiteam la glonţ!" E clar cine te trimitea la glonţ, la ani de închisoare, la torturi, la desfiinţarea fizică şi morală. Timp de 9 luni refuzasem să vorbesc, n'am semnat nici o declaraţie, lucru de neconceput pentru călăi, ceea ce punea la îndoială mijloacele lor de tortură. Trebuia să rămâi în ghiarele lor şi după judecată, în anchete nesfârşite de extorsiuni continue. Tinut trei ani izolat în celulă, luni în lanţuri, zile în carcere şi celule "negre", bătut cu cruzime. Atitudinea mea, lupta mea disperată dar neînfricată cu torsionarii mei, a fost cunoscută de mii de deţinuţi ca un exemplu de rezistenţă.

Când asociaţia noastră a hotărît să publice o revistă proprie, toţi am fost de acord s'a denumim "Rezistenţa". Cartea de acum două secole a Italianului Silvio Pellico, Inchisorile mele, este o romanţă pe lângă cele ale mele: Securitatea Ploieşti (Casa Lupceanu), Tirsor, Braşov-Cetăţuia, Poarta Albă, Rudului-Ploieşti, Securitate Vasile Lupu, Galaţi, Botoşani, Văcăreşti.

Am fost eliberat în 1964, odată cu toţi deţinuţii politici. Sub un alt aspect, bilanţul după eliberare este tot atât de trist, interzicându-mi-se continuarea studiilor universitare, cu mine deţinut, tatăl şi fratele fugari, familia distrusă. Am muncit în construcţii cu ajutorul foştilor colegi de liceu, începând dela muncitor necalificat, mic funcţionar tehnic, şef de brigadă mică, de şantier, în sectorul forestier, toate locurile de muncă la 250-300 km. de locuinţă. Toate cu speranţa în suflet că infernul va lua sfârşit pentru tot poporul, speranţă cu care am putut rezista până la 22 Decembrie 1989. Acesta am fost. Acesta am rămas.

A.G.: In lumina celor expuse este de înţeles dârzenia atitudinii Dvs. actuale. Dela ziua Revoluţiei şi mai ales dela alegerea Dvs. ca preşedinte al AFDPR-ului, există elemente tipice care vă determină să consideraţi că lupta anticomunistă încă nu a luat sfârşit? Când, în ce condiţii a luat fiinţă asociaţia, care este sensul direcţiilor sale de acţiune, de ce asistenţă a beneficiat, sau care sunt obstacolele întâmpinate? Ce aţi realizat şi ce vă propuneţi în continuare?

C.T.D.: La 22 Decembrie 1989 orele 16, eram în clădirea CC-ului împreună cu alţi foşti deţinuţi politici, am înfiinţat asociaţia noastră. Văzând ostilitatea echipei Iliescu faţă de deţinuţii politici, am fost convins încă din seara acelei zile că în lipsa unui guvern de uniune naţională nu s'a schimbat nimic. De aceea încă din Ianuarie 1990 am început lupta cu cei care acaparaseră puterea pentru structurile lor comuniste. Noi ne-am constituit ca o formaţie care să adune pe deţinuţii-victime ale represiunii inumane ale nemiloasei dictaturi comuniste, să pună în lumină fărădelegile acesteia, să înfăţişeze consecinţele dezastruoase morale şi fizice şi ale supravieţuitorilor, ne mai vorbind de cei exterminaţi, de martirajul acelora, totul pentru ca prezentul şi viitorul să nu uite şi să împiedice ca asemenea situaţii să se mai repete. In acest sens am luat exemplu şi dela alte mişcări şi formaţii mondiale, victime ale nazismului, şi nu am considerat sub nici un motiv ca victimele comunismului să fie situate mai prejos. De asemenea, să se obţină o reparaţiune morală şi materială pentru timpul cât am fost lipsiţi de libertate, supuşi la torturi, constrânşi la munci forţate pentru un boţ de mălai, pentru huzurul călăilor noştri, pentru al căror bun trai ni s'au confiscat bunurile, familiile noastre au îndurat persecuţii, iar copiii ne-au fost lipsiţi de dezvoltare culturală.

Ne-am propus să facem foarte mult, dar am realizat foarte puţin în condiţiile în care în loc de asistenţă adecvată am întâmpinat obstacole. In timp ce asociaţiile similare din ţările vecine primesc fonduri dela Stat şi străinătate, nouă numai Gl. Stănculescu a dispus să ni se dea ceva mobilier pentru sediu, dar se vede că a considerat că s'a expus prin acest gest şi ne-am trezit cu o factură de 80.000 lei dela MAN, valoare de altfel foarte piperată, pe care am plătit-o din toată sărăcia. Am fost invitat şi în alte ţări foste comuniste şi am văzut cât de respectaţi şi ascultaţi sunt foştii deţinuţi politici anticomunişti. Puterea a văzut în noi un adevărat ghimpe în ochi (ceea ce la structura ei este firesc). Si la acceptarea noastră în CPUN, preparlamentul ruşinii, Dl. Iliescu s'a opus, ca de altfel Marţian şi Gelu Voican.

La 14 Iunie Gelu Voican şi doi ofiţeri de Securitate au condus bandele de mineri în patru valuri succesive, devastându-ne sediul şi pentru a tăia "gâtul banditului de Dumitrescu". Cei care nici n'ar trebui să îndrăznească să ne privească în faţă, care ca instituţie au luat viaţa la peste 300.000 de martiri, supravieţuitorilor ne-au furat tinereţea, îndrăznesc să ne denigreze, să ne considere fantome ale trecutului care le dau coşmaruri dacă mai au ceva omenesc în ei şi cu deosebire împotriva mea au dezlănţuit o adevărată campanie de aţâţare publică, o tentativă de asasinat moral şi politic, totul în conformitate cu ordinul dat de "cel de sus" (pământesc, nu ceresc): "Toată artileria grea pe ăsta!" Intreagă mass-media, TV, toboşarii parlamentari din slujba puterii, ţinteşte fără încetare asupra mea. Nu mai puţin preşedintele Comisiei 14 parlamentare, instituită pentru cercetarea abuzurilor, fost deţinut politic, deputat (liberal?).



Dosarele noastre de odinioară au fost parţial dacă nu total distruse, refăcute sau falsificate, aşa rezultă din adeverinţele ce ni se emit în prezent comparativ cu cele dinainte de revoluţie. Reparaţiunea materială a fost scoasă cu forcepsul iniţial din CPUN şi aşa destul de slabă, parţială. 200 lei pentru fiecare an de detenţie a devenit o sumă derizorie în plină inflaţie, dar şi realizarea este îngreunată de ritmul în care se emit adeverinţele, filialelor nedându-li-se sedii, comisiile fiind voluntare, nici un sprijin dela autorităţi. Cei cărora li s'au confiscat bunuri imobiliare nu au fost repuşi în drepturi.

In vreme ce guvernul şi partidul său continuă încă să depună coroane de flori la monumentul soldatului sovietic, mausoleul celor vinovaţi de crime contra propriului popor continuă să sfideze în aşa zisul parc al Libertăţii memoria martirilor noştri, noi nu avem unde ne ruga şi aprinde o lumânare celor exterminaţi pentrucă au luptat pentru adevărata libertate, pentrucă mormintele lor nu trebuiau şi nu trebue să fie cunoscute. Nu avem acces la acte, la documente, dosare spre a scrie cutremurătoarea "carte albă" a noastră. Suntem împresuraţi mai departe de aceiaşi informatori rămaşi invizibili şi despre care nu ştim nimic mai mult decât înainte de 22 Decembrie 1989. Ce ne propunem? Deşi timpul nostru rămas e scurt fiindcă biologic suntem către un fine inexorabil, ne propunem să rămânem şi să luptăm pe baricada anticomunismului. Poate din această cauză suntem mai activi decât alţii, mai combativi.

A.G.: A avut loc fără îndoială o ruptură dramatică pentru soarta ţării noastre în chiar ziua triumfului Revoluţiei din 22 Decembrie 1989 între idealul pentru care populaţia s'a ridicat în masă şi a suferit atâtea jertfe şi preluarea rapidă a puterii de către grupul condus de cuplul Iliescu-Roman care a pretins că sunt o emanaţie a consensului naţional intitulat pro cauza Frontul Salvării Naţionale. Ca unul care afirmaţi că aţi fost prezent în acel moment în clădirea C.C. şi în deplină cunoştinţă de ce s'a petrecut atunci şi ulterior până acum, suntem interesaţi de aprecierea Dvs. asupra momentului istoric asamblat la ceea ce a urmat.

C.T.D.: Inţeleg că aceasta este întrebarea cheie a interviului. In această privinţă ar fi de scris o carte, dar voi încerca să răspund cât mai succint. Revenirea după aproape o jumătate de veac dela sistemul dictatorial comunist nu poate fi decât dureroasă. Cei care au cunoscut odinioară democraţia trebue s'o reînveţe, iar ceilalţi s'o înţeleagă şi s'o înveţe temeinic dela capăt. Noi care ca deţinuţi, încă de tineri, am fost rupţi de societate, am gândit democraţia şi am învăţat-o dela cei mai iluştri exponenţi ai acesteia din ţara noastră, unde suferind împreună i-am avut învăţători. Ei, care au pierit, ne-au predat o ştafetă, nouă ne revine s'o predăm altora. Timp de aproape o jumătate de veac, prin metode sistematice de constrângere, ajunsese sociteatea românească o masă amorfă, timorată până la insuportabilitate de către o minoritate lipsită de scrupule, care o manevra între ziduri fără ieşire. Datorită unei evoluţii complexe cu caracter internaţional care rămâne de descifrat mai temeinic de istorie, ţările est europene s'au eliberat, mai mult sau mai puţin, de sub cizma Uniunii Sovietice. Ultima a fost ţara noastră, pentrucă se aflase sub cea mai monstruoasă dictatură comunistă dintre toate ţările înrobite. Plătită cu jertfe grele, eliberarea s'a dovedit nesatisfăcătoare. In celelalte ţări, Revoluţiile de catifea n'au fost decât nişte reforme mai din timp pregătite şi tolerate în condiţii specifice, ca în Polonia, Cehoslovacia, Ungaria şi chiar Bulgaria, condiţii de care noi nu am beneficiat.

Radicalismul Revoluţiei noastre a fost înnăbuşit în faşă. Dacă după 22 Decembrie 1989 s'ar fi reînnodat firul de acolo unde fusese rupt la 30 Decembrie 1947, desigur lucrurile ar fi mers mult mai uşor.

A.G.: Multe opinii, cu precădere din Alianţa Civică, susţin că acest lucru tot nu ar fi fost posibil fiindcă este mai degrabă o nostalgie care nu ţine seama de realităţile intervenite între timp atât de diferite de acum jumătate de veac.

C.T.D.: Este o susţinere care nu este verificată. Reanalizând retroactiv evenimentele dela 22 Decembrie 1989, fără nici un dubiu, în aceeaşi zi a avut loc o "lovitură de stat", mai corect o "restaurare" fulgerătoare a vechii dictaturi sub o formă deghizată, cosmetizată. Comunismul internaţional ţinea încă de mult în "rezervă" o echipă de înlocuire a lui Ceauşescu devenit persoană "non gratta", care să fie gata fie pe cale evolutivă fie în situaţii care să ameninţe scăparea de sub control, aşa cum a fost în momentul culminant când din zeci de mii de piepturi, şi sunt convins şi ale membrilor de rând ai partidului comunist, a izbucnit "jos comunismul"; "fără comunism". Autorii loviturii "restauraţiei" au avut pe loc soluţia declanşării "teroriştilor". Această acţiune pe moment a distras sensul Revoluţiei care s'a considerat în

...STANTIN (TICU) DUMITRESCU

...litici din România, de Adrian Grigoropol pentru ..., la 25 Mai 1991, Paris.



primejdie și poate chiar era, și care a creat acea pauză fără reflexie care a făcut să nu perceapă că "salvatorii" Iliescu - Roman erau tot "comuniști".

In acest fel s'a consumat "restaurația" și asemenea exemple sunt destule în istorie. Strategia lor tipic comunistă, a fost ațâțarea la ura contra intelectualilor și partidelor istorice, a muncitorilor și țăranilor, pentru ca posibilii conducători ai pluralismului democratic să fie anihilați și poporul să fie condus după busola manevrată de ei. La 12 Ianuarie 1990, 28 Ianuarie 1990, 18 Februarie 1990, forțe muncitorești dirijate de puterea la cârmă au agresat fără cruțare potențialul democratic în curs de formare al țării și astfel s'a ajuns la farsa alegerilor din 20 Mai 1990, pentrucă niciodată comunismul nu cedează de bună voie puterea și nu are scrupule când este contestată, dovadă că pentru ca să apară frauda din alegeri a recurs la șarja barabară a secu-mineriadei din 13-15 Iunie 1990.

A.G.: Ororile expuse de Dvs. și care în țara noastră sunt expresia adevărului, comparabile în proporția numărului populației aproape cu cele din Uniunea Sovietică, ridică nedumerirea că acestea fiind o anomalie a sistemului comunist în sensul atâtor procese pentru vini imaginare sau prefabricate, nu este o anomalie faptul că, mă refer la noi, n'a avut loc și se pare nu va avea loc nici un proces al doctrinei, nici procese serioase adecvat gravelor vini ale celor care încă pot răspunde ca autori, favorizatori și complici ai acelor fapte condamnate de umanitate?

C.T.D.: Vă referiți desigur mai întâi la "Procesul Comunismului", care începând dela Proclamația dela Timișoara a fost cerut de întreaga opoziție la demonstrații și de presa acesteia. Ar fi vorba de un proces moral cu expunerea la oprobiul public și sancțiunea prevăzută în art. 8 din Proclamație de interzicerea pe patru legislaturi de a candida pe lista la alegeri foștii nomenclaturiști, ofițerii de Securitate și cei care au deținut înalte funcții în aparatul dictaturii. Rostul ar fi o purificare a societății, eliminarea fricii membrilor de rând ai p.c.r.-ului care în sufletul lor au urît și ei comunismul, că ar putea trage consecințe ei, prin demascarea adevăraților călăi și a cozilor de topor - informatorii Securității. Dar cum poate fi posibil un asemenea proces înaintea unei instanțe morale, când cei care ar trebui să-i facă obiect sunt chiar cei care dețin puterea în față și în umbră?

Cealaltă operație justițiară a celor care se fac vinovați de fapte concrete, cunoscute și stabilite, efectuată de o justiție primenită, obiectivă și nevindicativă este o condiție clară a înfăptuirii democrației, pentrucă cei vinovați ar înțelege că omul trebue să răspundă de faptele antisociale pe care le săvârșește conștient de natura lor și ar oferi o reparațiune morală victimelor lor și ar constitui un avertisment serios ca asemenea lucruri să nu se mai repete. Spre a se arunca praf în ochii opiniei publice, la un an dela aniversarea Revoluției, Primul ministru Petre Roman, secondat de ministrul Justiției Babiuc, s'au lansat într'o discuție amăgitoare despre necesitatea unor asemenea procese, urmați nu după mult de Președintele Iliescu, Ministrul de Interne Ursu și același ministru Babiuc, reiterând această necesitate neîmplinită și de neamânat.

Aceste conciliabule făcute publice erau dublate de eliberarea majorității celor arestați în vederea unor judecăți, pentru ce credeți? Lipsă de probe! Până și procesul asasinilor securiști dela Timișoara a fost strămutat la București de Justiție, cu o motivare cusută cu ață albă și de-a dreptul rizibilă pentru noi, foștii deținuți politici ai dictaturii.

A.G.: Să ne întoarcem la timpul scurs dela Revoluție și la situația politică actuală din țară. Este de notorietate că trâmbițata guvernare a celor mai competenți, după un an jumătate a dus țara într'o stare conflictuală, agravată și economic, pe marginea dezastrului, în felul acesta erodându-și serios ascendentul populist care-l manipulase la alegerile din 20 Mai. Din păcate unele guverne occidentale creditează această guvernare cu destulă reticență, numai pentru considerentul că opoziția nu este în stare să se coaguleze în măsura în care să pună guvernarea fie în situația de a accepta un guvern de uniune națională, fie de a proceda la alegeri anticipate. Ce puteți spune în această privință?

C.T.D.: Mă întreb uneori dacă noi care am fost pe baricadele Revoluției la 22 Decembrie, care ne-am bucurat de încrederea oamenilor în atâtea demonstrații ca la 28 Ianuarie, în Piața Universității, în piețele dela Timișoara, în demonstrațiile pro monarhice, ale PNTCD-ului, ale Alianței Civice, ale Forumului Antitotalitar, nu vom fi făcuți vinovați vreodată că nu am continuat Revoluția și ne-am lăsat prinși în plasa "restaurației" comuniste. Noi care aveam deviza "Vom muri dar vom fi liberi", oameni ca George Serban, Mircea Dinescu, Gabriel Andreescu, Ana Blandiana, la care s'au adăugat Doina Cornea - stindardul disidenței încă sub Ceaușescu, Marian Munteanu și alții!

A.G.: Toate aceste persoane demne de cea mai mare admirație, și acei alții nenumiți, sunt oameni emotionali si emotionanti, dar politica se face cu oameni politici și reci, care cunosc jocul politic si care îl practică abil și rațional, motiv pentru care si politica este considerata ca o stiintă. Poate a existat o carenta de oameni politici cum aluzionează unii politologi sau cei care există au făcut obiectul denigrărilor sistematice si chiar mai mult spre a-i anihila ca vânzători de țară, etc., Si să nu uităm scindarea opoziției în parlamentară si extra parlamentară.

C.T.D.: S'au acumulat atâtea tensiuni încât mai de vreme sau mai târziu vor exploda. Expresia Președintelui Iliescu "Caravana trece, câinii latră" este infirmată adesea de istorie, care-l contrazice de despotul înțelept. Eu care am stat de vorbă în toate păturile sociale, dela elevi, studenți, tineri muncitori, muncitori, intelectuali, gospodine, sunt convins că nu va fi liniște în România, până nu vor dispare vechile structuri comuniste. Toți sunt hotărîți să pună umărul la efortul de redresare dar nu sub biciul vechililor comunismului.

Pare-se că m'am îndepărtat puțin dela întrebare, dar aceasta se datorează încărcăturii de emoționalitate despre care vorbeați.

Intr'adevar, opoziția luată integral, fără a fi dezbinată, n'a fost unită deși ar fi trebuit să se întâmple pe parcurs. Această unire revenea mai întâi partidelor real democrate, îndeosebi cele istorice, indiferent de identitatea lor tradițională ceea ce poate avea o explicație în aceea că debutând în pluralism după o jumătate de veac se impunea mai întâi să-și înfățișeze fiecare identitatea necunoscută în cea mai mare parte după atâta timp. O aliniere prematură aducea o monocoloritate.

Singur PNTCD a stăruit la aceasta în perspectiva alegerilor, fără să reușească, ceilalți subestimând nu atât forța lor proprie cum consideră unii, ci strategia puterii neocomuniste pusă la punct de ceasornic. Această putere acaparatoare flutura în ochii străinătății instituirea pluralismului politic, în vreme ce în interior cataloga partidele reale democratice "partidocrație" și alimenta un curent puternic împotriva lor, a instituit CPUN-ul un corp original legislativ cu o prezență firavă a adevăratelor partide. In ce mă privește este lucru cunoscut că am demisionat în semn de protest din această înjghebare ridicolă în care se experimenta viitorul parlament al "rușinii". Opoziția extra parlamentară a fost inițiată de Proclamația dela Timișoara, preluată și prelucrată de Grupul pentru Dialog Social și treptat s'a extins prin ligile studențești, asociații democrate definite apolitice, etc.

S'a ajuns la Piața Universității, un fenomen esențial contestatar al puterii, pe care aceasta n'a găsit altă soluție de anihilare decât s'o șarjeze cu formații de șoc în genul cămășilor brune, n'au scăpat nici partidele istorice, nici asociația noastră, ghimpele cel mai supărător al puterii comuniste, oglinda fărădelegilor dictaturii ei.

Alianța Civică, formată în toamna 1990, este fruct post revoluționar din situația societății ieșită brusc dar incomplet din închistarea structurilor dictaturii pe care voia să le lichideze și pluralismul de partide în curs de formare și încă fragil. Deci pe de o parte contestarea puterii, iar pe de altă parte, constatarea că partidele reactivate și cele abia formate nu ofereau o alternativă de preluare a puterii. Conceptul a fost mai mult filosofic și prea puțin politic, de aceea s'a considerat - apolitic - și a decis să activeze între puterea contestată și opoziția de partide în anemică minoritate în Parlament. A fost poate o greșeală. Acum se încearcă o redirecționare spre a se constitui în partid.

A.G.: Ziarul londonez The Economist, intitula în Februarie a.c. un articol "A fi sau a nu fi un partid", arătând că populația țărilor est-europene nu este în măsură să aprecieze democrația pe care n'a experimentat-o 50 de ani și de aceea au suspiciune față de partidele politice. Noi știm că această suspiciune a și fost cultivată de către guvernare la noi. Dar se uită de către politiologi că aceste țări, spre deosebire de a lor, au experimentat și încă mai experimentează performanțele partidului unic, fost și rămas neocomunist. Forumul cehoslovac care a fost o Alianță Civică ajunsă la putere prin Revoluția de catifea, și-a abandonat structura de umbrelă a formațiilor concurente la construirea societății civile și s'a scindat în două partide, dovedind că partidele nu sunt perimate și că sunt mecanisme nu numai de osatură a democrației dar chiar de asigurare a funcționării ei. Până și Congresul FSN-ului a dovedit un început de forță centrifugală spre partidele de identitate clară. Unde vă găsiți Dvs. în acest proces general politic ?

C.T.D. : Ca unul din inițiatorii Alianței Civice, am gândit aceasta ca o mișcare civică în stare să preia din mers toate forțele încă neimplicate partidic pentru a balansa puternic actuala guvernare care nu este dispusă să cedeze. Am considerat că formula adoptată de Societatea Timișoara este cea mai potrivită, în care o secție să aibă sarcina de a se ocupa de construirea societății civile, iar alta să preia toate acțiunile de luptă neîntreruptă prin toate mijloacele democratice împotriva structurilor comuniste ale actualei puteri. Conjugarea Alianței Civice cu Convenția Forumurilor Antitotalitare pentru Democrație, așa cum s'a văzut la suita marilor manifestații din Piața Revoluției, din 15 Noembrie 1990, 12 Aprilie 1991, 10 Mai 1991, 17 Mai 1991 și 20 Mai 1991. Sute de oameni ce-au însumat aceste demonstrații, în pofida calmului mascat al puterii, au alarmat-o profund și ea este mai constientă ca oricând că direcția vântului s'a schimbat.

A.G. : Sunt de acord cu cele afirmate de Dvs. dar nu mi-ați răspuns limpede la întrebarea dacă este necesar și dacă este și momentul ca Alianța Civică să devină un partid. Astept răspunsul Dvs. cu atât mai mult cu cât am asistat la Conferința de Presă din 14 Aprilie 1991 a Convenției Forumurilor Antitotalitare când s'a făcut un mare pas de alianță între cele două părți, etichetate până atunci ca opoziții parlamentare. Ați făcut și faceți parte din Comitetul Director al Alianței Civice împreună cu Doina Cornea, Ion Manucu și din cel al noii Aliante a opozițiilor. Deci "a fi sau a nu fi un partid" ?

"Alianța Civică nu are o doctrină de partid, un program, acestea nu se pot improviza"

C.T.D. : Nu sunt pentru ca acum să se transforme în partid. In Alianță părerile sunt împărțite. Noi alegeri se apropie, fie după calendarul puterii, fie anticipate. Nu-mi fac nici o iluzie că vor fi cinstite. Cripto-comuniștii care dețin puterea au vastă experiență de măsluire a alegerilor, plebiscitelor, etc.,chiar dacă împotriva lor poporul va vota ca în 1946, cu toată supravegherea internațională pe care am experimentat-o cu tristețe la 20 Mai, nu-i va împiedica în fraudă electorală. Alianța Civică nu are încă o doctrină de partid, un program, acestea nu se pot improviza și o constituire prematură și participare la alegeri ar putea dăuna mult viitorului acestei mișcări. Si poate ar anemia partidele pe care să le întărim prin vot.

A.G. : Obiectivele interviului ar fi epuizate dacă nu aș îndrăzni să închei întrebându-vă de data aceasta direct, nu cum am făcut-o la Conferința de Presă din 14 Ianuarie 1991. Prin apelul lansat atunci către țară, s'a cerut demisia Guvernului și dizolvarea Parlamentului. In schimb în ce-l privește pe Președintele Iliescu i s'a cerut numai să compare în fața Parlamentului și să recunoască vinovăția sa pentru evenimentele dela 13-15 Iunie 1990. Prin aceasta s'a remarcat o diferență în raport cu Apelul Alianței Civice lansat la 12 Aprilie 1991 și în care s'a cerut și demisia președintelui. Ce aveți de spus la întrebarea mea de atunci de a se da o justificare diferenței. Mi-au răspuns alții, nu Dvs.

C.T.D. : Personal nu am fost de acord cu această stipulare în Apel. Pe Președintele Iliescu nu-l cheamă Egon Krenz și nici măcar Petar Mladenov. Nu numai că nu va recunoaște niciodată vinovăția sa la acele evenimente dramatice devastatoare și sângeroase,dar va acuza în continuare pe cei agresați. Stiu că atunci când strâns cu ușa de întrebările parlamentarilor din opoziție privind "fantomele cămășilor verzi văzute de Domnia Sa pe străzile Bucureștilor", a apelat la Dl. Radu Ciuceanu ca să dilueze întrebarea. In sfârșit nu s'a văzut dictator să-și recunoască vinovăția.

A. G. : Vă mulțumesc pentru străduința de a răspunde la acest interviu, care, ca întotdeauna, lasă însă o mulțime de chestiuni neabordate. Vă doresc succes în lupta Dvs. pentru democrație în România.

C.T.D. : La rândul meu vă mulțumesc personal precum și publicației "Cuvântul Românesc" pentru a-mi acorda posibilitatea de a-mi expune parte din vederile mele. Si nu trebue să uităm nici un moment că realizarea scopului nostru nu poate fi posibilă de către nici un partid sau mișcare dacă nu se face apel la tineret și motorul acestuia, studențimea.

INTERVIU LUAT D-LUI CONSTANTIN (TICU) DUMITRESCU

Preşedintele Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România, de Adrian Grigoropol pentru "CUVÂNTUL ROMÂNESC", la 25 Mai 1991, Paris.

A.G.: La primul Congres al A.F.D.P.R. care a vut loc în 11-12 Octombrie 1990, vechea conducere provizorie care manifestase docilitate faţă de marginalizarea asociaţiei de către guvernare, a fost radical schimbată şi aţi fost ales preşedinte. In această calitate, aţi devenit repede un tribun fruntaş nu numai al revendicărilor foştilor deţinuţi politici supravieţuitori ai teroarei comuniste, dar şi ai acţiunilor de contestare a actualei cârmuiri, totalitară şi bazată în continuare pe structuri comuniste formal retuşate. Multă lume este interesată de trecutul Dvs. Ce ne puteţi spune, până la Revoluţia din Decembrie 1989, în această privinţă?

C.T.D.: După datele de stare civilă pe care le posed şi sper că n'au fost falsificate în registrele de stare civilă, m'am născut într'un sat din Judeţul Prahova la 10 Mai, după ce se împlinise, în 1918, visul de veacuri al unei Românii Mari. Dela părinţii mei, slujitori ai şcolii, am învăţat să-mi iubesc fierbinte patria, adevărul şi să cred nestrămutat în Dumnezeu, să cultiv o mare admiraţie pentru marele om de valoare morală şi politică, Iuliu Maniu. După război, viaţa mi-a fost foarte dură şi m'a învăţat să rezist tuturor încercărilor ei, să nu cunosc alt judecător decât propria-mi conştiinţă. O linie roşie însângerată a demarcat în ţara noastră democraţia de comunism, prin alegerile grosolan falsificate în 19 Noembrie 1946, când o comisie electorală coruptă a inversat în favoarea partidului comunist aproape inexistente, votul de 76% acordat de popor Partidului Naţional Ţărănesc şi lui Iuliu Maniu. Frauda a fost operată cu amestecul Uniunii Sovietice care a ignorat Statele Unite şi Marea Britanie ca puteri garante şi membre ale Comisiei Aliate de Control şi care de fapt au schiţat obiecţiuni insignifiante. Din acea zi nefastă soarta poporului român a devenit o tragedie care s'a extins pe 43 de ani, până la data de 22 Decembrie 1989, când am încercat pentru foarte scurt timp euforia că am scăpat de comunism. Din păcate, suntem încă în confruntare cu el, pentru a făuri un viitor în libertate şi democraţie.

Şeful Securităţii, Colonel Ştrul Mauriciu, mi-a zis: "Ai avut noroc. Dacă erai legionar, pe tine te trimiteam la glonţ!"

Odată cu dictatura comunistă s'a dezlănţuit represiunea eliminării oricărei forme de opoziţie reală sau suspicionată. Tatăl a devenit fugar şi întreaga familie am intrat în luptă cu opresorii.

Arestat datorită unor acţiuni răzleţe pe scurte intervale, în 1949 libertatea mea a luat sfârşit pentru mulţi ani. Deţinut de Securitate, am fost anchetat timp de un an şi şase luni după sistemul de a inventa organizaţii de uneltire contra noii lor ordini sociale (comuniste). Obiectivul erau în special membrii partidelor democrate istorice precum şi familiile acestora, cu care prin aşa zisele lor "loturi" au populat zecile de închisori, lagăre şi tot felul de locuri de detenţie. Lotul din care urma să fac parte, al unei organizaţii de tineret în Judeţul Prahova, datorită morţii neelucidate a şefului organizaţiei, Aurel Cazunişteanu, s'a redus la doi. Am fost condamnat 3 ani şi 6 luni pentru uneltire, am executat 4 ani şi am fost eliberat cu domiciliu obligatoriu (D.O.).

Rearestat în 1958 în fruntea unui "lot" de tineret naţional ţărănist şi condamnat 23 de ani ca recidivist cu învinuirea de a fi "elogiat modul de viaţă capitalist şi afirmaţia că bogăţiile ţării sunt jefuite de URSS". După pronunţarea sentinţei, scrâşnind din dinţi, şeful Securităţii, Colonel Strul Mauriciu, mi-a zis: "Ai avut noroc. Dacă erai legionar, pe tine te trimiteam la glonţ!" E clar cine te trimitea la glonţ, la ani de închisoare, la torturi, la desfiinţarea fizică şi morală. Timp de 9 luni refuzasem să vorbesc, n'am semnat nici o declaraţie, lucru de neconceput pentru călăi, ceea ce punea la îndoială mijloacele lor de tortură. Trebuia să rămâi în ghiarele lor şi după judecată, în anchete nesfârşite de extorsiuni continue. Ţinut trei ani izolat în celulă, luni în lanţuri, zile în carcere şi celule "negre", bătut cu cruzime. Atitudinea mea, lupta mea disperată dar neînfricată cu torsionarii mei, a fost cunoscută de mii de deţinuţi ca un exemplu de rezistenţă.

Când asociaţia noastră a hotărît să publice o revistă proprie, toţi am fost de acord s'a denumim "Rezistenţa". Cartea de acum două secole a Italianului Silvio Pellico, Inchisorile mele, este o romanţă pe lângă cele ale mele: Securitatea Ploieşti (Casa Lupceanu), Tirsor, Braşov-Cetăţuia, Poarta Albă, Rudului-Ploieşti, Securitate Vasile Lupu, Galaţi, Botoşani, Văcăreşti.

Am fost eliberat în 1964, odată cu toţi deţinuţii politici. Sub un alt aspect, bilanţul după eliberare este tot atât de trist, interzicându-mi-se continuarea studiilor universitare, cu mine deţinut, tatăl şi fratele fugari, familia distrusă. Am muncit în construcţii cu ajutorul foştilor colegi de liceu, începând dela muncitor necalificat, mic funcţionar tehnic, şef de brigadă mică, de şantier, în sectorul forestier, toate locurile de muncă la 250-300 km. de locuinţă. Toate cu speranţa în suflet că infernul va lua sfârşit pentru tot poporul, speranţă cu care am putut rezista până la 22 Decembrie 1989. Acesta am fost. Acesta am rămas.

A.G.: In lumina celor expuse, este de înţeles dârzenia atitudinii Dvs. actuale. Dela ziua Revoluţiei şi mai ales dela alegerea Dvs. ca preşedinte al AFDPR-ului, există elemente tipice care vă determină să consideraţi că lupta anticomunistă încă nu a luat sfârşit? Când, în ce condiţii a luat fiinţă asociaţia, care este sensul direcţiilor sale de acţiune, de ce asistenţă a beneficiat, sau care sunt obstacolele întâmpinate? Ce aţi realizat şi ce vă propuneţi în continuare?

C.T.D.: La 22 Decembrie 1989 orele 16, eram în clădirea CC-ului împreună cu alţi foşti deţinuţi politici, am înfiinţat asociaţia noastră. Văzând ostilitatea echipei Iliescu faţă de deţinuţii politici, am fost convins încă din seara acelei zile că în lipsa unui guvern de uniune naţională nu s'a schimbat nimic. De aceea încă din Ianuarie 1990 am început lupta cu cei care acaparaseră puterea pentru structurile lor comuniste. Noi ne-am constituit ca o formaţie care să adune pe deţinuţii-victime ale represiunii inumane ale nemiloasei dictaturi comuniste, să pună în lumină fărădelegile acesteia, să înfăţişeze consecinţele dezastruoase morale şi fizice şi ale supravieţuitorilor, ne mai vorbind de cei exterminaţi, de martirajul acelora, totul pentru ca prezentul şi viitorul să nu uite şi să împiedice ca asemenea situaţii să se mai repete. In acest sens am luat exemplu şi dela alte mişcări şi formaţii mondiale, victime ale nazismului, şi nu am considerat sub nici un motiv ca victimele comunismului să fie situate mai prejos. De asemenea, să se obţină o reparaţiune morală şi materială pentru timpul cât am fost lipsiţi de libertate, supuşi la torturi, constrânşi la munci forţate pentru un boţ de mălai, pentru huzurul călăilor noştri, pentru al căror bun trai ni s'au confiscat bunurile, familiile noastre au îndurat persecuţii, iar copiii ne-au fost lipsiţi de dezvoltare culturală.

Ne-am propus să facem foarte mult, dar am realizat foarte puţin în condiţiile în care în loc de asistenţă adecvată am întâmpinat obstacole. In timp ce asociaţiile similare din ţările vecine primesc fonduri dela Stat şi străinătate, nouă numai Gl. Stănculescu a dispus să ni se dea ceva mobilier pentru sediu, dar se vede că a considerat că s'a expus prin acest gest şi ne-am trezit cu o factură de 80.000 lei dela MAN, valoare de altfel foarte piperată, pe care am plătit-o din toată sărăcia. Am fost invitat şi în alte ţări foste comuniste şi am văzut cât de respectaţi şi ascultaţi sunt foştii deţinuţi politici anticomunişti. Puterea a văzut în noi un adevărat ghimpe în ochi (ceea ce la structura ei este firesc). Si la acceptarea noastră în CPUN, preparlamentul ruşinii, Dl. Iliescu s'a opus, ca de altfel Marţian şi Gelu Voican.

La 14 Iunie Gelu Voican şi doi ofiţeri de Securitate au condus bandele de mineri în patru valuri succesive, devastându-ne sediul şi pentru a tăia "gâtul banditului de Dumitrescu". Cei care nici n'ar trebui să îndrăznească să ne privească în faţă, care ca instituţie au luat viaţa la peste 300.000 de martiri, supravieţuitorilor ne-au furat tinereţea, îndrăznesc să ne denigreze, să ne considere fantome ale trecutului care le dau coşmaruri dacă mai au ceva omenesc în ei şi cu deosebire împotriva mea au dezlănţuit o adevărată campanie de aţâţare publică, o tentativă de asasinat moral şi politic, totul în conformitate cu ordinul dat de "cel de sus" (pământesc, nu ceresc): "Toată artileria grea pe ăsta!" Intreagă mass-media, TV, toboşarii parlamentari din slujba puterii, ţinteşte fără încetare asupra mea. Nu mai puţin preşedintele Comisiei 14 parlamentare, instituită pentru cercetarea abuzurilor, fost deţinut politic, deputat (liberal?).

Dosarele noastre de odinioară au fost parţial dacă nu total distruse, refăcute sau falsificate, aşa rezultă din adeverinţele ce ni se emit în prezent comparativ cu cele dinainte de revoluţie. Reparaţiunea materială a fost scoasă cu forcepsul iniţial din CPUN şi aşa destul de slabă, parţială. 200 lei pentru fiecare an de detenţie a devenit o sumă derizorie în plină inflaţie, dar şi realizarea este îngreunată de ritmul în care se emit adeverinţele, filialelor nedându-li-se sedii, comisiile fiind voluntare, nici un sprijin dela autorităţi. Cei cărora li s'au confiscat bunuri imobiliare nu au fost repuşi în drepturi.

In vreme ce guvernul şi partidul său continuă încă să depună coroane de flori la monumentul soldatului sovietic, mausoleul celor vinovaţi de crime contra propriului popor continuă să sfideze în aşa zisul parc al Libertăţii memoria martirilor noştri, noi nu avem unde ne ruga şi aprinde o lumânare celor exterminaţi pentrucă au luptat pentru adevărata libertate, pentrucă mormintele lor nu trebuiau şi nu trebue să fie cunoscute. Nu avem acces la acte, la documente, dosare spre a scrie cutremurătoarea "carte albă" a noastră. Suntem împresuraţi mai departe de aceiaşi informatori rămaşi invizibili şi despre care nu ştim nimic mai mult decât înainte de 22 Decembrie 1989. Ce ne propunem? Deşi timpul nostru rămas e scurt fiindcă biologic suntem către un fine inexorabil, ne propunem să rămânem şi să luptăm pe baricada anticomunismului. Poate din această cauză suntem mai activi decât alţii, mai combativi.

A.G.: A avut loc fără îndoială o ruptură dramatică pentru soarta ţării noastre în chiar ziua triumfului Revoluţiei din 22 Decembrie 1989 între idealul pentru care populaţia s'a ridicat în masă şi a suferit atâtea jertfe şi preluarea rapidă a puterii de către grupul condus de cuplul Iliescu-Roman care a pretins că sunt o emanaţie a consensului naţional intitulat pro cauza Frontul Salvării Naţionale. Ca unul care afirmaţi că aţi fost prezent în acel moment în clădirea C.C. şi în deplină cunoştinţă de ce s'a petrecut atunci şi ulterior până acum, suntem interesaţi de aprecierea Dvs. asupra momentului istoric asamblat la ceea ce a urmat.

C.T.D.: Inţeleg că aceasta este întrebarea cheie a interviului. In această privinţă ar fi de scris o carte, dar voi încerca să răspund cât mai succint. Revenirea după aproape o jumătate de veac dela sistemul dictatorial comunist nu poate fi decât dureroasă. Cei care au cunoscut odinioară democraţia trebue s'o reînveţe, iar ceilalţi s'o înţeleagă şi s'o înveţe temeinic dela capăt. Noi care ca deţinuţi, încă de tineri, am fost rupţi de societate, am gândit democraţia şi am învăţat-o dela cei mai iluştri exponenţi ai acesteia din ţara noastră, unde suferind împreună i-am avut învăţători. Ei, care au pierit, ne-au predat o ştafetă, nouă ne revine s'o predăm altora. Timp de aproape o jumătate de veac, prin metode sistematice de constrângere, ajunsese societatea românească o masă amorfă, timorată până la insuportabilitate de către o minoritate lipsită de scrupule, care o manevra între ziduri fără ieşire. Datorită unei evoluţii complexe cu caracter internaţional care rămâne de descifrat mai temeinic de istorie, ţările est europene s'au eliberat, mai mult sau mai puţin, de sub cizma Uniunii Sovietice. Ultima a fost ţara noastră, pentrucă se aflase sub cea mai monstruoasă dictatură comunistă dintre toate ţările înrobite. Plătita cu jertfe grele, eliberarea s'a dovedit nesatisfăcătoare. In celelalte ţări, Revoluţiile de catifea n'au fost decât nişte reforme mai din timp pregătite şi tolerate în condiţii specifice, ca în Polonia, Cehoslovacia, Ungaria şi chiar Bulgaria, condiţii de care noi nu am beneficiat.

Radicalismul Revoluţiei noastre a fost înnăbuşit în faşă. Dacă după 22 Decembrie 1989 s'ar fi reînnodat firul de acolo unde fusese rupt la 30 Decembrie 1947, desigur lucrurile ar fi mers mult mai uşor.

A.G.: Multe opinii, cu precădere din Alianţa Civică, susţin că acest lucru tot nu ar fi fost posibil fiindcă este mai degrabă o nostalgie care nu ţine seama de realităţile intervenite între timp atât de diferite de acum jumătate de veac.

C.T.D.: Este o susţinere care nu este verificată. Reanalizând retroactiv evenimentele dela 22 Decembrie 1989, fără nici un dubiu, în aceeaşi zi a avut loc o "lovitură de stat", mai corect o "restaurare" fulgerătoare a vechii dictaturi sub o formă deghizată, cosmetizată. Comunismul internaţional ţinea încă de mult în "rezervă" o echipă de înlocuire a lui Ceauşescu devenit persoană "non gratta", care să fie gata fie pe cale evolutivă fie în situaţii care să ameninţe scăparea de sub control, aşa cum a fost în momentul culminant când din zeci de mii de piepturi, şi sunt convins şi ale membrilor de rând ai partidului comunist, a izbucnit "jos comunismul"; "fără comunism". Autorii loviturii "restauraţiei" au avut pe loc soluţia declanşării "teroriştilor". Această acţiune pe moment a distras sensul Revoluţiei care s'a considerat în primejdie şi poate chiar era, şi care a creat acea pauză fără reflexie care a făcut să nu perceapă că "salvatorii" Iliescu - Roman erau tot "comunişti".

In acest fel s'a consumat "restauraţia" şi asemenea exemple sunt destule în istorie. Strategia lor tipic comunistă, a fost aţâţarea la ura contra intelectualilor şi partidelor istorice, a muncitorilor şi ţăranilor, pentru ca posibilii conducători ai pluralismului democratic să fie anihilaţi şi poporul să fie condus după busola manevrată de ei. La 12 Ianuarie 1990, 28 Ianuarie 1990, 18 Februarie 1990, forţe muncitoreşti dirijate de puterea la cârmă au agresat fără cruţare potenţialul democratic în curs de formare al ţării şi astfel s'a ajuns la farsa alegerilor din 20 Mai 1990, pentrucă niciodată comunismul nu cedează de bună voie puterea şi nu are scrupule când este contestată, dovadă că pentru ca să apară frauda din alegeri a recurs la şarja barabară a secu-mineriadei din 13-15 Iunie 1990.

A.G.: Ororile expuse de Dvs. şi care în ţara noastră sunt expresia adevărului, comparabile în proporţia numărului populaţiei aproape cu cele din Uniunea Sovietică, ridică nedumerirea că acestea fiind o anomalie a sistemului comunist în sensul atâtor procese pentru vini imaginare sau prefabricate, nu este o anomalie faptul că, mă refer la noi, n'a avut loc şi se pare nu va avea loc nici un proces al doctrinei, nici procese serioase adecvat gravelor vini ale celor care încă pot răspunde ca autori, favorizatori şi complici ai acelor fapte condamnate de umanitate?

C.T.D.: Vă referiţi desigur mai întâi la "Procesul Comunismului", care începând dela Proclamaţia dela Timişoara a fost cerut de întreaga opoziţie la demonstraţii şi de presa acesteia. Ar fi vorba de un proces moral cu expunerea la oprobiul public şi sancţiunea prevăzută în art. 8 din Proclamaţie de interzicerea pe patru legislaturi de a candida pe lista la alegeri foştii nomenclaturişti, ofiţerii de Securitate şi cei care au deţinut înalte funcţii în aparatul dictaturii. Rostul ar fi o purificare a societăţii, eliminarea fricii membrilor de rând ai p.c.r.-ului care în sufletul lor au urît şi ei comunismul, că ar putea trage consecinţe ei, prin demascarea adevăraţilor călăi şi a cozilor de topor - informatorii Securităţii. Dar cum poate fi posibil un asemenea proces înaintea unei instanţe morale, când cei care ar trebui să-i facă obiect sunt chiar cei care deţin puterea în faţă şi în umbră?

Cealaltă operaţie justiţiară a celor care se fac vinovaţi de fapte concrete, cunoscute şi stabilite, efectuată de o justiţie primenită, obiectivă şi nevindicativă este o condiţie clară a înfăptuirii democraţiei, pentrucă cei vinovaţi ar înţelege că omul trebue să răspundă de faptele antisociale pe care le săvârşeşte conştient de natura lor şi ar oferi o reparaţiune morală victimelor lor şi ar constitui un avertisment serios ca asemenea lucruri să nu se mai repete. Spre a se arunca praf în ochii opiniei publice, la un an dela aniversarea Revoluţiei, Primul ministru Petre Roman, secondat de ministrul Justiţiei Babiuc, s'au lansat într'o discuţie amăgitoare despre necesitatea unor asemenea procese, urmaţi nu după mult de Preşedintele Iliescu, Ministrul de Interne Ursu şi acelaşi ministru Babiuc, reiterând această necesitate neîmplinită şi de neamânat.

Aceste conciliabule făcute publice erau dublate de eliberarea majorităţii celor arestaţi în vederea unor judecăţi, pentru ce credeţi? Lipsă de probe! Până şi procesul asasinilor securişti dela Timişoara a fost strămutat la Bucureşti de Justiţie, cu o motivare cusută cu aţă albă şi de-a dreptul rizibilă pentru noi, foştii deţinuţi politici ai dictaturii.

A.G.: Să ne întoarcem la timpul scurs dela Revoluţie şi la situaţia politică actuală din ţară. Este de notorietate că trâmbiţata guvernare a celor mai competenţi, după un an jumătate a dus ţara într'o stare conflictuală, agravată şi economic, pe marginea dezastrului, în felul acesta erodându-şi serios ascendentul populist care-l manipulase la alegerile din 20 Mai. Din păcate unele guverne occidentale creditează această guvernare cu destulă reticenţă, numai pentru considerentul că opoziţia nu este în stare să se coaguleze în măsura în care să pună guvernarea fie în situaţia de a accepta un guvern de uniune naţională, fie de a proceda la alegeri anticipate. Ce puteţi spune în această privinţă?

C.T.D.: Mă întreb uneori dacă noi care am fost pe baricadele Revoluţiei la 22 Decembrie, care ne-am bucurat de încrederea oamenilor în atâtea demonstraţii ca la 28 Ianuarie, în Piaţa Universităţii, în pieţele dela Timişoara, în demonstraţiile pro monarhice, ale PNTCD-ului, ale Alianţei Civice, ale Forumului Antitotalitar, nu vom fi făcuţi vinovaţi vreodată că nu am continuat Revoluţia şi ne-am lăsat prinşi în plasa "restauraţiei" comuniste. Noi care aveam deviza "Vom muri dar vom fi liberi", oameni ca George Serban, Mircea Dinescu, Gabriel Andreescu, Ana Blandiana, la care s'au adăugat Doina Cornea - stindardul disidenţei încă sub Ceauşescu, Marian Munteanu şi alţii!

A.G.: Toate aceste persoane demne de cea mai mare admiraţie, şi acei alţii nenumiţi, sunt oameni emotionali si emoţionanti, dar politica se face cu oameni politici şi reci, care cunosc jocul politic si care îl practică abil si raţional, motiv pentru care si politica este considerata ca o stiintă. Poate a existat o carenţa de oameni politici cum aluzionează unii politologi sau cei care există au făcut obiectul denigrărilor sistematice si chiar mai mult, spre a-i anihila ca vânzători de ţară, etc., Si să nu uităm scindarea opoziţiei în parlamentară si extra parlamentară.

C.T.D.: S'au acumulat atâtea tensiuni încât mai de vreme sau mai târziu vor exploda. Expresia Preşedintelui Iliescu "Caravana trece, câinii latră" este infirmată adesea de istorie, care-l contrazice de despotul înţelept. Eu care am stat de vorbă în toate păturile sociale, dela elevi, studenţi, tineri muncitori, muncitori, intelectuali, gospodine, sunt convins că nu va fi linişte în România, până nu vor dispare vechile structuri comuniste. Toţi sunt hotărîţi să pună umărul la efortul de redresare dar nu sub biciul vechililor comunismului.

Pare-se că m'am îndepărtat puţin dela întrebare, dar aceasta se datorează încărcăturii de emoţionalitate despre care vorbeaţi.

Intr'adevar, opoziţia luată integral, fără a fi dezbinată, n'a fost unită deşi ar fi trebuit să se întample pe parcurs. Această unire revenea mai întâi partidelor real democrate, îndeosebi cele istorice, indiferent de identitatea lor tradiţională ceea ce poate avea o explicaţie în aceea că debutând în pluralism după o jumătate de veac se impunea mai întâi să-şi înfăţişeze fiecare identitatea necunoscută în cea mai mare parte după atâta timp. O aliniere prematură aducea o monocoloritate.

Singur PNTCD a stăruit la aceasta în perspectiva alegerilor, fără să reuşească, ceilalţi subestimând nu atât forţa lor proprie cum consideră unii, ci strategia puterii neocomuniste pusă la punct de ceasornic. Această putere acaparatoare flutura în ochii străinătăţii instituirea pluralismului politic, în vreme ce în interior cataloga partidele reale democratice "partidocraţie" şi alimenta un curent puternic împotriva lor, a instituit CPUN-ul un corp original legislativ cu o prezenţă firavă a adevăratelor partide. In ce mă priveşte este lucru cunoscut că am demisionat în semn de protest din această înjghebare ridicolă în care se experimenta viitorul parlament al "ruşinii". Opoziţia extra parlamentară a fost iniţiată de Proclamaţia dela Timişoara, preluată şi prelucrată de Grupul pentru Dialog Social şi treptat s'a extins prin ligile studenţeşti, asociaţii democrate definite apolitice, etc.

S'a ajuns la Piaţa Universităţii, un fenomen esenţial contestatar al puterii, pe care aceasta n'a găsit altă soluţie de anihilare decât s'o şarjeze cu formaţii de şoc în genul cămăşilor brune, n'au scăpat nici partidele istorice, nici asociaţia noastră, ghimpele cel mai supărător al puterii comuniste, oglinda fărădelegilor dictaturii ei.

Alianţa Civică, formată în toamna 1990, este fruct post revoluţionar din situaţia societăţii ieşită brusc dar incomplet din închistarea structurilor dictaturii pe care voia să le lichideze şi pluralismul de partide în curs de formare şi încă fragil. Deci pe de o parte contestarea puterii, iar pe de altă parte, constatarea că partidele reactivate şi cele abia formate nu ofereau o alternativă de preluare a puterii. Conceptul a fost mai mult filosofic şi prea puţin politic, de aceea s'a considerat - apolitic - şi a decis să activeze între puterea contestată şi opoziţia de partide în anemică minoritate în Parlament. A fost poate o greşeală. Acum se încearcă o redirecţionare spre a se constitui în partid.

A.G.: Ziarul londonez The Economist, intitula în Februarie a.c. un articol "A fi sau a nu fi un partid", arătând că populaţia ţărilor est-europene nu este în măsură să aprecieze democraţia pe care n'a experimentat-o 50 de ani şi de aceea au suspiciune faţă de partidele politice. Noi ştim că această suspiciune a şi fost cultivată de către guvernare la noi. Dar se uită de către politiologi că aceste ţări, spre deosebire de a lor, au experimentat şi încă mai experimentează performanţele partidului unic, fost şi rămas neocomunist. Forumul cehoslovac care a fost o Alianţă Civică ajunsă la putere prin Revoluţia de catifea, şi-a abandonat structura de umbrelă a formaţiilor concurente la construirea societăţii civile şi s'a scindat în două partide, dovedind că partidele nu sunt perimate şi că sunt mecanisme nu numai de osatură a democraţiei dar chiar de asigurare a funcţionării ei. Până şi Congresul FSN-ului a dovedit un început de forţă centrifugală spre partidele de identitate clară. Unde vă găsiţi Dvs. în acest proces general politic ?

C.T.D. : Ca unul din iniţiatorii Alianţei Civice, am gândit aceasta ca o mişcare civică în stare să preia din mers toate forţele încă neimplicate partidic pentru a balansa puternic actuala guvernare care nu este dispusă să cedeze. Am considerat că formula adoptată de Societatea Timişoara este cea mai potrivită, în care o secţie să aibă sarcina de a se ocupa de construirea societăţii civile, iar alta să preia toate acţiunile de luptă neîntreruptă prin toate mijloacele democratice împotriva structurilor comuniste ale actualei puteri. Conjugarea Alianţei Civice cu Convenţia Forumurilor Antitotalitare pentru Democraţie, aşa cum s'a văzut la suita marilor manifestaţii din Piaţa Revoluţiei, din 15 Noembrie 1990, 12 Aprilie 1991, 10 Mai 1991, 17 Mai 1991 şi 20 Mai 1991. Sute de oameni ce-au însumat aceste demonstraţii, în pofida calmului mascat al puterii, au alarmat-o profund şi ea este mai conştientă ca oricând că direcţia vântului s'a schimbat.

A.G. : Sunt de acord cu cele afirmate de Dvs. dar nu mi-aţi răspuns limpede la întrebarea dacă este necesar şi dacă este şi momentul ca Alianţa Civică să devină un partid. Astept răspunsul Dvs. cu atât mai mult cu cât am asistat la Conferinţa de Presă din 14 Aprilie 1991 a Convenţiei Forumurilor Antitotalitare când s'a făcut un mare pas de alianţă între cele două părţi, etichetate până atunci ca opoziţii parlamentare. Aţi făcut şi faceţi parte din Comitetul Director al Alianţei Civice împreună cu Doina Cornea, Ion Manucu şi din cel al noii Alianţe a opoziţiilor. Deci "a fi sau a nu fi un partid" ?

"Alianţa Civică nu are o doctrină de partid, un program, acestea nu se pot improviza"

C.T.D. : Nu sunt pentru ca acum să se transforme în partid. In Alianţă părerile sunt împărţite. Noi alegeri se apropie, fie după calendarul puterii, fie anticipate. Nu-mi fac nici o iluzie că vor fi cinstite. Cripto-comuniştii care deţin puterea au vastă experienţă de măsluire a alegerilor, plebiscitelor, etc., chiar dacă împotriva lor poporul va vota ca în 1946, cu toată supravegherea internaţională pe care am experimentat-o cu tristeţe la 20 Mai, nu-l va împiedica în fraudă electorală. Alianţa Civică nu are încă o doctrină de partid, un program, acestea nu se pot improviza şi o constituire prematură şi participare la alegeri ar putea dăuna mult viitorului acestei mişcări. Si poate ar anemia partidele pe care să le întărim prin vot.

A.G. : Obiectivele interviului ar fi epuizate dacă nu aş îndrăzni să închei întrebându-vă de data aceasta direct, nu cum am făcut-o la Conferinţa de Presă din 14 Ianuarie 1991. Prin apelul lansat atunci către ţară, s'a cerut demisia Guvernului şi dizolvarea Parlamentului. In schimb în ce-l priveşte pe Preşedintele Iliescu i s'a cerut numai să compare în faţa Parlamentului şi să recunoască vinovăţia sa pentru evenimentele dela 13-15 Iunie 1990. Prin aceasta s'a remarcat o diferenţă în raport cu Apelul Alianţei Civice lansat la 12 Aprilie 1991 şi în care s'a cerut şi demisia preşedintelui. Ce aveţi de spus la întrebarea mea de atunci de a se da o justificare diferenţei. Mi-au răspuns alţii, nu Dvs.

C.T.D. : Personal nu am fost de acord cu această stipulare în Apel. Pe Preşedintele Iliescu nu-l cheamă Egon Krenz şi nici măcar Petar Mladenov. Nu numai că nu va recunoaşte niciodată vinovăţia sa la acele evenimente dramatice devastatoare şi sângeroase, dar va acuza în continuare pe cei agresaţi. Stiu că atunci când strâns cu uşa de întrebările parlamentarilor din opoziţie privind "fantomele cămăşilor verzi văzute de Domnia Sa pe străzile Bucureştilor", a apelat la Dl. Radu Ciuceanu ca să dilueze întrebarea. In sfârşit nu s'a văzut dictator să-şi recunoască vinovăţia.

A. G. : Vă mulţumesc pentru străduinţa de a răspunde la acest interviu, care, ca întotdeauna, lasă însă o mulţime de chestiuni neabordate. Vă doresc succes în lupta Dvs. pentru democraţie în România.

C.T.D. : La rândul meu vă mulţumesc personal precum şi publicaţiei "Cuvântul Românesc" pentru a-mi acorda posibilitatea de a-mi expune parte din vederile mele. Si nu trebue să uităm nici un moment că realizarea scopului nostru nu poate fi posibilă de către nici un partid sau mişcare dacă nu se face apel la tineret şi motorul acestuia, studenţimea.





OASTEA DOMNULUI ŞI “VÂNTURILE POTRIVNICE”



—Sergiu GROSSU—

Episodul “umblării pe mare”, reportat de Evanghelia Duminicii a IX-a de după Rusalii, în care se descrie amănunţit cum, în plină noapte, corabia cu ucenici “era învăluită de valuri în mijlocul mării, căci vântul era împotrivă” (MATEI, 14.22-32), această pericopă tulburătoare reflectă, în revelaţia ei spirituală, taina unor semnificaţii profunde.

Omul - şi, ca atare, mediul social căruia aparţinem - se găseşte întocmai unei corăbii, clătinată de valurile mării tenebroase, faţă în faţă cu doi factori de o importanţă capitală: IISUS HRISTOS, Fiul lui Dumnezeu, ca prieten şi mântuitor al lumii, şi VANTUL CEL POTRIVNIC, ca duşman al lui Dumnezeu şi adversar înverşunat al sufletului omenesc, - vânt năprasnic, ţâşnit din beznele urii şi din văgăunile îndepărtării de Dumnezeu.

Bineînţeles, există în noi înşine, în adâncimile întinate ale “cărnii şi duhului”, vânturi antagoniste care urmăresc, fără încetare, pierzarea mântuirii noastre veşnice. Există vântul cel potrivnic al păcatului, care provoacă teribila dualitate subliniată de Ap. Pavel, când “după omul din lăuntru, îmi place Legea lui Dumnezeu; dar văd în mădularele mele o altă lege, care se luptă împotriva legii primite de mintea mea, şi mă ţine rob legii păcatului care este în mădularele mele” (ROMANI, 7.22-23). Da, există în noi, ca un blestem, vântul cel potrivnic al “îndemnurilor firii pământeşti”, care ne împinge să umblăm “după lucrurile firii pământeşti” (ROMANI 8.5) Iar această umblare deşănţată înseamnă moarte şi vrăjmăşie împotriva lui Dumnezeu.

Evanghelia ne vorbeşte de un “vânt potrivnic” exterior omului, un vânt “tare”, care l-a înspăimântat pe Petru, gata-gata să se afunde. In acest articol, voi încerca să aduc la cunoştinţa cititorilor “Cuvântului Românesc” vânturile şi furtunile care s'au abătut asupra mişcării de trezire duhovnicească “Oastea Domnului”, în special dela trecerea în veşnicie a întemeietorului ei. Accentul nu cade pe denunţarea “vânturilor potrivnice”, generate fie de lipsa de comprehensiune sau de dezinteresul misionar flagrant al oficialităţii ecleziastice, fie de ostilitatea discriminatorie a autorităţilor politice din perioada dictaturii comuniste. Ceea ce mă silesc să scot în evidenţă sunt “vânturile” care s'au iscat şi-au făcut ravagii în interiorul Oastei Domnului.

Să mă explic. Atât sărăcia de biblii, de literatură creştină, de reviste de îndrumare catihetică precum şi atitudinea dubioasă a marii majorităţi a preoţimii, care fie de frică, fie din oportunism, s'a dezinteresat de soarta acestei splendide explozii de “primăvară religioasă” pe pământul românesc, au permis crearea unor spărturi regretabile pe fronturile de luptă creştină şi trecerea multor familii “ostăşeşti” de cealaltă parte a ortodoxiei. Această tentaţie a înstrăinării de viaţa liturgică şi de spiritul credinţei strămoşeşti am putut s'o constat, chiar din primele zile ale activităţii mele misionare, la mulţi fruntaşi ai Oastei Domnului care, ori de câte ori veneau la Bucureşti, evitau adunările ostăşeşti dela Biserica Sf. Ecaterina (unde am predicat între anii 1948 -1950), socotindu-le prea “formaliste”, şi dădeau buzna să participe, cu trup şi suflet, la cultul protestant al comunităţii Evreilor creştini, uitând să-şi mai facă semnul crucii şi luând cina după tipicul bisericilor luterane.

Mâhnit că “vântul cel potrivnic” făcea pe nenumărate căpetenii ale Oastei Domnului să neglijeze principiile fundamentale, fixate de părintele Iosif Trifa, şi să cadă, astfel, în cursa ademenelilor dogmatice eterodoxe, plutind, ca să folosim icoana de vorbire paulinică, “încoace şi încolo, purtaţi de orice vânt de învăţătură, prin viclenia oamenilor şi prin şiretenia lor în mijloacele de amăgire” prin şiretenia lor în mijloacele de amăgire” (EFESENI, 4.14); ba, mult, îngrozit că sate întregi plecau “în altă parte”, m'am hotărît - după săptămâni de rugăciune şi de meditaţie - să iau contact cu câţiva fraţi de încredere, statornici în angajamentul lor de înrolare în “lupta cea bună”, fără a omite studierea sistematică a cărţilor şi articolelor “Gornistului” din Sibiu, precum şi alcătuirea unui fişier alfabetic al “rânduielilor” Oastei Domnului, absolut obligatorii pentru toţi membrii acestei mişcări.

Era în primăvara anului 1956. Traian Dorz, discipol şi urmaş al păr. Iosif Trifa, pe umerii căruia apăsau nu numai greaua sarcină a continuării activităţii religioase a Oastei Domnului, dar şi vina devierilor mai sus amintite, se afla cu domiciliu forţat în Câmpia Bărăganului. In limita posibilităţilor, plecam duminicile când în Transilvania, când în Moldova, consultându-mă cu fraţii cei mai de seamă şi expunându-le necesitatea unei întruniri pe ţară, în vederea reconstituirii unităţii spirituale a Oastei Domnului şi a precizării poziţiei ei strict ortodoxe, cu recunoaşterea tuturor abaterilor grave dela linia trasată de marele nostru înaintaş. Intr'o noapte, la Ciucea, trei suflete, înflăcărate de dorinţa respectării strategiei misionare, pe care i-a insuflat-o Duhul Sfânt părintelui Iosif, am pus la cale programul acestei reuniuni indispensabile orientării definitive a fraţilor noştri de credinţă, conştienţi fiind că Oastea Domnului trebue să rămână “un voluntariat duhovnicesc” care lucrează şi activează în cadrele învăţăturilor din Biblie şi Biserică”, după cum citim în cartea “Ce este Oastea Domnului?” la pag. 228.

Intre timp, Traian Dorz a fost eliberat. Deşi întrunirea, pregătită cu mare chibzuinţă şi în cel mai desăvârşit secret, pentru a evita surpriza intervenţiei organelor de Securitate, putea să aibă loc într'un sătuc din preajma Simeriei, la Cărpiniş, în zilele de 7 şi 8 Iulie 1956. Iată-ne 14 fraţi ostaşi reprezentativi - 13 mireni şi un preot -, strânşi laolaltă, din toate colţurile ţării, ca să discutăm, la adăpostul învăţăturii aceluia ce-a pus bazele mişcării noastre, despre vânturile şi furtunile ispitei de dezbinare, ţinta discuţiilor fiind păstrarea unităţii de credinţă în eforturile misionare ale Oastei Domnului, prin accentuarea specificităţii lucrării ei de renaştere sufletească a poporului român şi de propovăduire a Evangheliei lui Hristos în cadrul ortodoxiei româneşti.

Toţi gândeam ca şi păr. Iosif Trifa, în editorialul Numărului 1 al gazetei “Lumina Satelor”, când suspina cu amărăciune: “Prin vânturile şi furtunile pline de otravă (...) ni s'a înveninat credinţa, ni s'a pierdut dragostea... O vedem această otravă, o simţim pe toate drumurile şi ne întâlnim cu ea...” Dacă pentru el era vorba de “otrava păcatului” care, din nefericire, “a golit bisericile de oameni şi sufletele de credinţă”, pentru noi OTRAVA o reprezenta trufia înstrăinării de viaţa Bisericii si încălcarea învăţăturii sănătoase cu care ne-a înzestrat sufletul şi mintea un preot inspirat de Dumnezeu. O otravă pe care o vedeam şi noi pe toate drumurile, în peregrinările noastre misionare, şi de care ne izbeam de fiecare dată, când eram puşi în faţa “dezertărilor” din Oaste, sau a acţiunilor distructive, cu vădită finalitate fracţionistă, de care dădeau dovadă chiar şi unii membri marcanţi ai Oastei Domnului. Parcă ne venea şi nouă să strigăm, aidoma părintelui Iosif, în noaptea Anului Nou 1923, “Doamne, Dumnezeule! Ne copleşeşte răutatea... ne biruie întunericul... se scufundă oamenii în pieire sufletească... Vino, Iisuse Doamne, căci iară s'a făcut furtună în marea vieţii noastre...”

In ce mă priveşte, în frământarea mea lăuntrică, legată de problema rostului naţional al Oastei Domnului şi a viitorului ei, adânc intrigat de “vânturile” şi “valurile” care loveau în corabia celei mai minunate mişcări spirituale ce-a apărut sub cerul României, nu găseam un loc mai potrivit de reconfortare decât în cuvintele Psalmistului: “Eu zic: O, dacă aş avea aripile porumbelului, aş zbura şi aş găsi undeva odihnă! (...) Aş fugi în grabă la un adăpost de vântul acesta năprasnic şi de furtuna aceasta!” (PS. 55.6,8). Adăpostul pentru mine a fost doctrina luminoasă a preotului ortodox Iosif Trifa. Aşa cum s'a dovedit a fi şi pentru ceilalţi 13 fraţi ostaşi, preocupaţi de unitatea credinţei, în lupta noastră cu Răul şi discutând împreună, două zile de-a rândul, cele şapte puncte din programul propus, şi anume: principiile lucrării, atitudinea faţă de confesiunile neo-protestante, devierile, unitatea de gândire şi de acţiune, metodele de lucru, gânduri pentru viitor.

Să începem cu primul punct - precizarea principiilor pe care se întemeiază mişcarea, reafirmarea viziunii părintelui Iosif, pentru care Oastea Domnului este “aflarea şi vestirea lui Iisus cel Răstignit”, o “declaraţie de război sufletesc contra Intunericului şi răutăţilor”, o “armată ce luptă sub steagul şi conducerea lui Iisus Biruitorul”, cu alte cuvinte, o “mişcare de renaştere sufletească” a poporului român. De asemenea, s'au scos în evidenţă următoarele aspecte esenţiale:

- Oastea Domnului a fost şi trebue să rămână un “apostolat laic” şi un “voluntariat duhovnicesc” care “lucrează şi activează în cadrele învăţăturilor din Biblie şi Biserică.”

- Oastea Domnului este un “copil al Bisericii” şi nu are nici o pretenţie dogmatică sau canonică; însă conducerea ei administrativă trebue să fie neapărat autonomă.

- Un ostaş al Domnului este un membru al Bisericii ortodoxe, un suflet născut din nou, supus disciplinei spirituale a mişcării şi utilizând metodele de luptă creştină indicate de fondatorul ei: Biblia, predica, rugăciunea, căutarea fiinţelor pierdute, adunarea, cântarea în comun. Apostolatul laic nu se poate realiza decât prin pilda vieţii noastre, prin răbdare, suferinţă şi iertare, prin răspândirea de cărţi şi foi religioase, prin fapte de milostenie, prin dragoste şi rugăciune.

- Menirea Oastei Domnului este aducerea întregii ţări la picioarele lui Hristos.

La punctul 2 s'a discutat, pe larg, atitudinea Oastei Domnului faţă de Biserică, ţinându-se cont că ea “s'a născut şi trăieşte sub aripa Bisericii” (aşa cum sublinia “Moţiunea” istorică din 12 Septembrie 1937), în ciuda faptului că mulţi ierarhi şi multe feţe bisericeşti au privit-o, încă dela caterisirea părintelui Iosif, şi poate o privesc şi astăzi, într'un chip ostil, refuzându-i contribuţia misionară şi formidabilul ei aport spiritual în viaţa Bisericii ortodoxe.

Cât despre atitudinea faţă de confesiunile neo-protestante, păr. Iosif Trifa propunea comportamentul dragostei şi-al blândeţei evanghelice, sfătuindu-ne să ne ferim de “discuţiile nefolositoare” şi de “metoda combativă”, cu recurgere la citatele din Sf. Scriptură. Un lucru este clar: prozelitismul, de care dau dovadă creştinii din afara ortodoxiei, este diametral opus viziunii paulinice, care interzice “să intrăm în câmpul de lucru al altuia” (2 CORINTENI, 10.16). Având-se în vedere că sate întregi au părăsit Biserica ortodoxă, că s'au strecurat, în adunările ostăşeşti, cântări şi cărţi de literatură eterodoxă, care atacau dogmele ortodoxe şi puneau la îndoială valabilitatea celor şapte taine bisericeşti, am hotărît, de comun acord, ruperea legăturilor “frăţeşti cu toate adunările neo-protestante” şi interzicerea “ostaşilor” de a lua parte la cultul lor duminical. “Lacătul” dela uşile Oastei Domnului se impunea cu prisosinţă. In plus, pentru evitarea “dezertărilor” deja amintite, s'a schiţat ideea formării unor cadre de mare spiritualitate, prin înfiinţarea unei şcoli de misionari, în care să se studieze necesitatea unităţii, imperativul legăturilor frăţeşti şi măsurile ce trebuesc luate, spre a îndepărta orice tentaţie de înstrăinare sau de dezbinare.

Pe a patra poziţie se afla problema usturătoare a “devierilor” dela linia ortodoxă a Oastei Domnului şi dela strategia luptei creştine trasată de păr. Iosif, dându-se în vileag nu numai un număr impresionant de cazuri individuale, dar şi nenumărate cazuri colective, întâlnite la Sebeş, la Săsciori, la Câstau, la Aleman şi, îndeosebi, acolo de unde a pornit lucrarea - la Sibiu.

Au urmat, apoi, la rând, discuţiile despre unitatea de acţiune şi de gândire, precum şi despre metodele de lucru în sânul mişcării, subliniindu-se, cu această ocazie, importanţa uniformizării adunărilor Oastei Domnului şi rolul educativ al adunărilor mici, evocate de păr. Iosif: “Eu pun mai mare preţ pe adunările celor “doi-trei” decât pe adunările cele mari... Cele mai multe oşti s'au făcut prin cei “doi-trei” şi trăiesc prin cei “doi-trei”. Călăuziţi de sfaturile acestea, care-şi aveau sursa în făgăduinţa dela Matei 18.20 (“Acolo unde sunt doi sau trei adunaţi în Numele Meu, sunt şi Eu în mijlocul lor”) am tras şi noi concluzia că adunările mici alcătuiesc o adevărată şcoală de educaţie duhovnicească. Ele pregătesc pe cele mari, deoarece, când ai primit Duhul Sfânt în cămăruţa ta, poţi vorbi la zeci şi sute de persoane.

Relativ la gândurile de viitor, ca unii care nutream nădejdea unei apropiate libertăţi religioase pentru lucrarea Oastei Domnului, ne-am revărsat inima şi sufletul pe masa încărcată de lumină a acestui vis scump şi dumnezeiesc, vorbind despre editarea cărţilor părintelui Iosif Trifa, despre reapariţia foii “Iisus Biruitorul”, despre selecţionarea cântărilor ostăşeşti de către trei persoane competente. despre consolidarea activităţii misionare a Oastei Domnului şi urgenţa creerii unei şcoli de misionari, programându-se până şi disciplinele de predare, ca şi “profesorii” respectivi.

Intrunirea a luat sfârşit, îngenunchindu-ne şi rugându-ne, cu lacrimi de bucurie, pentru ca Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos să binecuvânteze, cu har ceresc, hotărîrile pe care le-am luat în legătură cu bunul mers al frăţietăţii Oastea Domnului, spre a o feri, de “vânturile potrivnice”, care-i denaturează profilul ei de unică, incomparabilă frumuseţe spirituală. Si fiecare din cei 14 fraţi ostaşi, la despărţire, auzeam, parcă, aevea, pe drumul întoarcerii acasă, cuvintele sfântului nostru înaintaş şi slujitor al lui Dumnezeu pe pământul României: “Dacă e vorba de o primejdie pentru Oaste, aceasta este una singură: să nu-L pierdem pe Iisus cel Răstignit din inima noastră, din viaţa noastră. Până când Il avem pe Iisus în lăuntrul nostru, Oastea va înainta biruitor. Toate atacurile se vor izbi de stânca Golgotei.”

DEZINFORMAREA
-ISTORIE ȘI TEHNICĂ-

E.C. FIANU

De câte ori nu ni s'a întâmplat - deseori în mod involuntar - să fim instrumentul, vehiculul unei rumori pe care n'am încercat niciodată să o verificăm, al unui "se zice" pe care-l împrăștiem cu multă convingere fără să ne dăm seama că eventual, în felul acesta, am putea face un rău cuiva, unui lucru sau unei cauze.

Această realitate a devenit una din tehnicile informației, în special al informației maselor destinată a induce în eroare, a ascunde sau a denatura faptele, tehnici care de curând (1954) se numesc DEZINFORMAREA. Vladimir Volkoff cu textele de bază prezentate în "La desinformation - arme de guerre (ed. Juillard L'Age d'Homme, 1986, France) și cartea lui Jean-François Revel "La connaissance inutile" (ed. Grasset et Fesquelle, 1988, Paris) ne-au procurat esențialul informațiilor privind acest subiect. Descrisă de Volkoff în cartea sa ca o armă de război, dezinformarea își găsește un perimetru ideal de aplicare și în res publica, în treburile publice conduse de careva sau de o ideologie care întrebuințând minciuna înșeală pe oricare.

Sofismele folosite de Greci în Antichitate erau, și la vremea aceea, un fel de dezinformare: enunțat în conformitate cu regulile logicii, raționamentul ajungea la o concluzie vădit falsă. Din nenorocire există și un sofism care s'a dovedit a fi adevărat. Ideologia comunistă care pretinde că luptă pentru revalorizarea omului n'a făcut decât să distrugă oameni, în folosul unei șleahte de criminali notorii. Acest adevăr se poate exprima printr'un sofism care în fond nu mai este sofism:

Capitalul este dăunător, el trebue distrus.
Omul este capitalul cel mai prețios.
(Slogane comuniste).
Deci:
Omul trebue distrus.

Aplicarea dogmei comuniste a transformat un sofism într'un adevăr tragic, nefiind decât efectul unei ideologii care are ca dogmă minciuna și ca mijloc de realizare delațiunea. In același depozit cu dezinformarea se găsesc și alte arme pe care Volkoff le definește după cum urmează:

- Viclenia în război, care a existat din totdeauna și diversiunea. "Astfel, la Troia, Grecii nu se mulțumesc numai să simuleze retragerea, în timp ce ascundeau soldați în pântecul calului; pe troieni îi fac să creadă că armăsarul este un prinos destinat zeiței Atena, altfel asediații n'ar fi introdus acest monstru înăuntrul zidurilor lor" (războiul Troiei).

- Intoxicarea tactică - este arma favorită a contra-spionajului. Intrebuințată în strategie sau în politică, ea devine o disciplină. Volkoff citează două exemple care au devenit clasice: Hitler lasă să creadă pe Stalin (înainte de război) că Statul Major Sovietic complotează cu Germania pentru a răsturna regimul comunist în URSS; rezultatul: jumătate din corpul ofițeresc sovietic este executat.

Aliații, decizând să debarce în Sicilia vor să facă pe Hitler să creadă că vor ataca Grecia și că Sicilia va fi numai terenul de operații al unei diversiuni. Pentru aceasta ei fac să plutească, aproape de coastele Spaniei, un cadavru al unui Englez care are în buzunare tot ce trebue pentru a induce în eroare serviciile de informație germane. Rezultatul: a 11-a flotilă de torpiloare și alte trupe germane abandonează Sicilia unde Aliații debarcă fără lupte.

- Propaganda albă întrebuințată contra unei națiuni străine țintește moralul adversarului. Efectele ei sunt limitate fiindcă sunt emanația unei surse inamice: credibilitatea ei este minimă.

- Propaganda neagră are o origine îndoielnică permițând minciunilor concrete să pară verosimile. Marele maestru al acestora, în timpul celui de al Doilea Război Mondial, a fost Englezul Sefton Delmer. El a creat, printre altele, mai multe posturi de radio care erau aparent favorabile regimului nazist. Unul dintre acestea pretindea a fi un post al armatei germane emițând muzică și buletine de informații "pentru camarazii noștri din Wehrmacht" împreună cu știri destinate să destabilizeze soldații germani. Un alt post întrebuința procedee mai viclene. "Voiam să fac pe auditori să creadă că ascultă emisiuni care nu le erau destinate. Invârtind butoanele aparatului dădeau pe neașteptate peste semnalele unei organizații clandestine"... Aceste voci difuzau tot felul de informații confidențiale ale unui pretins partizan fidel și loial al lui Hitler, disprețuind șleahta ticăloșilor care guvernau patria în numele lui. Emisiunile erau difuzate în limba germană. Acest program s'a dovedit atât de eficace încât Sefton Delmer a trebuit să scrie, după război, cartea "Black Boomerang", tradusă în franceză, "Operation Radio noire, Flammarion, 1965), pentru a dezminți anumite legende pe care le crease și le garantase ca fiind autentice.

- Influența, înrudită cu propaganda neagră, este mult mai subtilă decât aceasta din urmă. Roger Mucchielli definește agentul de influență ca fiind "un fel de agitator pur". El face agitație nu pentru a schimba cursul evenimentelor, ci pentru a destabiliza adversarul. Influența este o tehnică subtilă. Acela care o exercită nu trebue niciodată să dea impresia că o utilizează. "Partidul Tânărul Rus" manipulat de KGB se dădea drept monarhist și imita obiceiuri mussoliniene. Anumiți naționaliști francezi care încurajau sentimentele anti-americane făceau în mod inconștient jocul URSS-ului pe care-l urau. Când Sun Tzu sfătuiește, de exmplu, confruntarea dintre tineri și bătrâni - în sânul națiunii - obiectiv el nu pretinde câtuși de puțin a insufla altora o doctrină favorabilă puterii de origine: el se mulțumește să sape o prăpastie între generații."

- Dezinformarea acționează în două feluri: unul îngust, celălalt larg. Cel îngust se situează între intoxicare și influență. Cel de al doilea fel, dezinformarea care are o țintă bine determinată, care-i sistematică, profesională, admițând chiar cu oarecare amatorism, țintește lumea întreagă, întotdeauna cu ajutorul mass-mediei. In dezinformare ca și în influență ținta este considerată ca fiind complice. Este suficient să se introducă în opinie un catalizator minuscul, dar adecvat pentru ca reacția să se producă având toate aparențele spontaneității, element esențial. Dezinformarea necesită o masă, o mulțime, greutatea (ponderea) acesteia zdrobește eventualul bun simț, spiritul critic al individului sau al unui grup restrâns de indivizi. Ea nu poate fi eficace dacă contravine anumitor parametrii bine stabiliți. Dimpotrivă, ea utilizează cu desfătare capriciile, fantezia, nebunia și moda. Ea cere timp, ceea ce este important de știut. A pătrunde într'o opinie sau o imagine a mulțimii este o muncă îndelungată. De altfel nu este vorba de a sui mulțimile, ci de a le îndrepta într'o direcție care le surâde dela început și de a părăsi stadiul de propagandă prin contaminarea organizată, a imaginilor și a schemelor de gândire.

Dezinformarea, sarcina serviciilor de informație, se exercită pornind dela o documentație constituită în prealabil, privind atât omul de pe stradă cât și experții, autoritățile și opinia publică. Executanții principali sunt agentul de recrutare, agentul care tratează problema și departamentul serviciilor competente, ierarhia fiind totalmente compartimentată.

Odată elementul catalizator - o eroare sau o minciună - introdus în mecanica opiniei publice, agentului de influență nu-i mai rămâne decât să aștepte ca așa-zisele "cutii de rezonanță" să-și facă efectul. In general, indivizii care au rolul de cutii de rezonanță sunt mai mult sau mai puțin inconștienți: ei au impresia că transmit o informație în numele libertății, când în realitate nu fac decât să dezinformeze opinia publică, în favoarea totalitarismului. Totuși, unii dintre ei sunt mai puțin nevinovați decât vor să pară: cadouri, șantaje, difuzarea unei știri senzaționale etc. sunt arme la care nu toată lumea rezistă. Metafora lui Sun Tzu este etern valabilă; oricât de mică ar fi înclinarea unei pante ajunge să punem o bilă pe ea: bila se va rostogoli!

Intoxicarea este o tehnică, dezinformarea este o doctrină.

Baza acestei doctrine o găsim în tratatul lui Sun Tzu: "ARTA RAZBOIULUI" (Sun Tzu: L'art dela guerre, Flammarion, 1972) care cuprinde afirmația de căpătâi: "Arta supremă a războiului este să supui adversarul fără luptă".

Sun Tzu, profetul dezinformării, a trăit acum 25 de secole în China Regatelor războinice. Se pare că a intrat în serviciul regelui Wu comandând armatele acestuia care n'au fost învinse niciodată. Cu toate că în tratatul lui (cunoscut în Japonia încă din sec.VIII, aplicat în întregime de Mao și înscris în programul școlilor militare sovietice) el indică o tactică de război completă, armele sunt pentru el numai ultima soluție, cea mai puțin de recomandat. "Cea mai bună politică în război este să cucerești statul advers intact; a-l distruge nu este decât o ultimă soluție" este legea lui de bază. Trebuesc întrebuințate toate mijloacele pentru a distruge, în adversar, dorința de luptă și credința acestuia în victorie, scrie tot el.

Câteva precepte din "Arta războiului" merită citate:

- Discreditați tot ce este bun în patria adversarului.

- Implicați pe reprezentanții păturilor conducătoare ale adversarilor în acțiuni criminale.

- Slăbiți prestigiul lor și - la momentul oportun - dați-i pradă disprețului concetățenilor lor.

- Asigurați-vă colaborarea indivizilor cei mai josnici, cei mai ticăloși.

- Dezorganizați, prin toate mijloacele, activitatea guvernelor lor.

- Răspândiți discordia și certurile între cetățenii țării inamice.

- Ațâțați tinerii împotriva bătrânilor.

- Bateți-vă joc de tradițiile adversarilor.

- Slăbiți voința războinicilor inamici cu cântece și muzici senzuale.

- Fiți generoși cu promisiuni și cadouri pentru a cumpăra informații. Nu economisiți banii, fiindcă banii astfel cheltuiți aduc dobânzi mari.

- Infiltrați spionii voștri peste tot.

Citând preceptele de mai sus ne-am imagina mai degrabă, într'o sală de cursuri a KGB-ului, decât în China de acum 25 de secole.

Si Sun Tzu încheie tratatul său scriind: "Numai un om care dispune de aceste mijloace și știe să le folosească pentru a răspândi peste tot certuri și descompunere, numai un asemenea om este demn să guverneze și să dea ordine. El este comoara Suveranului său și stâlpul Statului".

Sun Tzu nu dispunea de mijloacele de astăzi: nici de psihologia experimentală, nici de mass-media și nici de argumentul negativ, mai puțin evident astăzi cum ar fi frica paralizantă de un război nuclear. Doctrina lui a făcut progrese fulgerătoare în secolul XX. Național socialiștii s'au folosit de ea, iar comuniștii o utilizează și astăzi din plin, sub forma ei evoluată. Astăzi, mulțimile nu mai sunt silite, ele sunt îndreptate într'o direcție care le surâde dela bun început: nimeni n'a uitat lozinca "pacifiștilor" germani, de acum câțiva ani, "BESSER ROT ALS TOT"(mai bine roșu decât mort) care ilustrează perfect cele afirmate mai sus. Propaganda este transcedentată prin contagiunea imaginilor și a schemelor de gândire.

Stilul modern al dezinformării a luat naștere în 1957 prin crearea departamentului D în cadrul primului directorat al KGB-ului. Reușita acestui organism a dus la transformarea lui, în 1963, în Directoratul A, al KGB-ului. Menționăm de asemenea, că termenul dezinformare a apărut pentru prima oară în dicționarele sovietice, înaintea tuturor dicționarelor de aiurea, sub denumirea de dezinformația.

Dar dezinformarea nu este practicată numai de Sovietici; toată lumea încearcă - cu mai mult sau mai puțin succes - să o folosească, chiar și Americanii. CIA-ul, din cauza amatorismului său în materie, o utilizează fără mare succes. Unul din nenumăratele sale esecuri, devenit celebru, a fost cazul Soekarno. Pentru a discredita omul de stat indonezian CIA-ul a recrutat un bărbat care semăna leit cu Soekarno și l'a fotografiat înconjurat de femei ușoare, în poziții echivoce. Pe Indonezieni aceste imagini i-au lăsat indiferenți: CIA-ul nu ținuse seama de faptul că astfel de situații scandalizează pe Occidentali, dar nici cum pe Indonezieni!

Americanii nu poat fi luați în serios din trei motive. Pierre Nord scrie că pentru a intoxica politic este necesar ca cel ce o face să aibă o intenție politică precisă și viguroasă, să aibă inițiativa și să ia ofensiva. Puterile marxiste o pot face, nu democrațiile. In al doilea rând, am constatat că, dezinformarea presupune o acțiune de durată, pe timp lung de măcar câțiva ani. Ori democrațiile, datorită structurilor lor politice - alegeri, schimbări de orientare ale guvernelor la perioade relativ scurte, etc. nu pot întreprinde acțiuni pe termen lung. De altfel, lipsa de continuitate împiedică pe Occidentali să studieze în profunzime lumea pe care vor să o manipuleze. In sfârșit, așa cum am pomenit mai sus, dezinformarea nu poate avea efect decât asupra unei ținte, a unui obiectiv care este - parțial - complice, acțiunea fiind inițiată de mass-media. In țările totalitare Statul deține monopolul informației, deci populația este ferită de orice influență venită din afară.

Chiar dacă, astăzi, informațiile pătrund mai ușor, decât acum câțiva ani, în U.R.S.S., nu trebue să uităm că KGB-ul și-a păstrat intactă organizația, influența și scopul pentru care a fost creat.

Din nefericire mai există prea multe țări în lume, printre altele și China, în care informațiile sunt controlate de către Stat. In schimb acțiunile de dezinformare ale Occidentului rămân limitate, asemănându-se mai mult cu intoxicarea. Apărarea Occidentului este aproape imposibil de realizat fiindcă, prin definiție, el este adeptul libertății mijloacelor de informare și de comunicare, acest fapt nu împiedică țările totalitare să pună stăpânire pe aceste mijloace, în mod absolut legal!

Totuși, lumea liberă trebue să fie conștientă că dezinformarea există, că este sistematică și nocivă. Ea trebue să recunoască că - noi toți - putem fi "cutii de rezonanță" care, chiar fără voie, să transmită știri false. Se impune să nu avem încredere în orice, să admitem numai știri verificate și în fața unei informații sau a unui comentariu să ne punem întrebarea: "Cui îi folosește aceasta?" Este necesar să cunoaștem metodele de dezinformare și în primul rând să facem dovadă de bun simț.

De asemenea, ar trebui să constituim echipe de cercetători psihologi, sociologi, jurnaliști și universitari experți în contraingerență. Datoria lor ar fi să analizeze dezinformarea pe baze reale: de ex. articole de jurnal, agenții de presă, originea informațiilor respective, faptele reale și modificările - voluntare sau involuntare - făcute, dela sursă până la agentul de difuzare. Sarcina lor ar trebui să fie aceea de a denunța procedeele de dezinformare, acolo unde există.

Delictele de dezinformare și cele de influență ar trebui recunoscute ca atare de legislatori și înscrise în codul penal. Ne referim, în mod exclusiv, la agenții cunoscuți și plătiți de o putere străină care i-a însărcinat cu importul de informații mincinoase, înăuntrul națiunilor-obiective. Agenți care, cu legislațiile actuale, sunt aproape de neatins.

Modificările de legislație ar avea trei urmări pozitive:

- adversarul ar recunoaște un semnal pentru a renunța la acțiunea lui: o tehnică secretă dezvăluită în public nu mai valorează mare lucru.

- populația ar fi pusă în gardă și în consecință încurajată de a face dovadă de discernământ în lectura și ascultarea informațiilor difuzate de mass-media.

- însuși jurnaliștii și comentatorii au toate șansele să-și asume responsabilitățile cu mai multă seriozitate decât o fac astăzi, o parte dintre ei.

Repetăm, nu numai marxiștii practică dezinformarea (să ne amintim recentul război din Golful Persic) dar să recunoaștem că în acest domeniu ei ne-au luat-o serios înainte.

Soljenițin spunea într'un text care a fost greșit înțeles (poate și datorită unor dezinformatori) că speranța poporului rus constă în a învăța să trăiască fără să mintă.

Ar fi de dorit ca popoarele libere să învețe să trăiască fără să fie înșelate (V.Volkoff).

Continuare in numărul viitor

TRISTA ISTORIE A MONUMENTELOR BUCUREȘTENE

Dr. Nae NICOLAU

Odată înfăptuită Unirea, cucerită Independența și realizată regalitatea, România s'a lansat cu toate forțele în cursa pentru afirmarea ei pe plan politic european.

Energiile latente și-au găsit câmp liber de realizare în toate sectoarele vieții specifice unui stat modern. Apar instituții democratice, personalități politice, se afirmă economiști, constructori, arhitecți, savanți în lumea medicală, matematicieni, literați și artiști.

Spiritul rector al întâiului rege, înconjurat de buni sfătuitori promova descoperirea, pregătirea în țară, apoi specializarea în străinătate a adevăratelor capacități creatoare românești care, după obținerea unei înalte calificări, reveneau acasă punându-și priceperea la ridicarea României în rândul țărilor europene respectate.

In rândurile ce urmează vom stărui asupra unui domeniu de mai mică amploare deși nu mai puțin smnificativ în viața poporului român.

Capitala României, din clipa în care suflul innoitor își găsise expresia în clădirile care adăposteau instituțiile oficiale trebuia să aibă și monumente ale personalităților marcante din istoria țării precum și altele care să eternizeze anumite evenimente de rezonanță, și aceasta nu numai dintr'un spirit de imitație ci pentrucă în conștiința românească se produseseră mutații notabile care ii cultivau respectul pentru acele personalități și evenimente istorice.

Era firesc deci ca, mai mult decât în provincie unde apariția de monumente avea un caracter cu precădere didactic și adeseori de importanță locală, aici, în capitală să apară statui, busturi ori alegorii reprezentative.

Referindu-ne la marile construcții ce adăposteau instituțiile oficiale și de învățământ, capitala s'a văzut repede împodobită cu un număr impresionant de clădiri impunătoare, solide, armonioase, făcute sub semnul durabilității. O listă care nu epuizează întreg ansamblul cuprinde clădirea Primăriei Capitalei, a Poștei, a Casei de Depuneri, a Băncii Naționale, Palatului de Justiție, Ministerului Agriculturii și Domeniilor, apoi cea a Ateneului, a Fundației Carol, a Institutului de Arhitectură, a Facultății de Medicină, a Universității în ansamblul ei, a Muzeului Simu, a casei Toma Stelian și a numeroase case mari ce flancau Calea Victoriei și bulevardul Lascăr Catargiu.

Sprijinită pe asemenea instituții, ordinea monarhică se arăta benefică și preocupată de planuri de perspectivă îndepărtată care să consolideze prestigiul Statului român.

In ceea ce privește monumentele bucureștene asupra soartei cărora ne vom opri în materialul care urmează este de observat și recunoscut dela început că au lipsit marile capodopere care să constituie și un obiectiv turistic, pe lângă valoarea lor intrinsecă. Motivele sunt diverse și nu intră în domeniul actualelor note.

Dar asupra destinului lor sau a celor mai multe dintre ele ne vom opri în cele ce urmează. Și nu ni se pare superfluă explorarea acestui subiect întrucât dacă se fac considerații asupra unei capitale care se vrea modernă, în ecuație intră și aspectul ei arhitectonic, peisagistic, artistic și - în speță a monumentelor ei.

Cum aminteam mai înainte, a lipsit marele suflu creator care să se desfășoare pe spații largi, în ansambluri decorative, impunătoare. Excepție notabilă constituia doar complexul giganților cu nimfă a lui Paciurea din fața Muzeului Militar din parcul Carol. La fel au lipsit marile fântâni, și aici cu excepția fântânii Zodiacului, dela intrarea aceluiași parc Carol, și a fântânii Miorița, din fața vilei Minovici, la Sosea.

Dar și așa, într'un interval relativ scurt spiritul creator românesc a dat expresie vie omagiului posterității pentru înaintașii săi meritorii.

Considerațiile de față nu caută să fie un ghid nominal atotcuprinzător al monumentelor pentru a statisface o informare pur livrescă și trecătoare. Ne oprim asupra destinului tragic al celor mai multe dintre ele într'o epocă de negură distrugătoare, pentru a stigmatiza odată mai mult calitatea sistemului care a generat pe demolatorii culturii noastre, a sistemului, nu a uneia sau alteia dintre progeniturile ei monstruoase.



Dealul Patriarhiei și clădirea Parlamentului, București sec. XIV

Lista monumentelor dispărute în timpul vechiului regim comunist este departe de a fi completă. Ea nu este rodul unei conlucrări ci doar expresia nostalgiei unui bucureștean care vede fața capitalei presărată de câteva zeci de pete oarbe ori ocupată de improvizații penibile.

Am încercat să ordonăm materialul identificând mai multe direcții de atac demolator comunist îndreptat împotriva identității noastre. Ca și în alte domenii, tot astfel și în ceea ce privește monumentele, grija de a distruge s'a îndreptat împotriva regalității, credinței, neamului, democrației, spiritului filantropic românesc ori a unor opere de artă pur și simplu, fără implicații evidente de ordin politic.

-I-

Vom începe cu primul obiectiv, și anume MONARHIA.

Una dintre primele victime ale tăvălugului republicii comuniste instaurate după abdicarea forțată a Regelui Mihai a fost statuia ecvestră a Regelui Carol I din piața palatului, în fața clădirii Fundației Regale. Executată de către unul dintre cei mai reputați sculptori contemporani, Iugoslavul Mestrovici, statuia surprinsese prin originalitatea ei dând expresie imaginii de forță, echilibru și maiestate care însoțea personalitatea regelui în conștiința românească. A fost inaugurată în ziua în care unul din urmașii săi instaurase dictatura și își îmbrăcase așa zișii consilieri regali în uniformele de carnaval ale Frontului Renașterii - nu Salvării - Naționale. Dar mai ales de pe înălțimea soclului său a fost martoră manifestațiilor românești anticomuniste dela 8 Noiembrie 1946 făcute în cinstea zilei strănepotului său Regele Mihai I. Nu a mai apucat zilele revoltei din 22 Decembrie 1989, momente în care ar fi patronat elanul tinerilor ducându-i, poate, spre o reală victorie.

2) Monumentul ecvestru al Regelui Ferdinand, la Sosea.

Operă a aceluiași reputat sculptor, Iugoslavul Mestrovici, statuia regelui Intregirii, încoronat la Alba-Iulia lui Mihai Viteazul, veghea asupra Bucureștiului de pe soclul inalt de marmoră roșie străjuit de patru obeliscuri deasupra cărora tronau tot atâtea victorii în plin elan spre biruință și care aminteau locurile de luptă, jertfă și triumf unde armata română ieșise victorioasă în luptele pentru întregirea țării.

Dar nu putea rezista furiei. A fost între primele monumente ce trebuiau să dispară, în tentativa de a se șterge din conștiința poporului român noțiunea de rege și regalitate.

Bronzul de aici ca și cel dela atâtea alte monumente urma probabil să treacă în statuile "marilor dascăli ai omenirii muncitoare" sau în statuia ostașului sovietic jerfit (?) pentru eliberarea Bucureștiului, ori a rușinii aceleia ridicată în Cotroceni, în fața Academiei Militare și în care inscripția vorbește de jertfa ostașilor români, dar uniformele soldaților de-acolo sunt tipic sovietice.

3) Bustul Carmen Sylva din incinta așezământului Vatra Luminoasă.

Femei cultivate, legate de poporul și țara în care soții lor domneau modernizând România, primele două regine ale noastre au fost printre altele și fondatoarele unor așezăminte, ale unor instituții de binefacere.

Astfel regina poetă care semna cu numele de Carmen Sylva a fost la originea fondării așezământului Vatra Luminoasă, cămin pentru cei mai năpăstuiți semeni ai noștri, orbii. Aici șiau găsit un adăpost, o școală și ateliere un mare număr de handicapați vizuali care duceau o viață decentă încadrați în munci potrivite cu aptitudinile lor. Cei mici, primiți aici dela vârsta de 6 ani, erau școlarizați căpătând și orientări pentru meserii ori profesii conforme cu posibilitățile și aptitudinile pe care le dovedeau. Viața le era asigurată prin înzestrările la care s'a asociat "Eforia Spitalelor Civile". Mai târziu Regina Maria a întregit opera predecesoarei sale, înființând spitalul de granuloși ce-i purta numele. Maladie devenită "socială" prin marele număr de bolnavi atinși de conjunctivită granuloasă cu teribila ei urmare, trahomul ce ducea la orbire. Se găseau aici cadre medicale eminente și tratament gratuit și medicamente pe măsura posibilităților vremii.

Ca omagiu pentru "mama orbilor" un reputat sculptor realizase un bust al Reginei Elisabeta - Carmen Sylva - care luminase cu marmora lui albă interiorul ansamblului de clădiri ce delimitau o curte spațioasă.

Asta până la instaurarea, în 1948, a Republicii "Populare" Române. Stăpânii analfabeți, răi și străini ai R.P.R.-ului au fost jenați de prezența bustului regal încât, foarte curând, el a fost dat jos și a dispărut fără urme, fiind înlocuit cu un bust mult mai puțin expresiv al lui Braille, creatorul alfabetului cel mai răspândit pentru uzul orbilor.

4) Arcul de Triumf, expresie a biruinței românești în războiul de Independență și cel de Intregire, pe sub care trecuseră trupele încărcate de glorie pe câmpiile de luptă și jertfă, nu a fost nici el scutit de retușurile care să-l aducă la aspectul cerut de canoanele orânduirii roșii.

In vreme ce, în piața alăturată, se înălța statuia marelui patron care impusese aservirea României la ordinea comunistă, în vreme ce parcul Herăstrău era "plantat" cu busturile lui Taras Sevcenco, Gorki, Iulius Fucik, Alexandru Sahia ori Th. Neculuță, busturi-tip semănate și prin alte parcuri și scuaruri mai mici, aici la Arcul de Triumf au fost scoase și duse spre o destinație neștiută efigiile Regelui Ferdinand și ale Reginei Maria care străjuiau, cu imaginea lor fațada dinspre oraș a monumentului.

In locul lor, ca să nu rămână goale spațiile, ca niște orbite secătuite, au apărut două reprezentări florale inexpresive și nelalocul lor, acolo unde era vorba de un monument militar.

5) Ateneul Român.

Emblematic pentru București, Ateneul Român are dispuse pe fațada lui, deasupra ușilor monumentale cinci medalioane în mozaic cu chipul tot atâtor voievozi creatori de epocă și cultură în istoria României. In mijloc, chipul Regelui Carol I, sub a cărui domnie s'a ctitorit Ateneul. Ei bine, Republica nu suferea să lase la vedere chipul regelui și atunci, timp de câțiva ani, toate cele 5 portrete au fost acoperite cu var, vreme în care, sub pretextul unor reparații Marea Frescă din interiorul Ateneului, operă a lui Costin Petrescu, a fost și ea acoperită cu pânză până când, probabil, s'ar fi găsit "artistul" care să radă tot ce era acolo și să creeze o altă frescă, în care să apară Pavel Tcacenco, Donca Simo, Chaia Lipschitz, Panait Mușoiu, apoi Emilia Irsa, și vitejii care au făcut 23 August, iar la cap Dej ori succesorul lui. Insă motive neștiute au salvat ansamblul; fresca a reapărut, ca și chipurile de pe fațadă. Era singurul loc unde mai putea fi văzut chipul Regelui Carol printre alți patru domnitori.

Dar dacă aici figura regelui a subzistat, nu același lucru s'a întâmplat cu numele regale înscrise în pisaniile diferitelor biserici pe care le (re) ctitoriseră. Toate au fost rase - fără excepție, lăsând în urma lor câte o dâră ca o rană pe albul marmorei. Ne întorsesem pe vremea faraonilor sau a lui "nomina odiosa" neronian ori, mai crunt a lui "numele lui să se șteargă și memoria lui să piară" dintr'un alt cod de (ne)legiuiri religioase. Aceeași soartă au avut-o și chipurile regale de pe frescele votive din pronaosele bisericilor ca și numele din pomelnicele ctitorilor rostite, în biserică la ieșirea cu sfintele Daruri. Poate că doar în intimitatea proscomidiei, în alta, se mai pronunțau, ici și colo, din vârful buzelor numele interzise.

Furia antimonarhică atinsese cu adevărat grotescul.

Continuare în numărul viitor

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail Eminescu

BASARABIA-PĂMÂNT ROMÂNESC

-EVOLUŢIA ISTORICĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN-

Prof.Dr. Nicolae CIACHIR

-I-

Motto: Insemnare pe un Ceaslov de către un preot: In 1812, ca să se ştie când a pus muscalul piatră de hotar la Prut şi a rupt biata noastră Moldovă în două.

Lucrurile sunt atât de cunoscute şi clare, încât nu este nevoie practic să lămurim pe nimeni, care se pretinde specialist în istorie, că Imperiul ţarist a atins linia Nistrului, de abia prin pacea dela Iaşi (1792) şi în urma celei de-a doua împărţiri a Poloniei (1793).

In secolele XIV-XV, hotarul răsăritean al Moldovei era Nistrul, iar Stefan cel Mare, aproape de Nistru, la Lipnic (1470) zdrobeşte pe Tătari, care îndrăzniseră să calce hotarul răsăritean al ţării, hotar conform legendei păzit şi de către Dan Căpitan de Plai.

In 1484 Imperiul Otoman, în expansiunea sa, după ce lichidase milenarul Imperiu Bizantin (1453), reuşeşte să dezorganizeze sistemul defenisv al Moldovei şi să ocupe cetăţile Chilia şi Cetatea Albă, importante centre strategice şi economice. In 1538, Soliman Magnificul, care pulverizase la Mohaci (1526), oştile maghiare şi practic desfiinţase statul acestora (devenit paşalâcul dela Buda din 1541), smulge Moldovei, Sudul Basarabiei, pe care-l transferă vasalului său, hanul Crimeii, păstrându-şi pentru sine, cetatea Tighina, de pe malul Nistrului, rebotezată, Bender.

Pârcălăbia principală moldovenească, este nevoită să se mute, mai la Nord, la Soroca, însuşindu-şi rolul strategic de apărare, atât împotriva Otomanilor, cât şi a Tătarilor hanatului Crimeii. Prin strămutarea în Sudul Basarabiei (denumit de acuma Bugeac) a Tătarilor Nogai, răzeşii din zona Tigheciului, Lăpuşnei şi a Orheiului, sunt nevoiţi să vegheze la hotare, continuu.

Basarabia a făcut parte din statul unitar român realizat de către Mihai Viteazul în 1600 şi a fost scutul de care au ricoşat încercările Turcilor, Tătarilor, ale Polonezilor, iar din secolele XVII-XVIII şi ale Cazacilor zaporojeni, care îşi stabiliseră sediul în zona Niprului mijlociu. Eruditul domnitor, Dimitrie Cantemir în Descriptio Moldaviae, arată că Moldova era alcătuită din 3 părţi;

1. Moldova de Jos, având ţinutul Iaşilor, Vasluiului, Covurlului, Lăpuşnei (căreia îi aparţinuse şi Tighina) şi unde pe râul Bâcu, se află un târguşor, iniţial de mică importanţă, Chişinăul, etc.

2. Moldova de Sus cu ţinuturile Hotinului, Hârlăului, Cernăuţiului, Sucevei etc.

Merită să remarcăm faptul că Prutul nu separa provincia Moldova, ci suda teritoriile ca parte organică dela Carpaţi la Nistru. Faţă de Tara Românească, aici sudura era mai mare, căci Oltenia, se bucura de o autonomie, iar banul Craiovei, de multe ori apăra interesele specifice ale acelora de dincolo de Olt. Este vorba bineînţeles de privilegiile boierilor olteni şi nu de alte probleme.

3. Basarabia: toată o câmpie, n'are munte, nici păduri, cu lipsă mare de apă, cu excepţia lacului Ialpug şi a fost subjugată de Turci. Cantemir adaugă: chiar şi azi, târgurile şi satele sunt pline de moldoveni care mărturisesc legea creştinească şi suferă totuşi impilarea celor doi păgâni (este vorba de Turci si Tătari). Regiunea aceasta, continuă Cantemir, are astăzi 4 ţinuturi: 1. Bugeac: 2. Akerman; 3. Chilia; 4. Ismail.

Tătarii îşi duc viaţa pe câmpii, târguri nu au deloc, afară de Căuşani pe râul Botna. Referitor la Renii, pe care Otomanii l-au rebotezat "Timarova"... deşi sub stăpânire otomană acolo nu există Turc; garnizoana este alcătuită din creştini, care sunt toţi moldoveni, şi comandantul ei, de aceeaşi lege cu ei, numit obişnuit beşli agasi, care este sub ordinele paşei de Silistra.

Deci, numai această zonă sudică se numea Basarabia, care fusese la începutul secolului al XIV-lea sub stăpânirea Tării Româneşti a lui Basarab I-ul, întemeitor de ţară şi de dinastie. Diplomaţii ruşi, mituindu-i şi pe cei otomani, în 1812 au extins denumirea asupra întregii părţi a Moldovei între Prut şi Nistru.

Se cuvine să scoatem în evidenţă vitejia răzeşilor din zona codrilor, ale Tigheciului, pe care Cantemir îi denumeşte cei mai vajnici oşteni din toată Moldova. Inainte erau 12.000 dar după atâtea măceluri cu Tătarii, au rămas numai vreo 2000. Copacii din codrii Tigheciului, erau atât de înalţi şi deşi, încât un om care merge pe jos, nu putea înainta decât pe poteci cunoscute. Tătarii au tăiat pădurile din zonă fară milă, încât seceta a cuprins această regiune atât de bogată în vegetaţie.

In evul mediu, nimeni în Europa, n'a pus la îndoială, preponderenţa etnică moldovenească a Basarabiei, adică a Moldovei dintre Prut şi Nistru, iar begul otoman al cetăţii Bender, dorind a-i linişti pe Polonezii din Rascov -după spusele lui Nicolae Iorga-, coresponda cu aceştia în limba română.

Deşi graniţele statului rus, în 1656, erau la sute de kilometri la Est de Nistru, acesta încheie un tratat politic cu Moldova, recunoscându-i graniţa răsăriteană: Nistrul.

Gest, pe care-l repetă Petru cel Mare (1689-1725), învingătorul lui Carol al XII-lea al Suediei, la Poltava(1709). Astfel prin tratatul dela Lutk (1711), la articolul 11 se stipula că: "Pământurile principatului Moldovei, după vechea hotărnicie moldovenească, asupra cărora Domnul va avea drept de stăpânire...se întind până la Nistru. Petru cel Mare recunoştea în plus Moldovei şi teritoriile pe care le stăpâneau Otomanii (Chilia, Cetatea Albă, Tighina) şi Tătarii (Sudul Basarabiei, denumit după cum arătam, Buceag).

Această realitate istorică, recunoscută oficial, deci prin două tratate: 1656 şi 1711 nu a împiedicat Rusia să atenteze sistematic la integritatea teritorială a Moldovei, acţiunile sale destinate acestui scop intensificându-se în secolul al XVIII-lea. De altfel, aceasta era o politică specifică perioadei căreia i-au căzut victimă îndeosebi state din centrul şi Răsăritul Europei, printre primele victime aflându-se Polonia în 1772, când fusese împărţită parţial între Rusia, Austria şi Prusia.

De altfel, Austria catolică, în 1775, dezmembrează prima Moldovă, smulgându-i prin vicleşug, partea nordică, cu vechea capitală Suceava şi mormântul lui Stefan cel Mare dela Putna. Această parte a Moldovei, va fi botezată: Bucovina, va fi colonizată cu Ucraineni şi Germani, iar elementul românesc, supus deznaţionalizării. De altfel habsburgii iau acest teritoriu, cu o compensaţie, căci în războiul ruso-turc din anii 1768-1774, s'au menţinut neutri, dând posibilitatea Rusiei să-şi întărească poziţiile la Marea Neagră.

Pacea dela Bucureşti din 1812, ca urmare a războiului ruso-turc din 1806-1812 smulg Moldovei teritoriul dintre Prut şi Nistru. Cu ani în urmă am găsit la Moscova, la secţia Cartea rară a Bibliotecii Lenin, manifestul Tarului Alexandru I, cu ocazia încorporării Basarabiei. Nu se făcea nici o referire la drepturi istorice, că ar fi existat acolo, populaţie slavă etc. ci la faptul că în noua provincie, nobilimea rusă, va găsi pământ roditor, păduri, iazuri abundând în peşte, nesfârşite herghelii, cirezi de vite, turme de oi şi alte bunuri. Nobilimea rusă începe să capete mari domenii: astfel contele Benkendorf primeşte 80.000 de deseatine (1 deseatină este egală cu un hectar şi o zecime) contele Kancrin 25.000, contele Nesselrode 10.000, generalul Saburov tot 10.000 şi mulţi alţii, mulţi dintre aceştia depăşind mia.

Aşa s'a procedat cu teritoriile poloneze incluse în Rusia prin cele 3 împărţiri ale Poloniei, (ultima în 1795),, în Finlanda încorporată în anii 1808-1809, iar în Răsărit în Georgia, inclusă în imperiul ţarist în 1801.

Merită de amintit, că familia domnitoare din Georgia, Dadiani, care prezenta un pericol pentru ţarism, numai prin simpla prezenţă, i s'au dat domenii în Basarabia.

Iniţial în Basarabia s'a menţinut o autonomie oarecare, prevăzută şi în Ukazul ţarului din 1813 şi a fost numit, din păcate doar pe câteva luni, un moldovean, ca guvernator-civil, în persoana lui Scarlat Sturdza. In 1816, guvernatorul-civil, era subordonat unui locţiitor al ţarului, prin înfiinţarea funcţiei de Polnomocinîi-namestnik.

Noul ţar, Nicolae I-ul urcat pe tron în 1825, a lichidat autonomia Basarabiei (29 Februarie 1929), procedând aproape identic cu Finlanda şi Polonia. Acesta a fost de altfel şi motivul pentru care Polonia s'a ridicat la luptă, dar înfrântă, mii de Polonezi au luat drumul Siberiei.

Se cuvine să abordăm problema colonizărilor masive cu străini a Basarabiei. Datorită lipsei forţei de muncă, statul a fost nevoit să dea un decret în 1817, care interzicea moşierilor ruşi să-şi caute iobagii fugiţi în Basarabia. Totodată prin plecarea Tătarilor din Sudul Basarabiei, Sudul şi chiar centrul, erau slab populate. In acest scop, guvernul ţarist, a atras colonişti străini, oferindu-le mari înlesniri: scutiri de impozite pe mulţi ani, ajutoare în bani, vite, inventar agricol, până la 60 hectare de pământ gratis şi scutiri de serviciul militar, până la 25 ani.

Au început să se aşeze colonişti: Germani (centrul Taratino), Elveţieni de origine franceză (centrul Saba), Bulgari veniţi în valuri în timpul şi în urma războaielor ruso-turce din 1806-1812 şi 1828-1829 (cu centrul la Bolgrad), Găgăuzi-Turci ortodocşi, persecutaţi din cauza religiei (centrul Comrat), cca. 4000 Cazaci, vorbitori de limba rusă (centrul Bairamcea), Tigani, Evrei, Greci şi Armeni, aceştia din urmă aşezaţi cu precădere în mediul urban şi un sat de Albanezi ortodocşi, stabiliţi în Sud, în comuna Caracurt.

De asemenea mulţi Ruşi şi Ucraineni, s'au stabilit în calitate de funcţionari, negustori, militari şi moşieri, în timp ce moldovenii, erau trimişi să lucreze în alte părţi ale imperiului, sau să-şi satisfacă serviciul militar.

Totuşi Basarabia, îşi păstra caracterul specific românesc, după cum sesiza şi istoricul Alexandru Boldur, datorită mentalităţii claselor sociale, adică a culturii, limbii şi vieţii ortodoxe bisericeşti. Nu întâmplător călătorul german, Dr. Zucker, vizitând-o, o denumeşte "Italia rusească". Merită să amintim, o acţiune pe linie culturală, tipărirea Bibliei în 1819 după originalul dela Blaj, când câteva sute de exemplare au fost trimise în Principatele Române.

In 1839 --citâm după un document-- "cei din Chisinău erau în legături cu boierii moldoveni pentru naţie, iar în 1848 se proiecta, editarea la Chişinău a gazetei Românul.

SITUAŢIA POLITICĂ DIN BASARABIA

Ca urmare a uneltirilor Moscovei şi a unor lupte interne, la sfârşitul lunii Iunie, Primul ministru al republicii Moldova, Mircea Druc, a fost înlocuit cu Valeriu Muravski. Domnul Druc a servit în funcţia de Prim-ministru aproape un an, perioadă marcată de dificultăţi economice tipice întregii Uniuni Sovietice, şi de opoziţia minorităţilor din republică, opoziţie încurajată şi chiar organizată de KGB. După toate aparenţele, în lupta dintre Preşedintele Moldovei şi Primul ei ministru, Gorbaciov l-a preferat pe Mircea Snegur.

Mircea Druc rămâne în continuare deputat în parlament şi lider proeminent al Frontului Popular. In prezent, odată cu reorganizarea Frontului, domnul Druc elaborează planul de privatizare şi de reforme economice a Moldvei dintre Prut şi Nistru.

Frontul Popular din Moldova şi Mircea Druc personal intenţionează să-şi prezinte ideile şi propunerile presei româneşti şi internaţionale. Liderii Frontului sunt convinşi că viitorul le aparţine; că mai curând sau mai târziu Moldova va fi liberă şi va opta pentru o unire înţeleaptă cu ţara şi pentru integrare în familia naţíunilor europene.

In calitate de reporter şi după ce am vizitat Moldova şi m'am întreţinut cu liderii români dela Chişinău, recomand tuturor compatrioţilor noştri să ia legătura cu Frontul Popular din Moldova (Tel. 23-44-80 şi 23-33-56) şi cu MIRCEA DRUC personal (Tel. 23-39-00) pentru discuţii şi interviuri. In măsura în care putem, ar trebui să determinăm şi publicaţiile străine să stabilească asemenea legături. Mircea Druc vorbeşte franceza, italiana şi spaniola, şi ar putea fi intervievat în aceste limbi.

Nicolae DIMA

DESCOPERIREA DOSARELOR ÎNGROPATE!

BEREVOIEȘTI A ÎNCEPUT CU'N VÂNT DE SEARĂ, VÂNT HOINAR DE CIREȘAR...

—George DONEV—

"In seara zilei de 22 Iunie 1990, la o săptămână dela evenimentele din 13-15 Iunie, un camion kaki, cu prelată, înmatriculat cu număr de București, cum sunt cele ale Ministerului de Interne, urca din greu pe Valea Brației, (Județul Argeș, N.R.) pe un drum accidentat de munte." ("România Liberă", Marți, 21 Mai, 1991)

In camion nu erau nici excursioniști, nici vânători și nici cheflii, ci fostul colonel de securitate Bordeianu, un bun cunoscător al locului. După un urcuș anevoios camionul s'a oprit la marginea unei ravine din apropierea râului.

La adăpostul întunericului, însoțitorii D-lui Bordeianu au inceupt să descarce valoroasa încărcătură: câteva tone de dosare ale Securității, pe care au început să le rupă și să le arunce în viroagă.

Apoi le-au dat foc.

VÂNT HOINAR...

Dar a venit un vânt hoinar de cireșar...luând cu el secretele.

Speriați că vântul le dezgolește planul, colonelul Bordeianu, maiorul Tudor, ajutați de șeful de post, plutonierul Suceanu, au adus, a doua zi, vreo 10 basculante pline cu steril dela mina din Câmpulung, și au aruncat sterilul peste documentele din ravină.

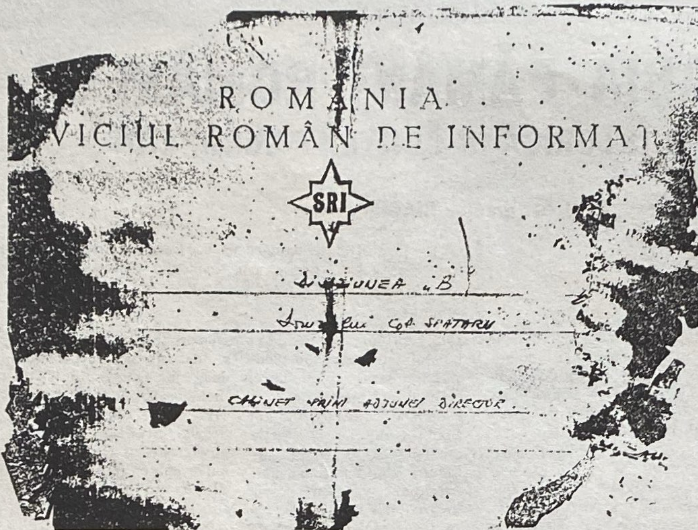
Voiau să îngroape adânc trecutul.

Dar filele, rupte, arse, luate pe aripile Cireșarului, au împrăștiat prin văi și lunci Adevărul;

SRI nu-i altceva decât vechea Securitate cu numele schimbat;

SRI, încearcă să distrugă dovada crimelor comise.

Si tot SRI a avut un rol important în călăuzirea minerilor: (Parte din arhiva ridicată dela sediul Partidului Național Liberal, a ajuns, via SRI, în groapa de lângă Berevoiești, N.R.).



CU PRUDENȚĂ ȘI RĂBDARE

11 redactori ai ziarului "România Liberă", în frunte cu Petre Mihai Băcanu, au așteptat aproape 11 luni, până ce Securitatea și-a retras agenții care supravegheau regiunea. Numai atunci s'a convocat o Conferință de Presă la care au participat ziariști străini, fotografi, etc. apoi, înarmați cu sape, târnăcoape, etc. și în prezența unui procuror, s'au dus la locul de unde au început să dezgroape și restul documentelor.

Stirea surpriză cu dezgroaparea dosarelor a apărut în articolul "Groapa din pădure: Poliția politică există". ("R.L." 21.5.91) Citind filele din dosare se vede clar că Securitatea raporta cu amănunte unde ai fost, cu cine te-ai întâlnit, cu cine ai vorbit și ce-ai vorbit, ce păreri politice ai, cine îți sunt prietenii, dușmanii, poți fi om de încredere, etc. etc.

"România Liberă" a început publicarea documentelor dezgropate!

CU BÂLBÂIELI PRIPITE

Prinși cu documentele în sac, vorbărețul guvernului, Dl. Bogdan Baltazar, a spus că Ministrul de Interne s'a consultat cu Primul ministru și c'a fost sesizată Procuratura Generală să intreprindă imediat o anchetă la fața locului; o comisie parlamentară va face și ea o anchetă, etc. Grija guvernului fiind "... dacă se va constata în mod oficial încălcarea legii și nu doar a unor regulamente interioare..." ("R.L." 22 Mai 1991).

De notat că imediat după Revoluție aceiași lideri au declarat că dosarele Securității au fost transferate la Ministerul Apărării Naționale.

"România Liberă" continuă publicarea documentelor dezgropate.

1002 DE POVEȘTI

Purtătorul de cuvânt al SRI, Dl. Nicolae Ulieru a citit și el un comunicat "din care --comentează R.L.-- răzbat iarăși aroganța, obișnuința de a mășlui faptele".

La întrebarea ziariștilor: cine a dat ordin ca la 22 Decembrie 1989 să se ardă peste 500 de dosare, cu numele turnătorilor și cca. 100 de dosare cu numele celor urmăriți, Dl. Ulieru nu s'a obosit să răspundă, a dat însă explicații detaliate de felul în care documentele au ajuns în groapa dela Berevoiești, precizând că: "...astfel de hârtii constituie, în fapt deșeuri, că potrivit planurilor de dislocare, ofițerii și-au distrus prin rupere documente fără valoare operativă, pe care le-au introdus în saci și au fost destinate depozitării în unitățile destinate colectării deșeurilor de hârtie."

In continuare Dl. Ulieru a oferit o explicație foarte imaginativă: confuzia s'ar reduce la faptul că cel care conducea mașina nu învățase să citească harta și ar fi luat-o pe un alt drum...

Soferul, care avea ca pasager pe colonelul Bordeianu, greșind busola, în loc să poposească la fabrica de hârtie ca să descarce deșeurile "fără valoare operativă", s'a rătăcit prin județul Argeș și, ajungând până la poala munților Iezer, a confundat, (era noapte) o "groapă din pădure" cu fabrica de hârtie "Letea", unde trebuia să descarce "maculatura", având ca scop nobil să salveze dela fierăstrău câteva zeci de mii de copaci.

"România Liberă" continuă publicarea documentelor dezgropate.

ÎN DOSUL STUPIDITĂȚII

Cum explicațiile D-lor Baltazar și Ulieru n'au convins pe nimeni, Dl. Virgil Măgureanu, Cavaler de Scornicești, a sărit îmbrăcat în puț ca să-și salveze stăpânii dela înnec.

In fața Parlamentului și transmis pe viu la televiziune, directorul SRI-ului a recunoscut o fărâmă de vinovăție.

"Voi vorbi --spune Dl. V.M.-- despre stupiditatea de care au dat dovadă cei care au fost implicați (cinci la număr, N.R.) în cazul Berevoiești".

Cele întâmplate își găsesc scuza că "stupiditatea" se datorește faptului că s'a acționat după reglementările "tradiționale", recunoscând faptul că în SRI se mai găsesc agenții fostei Securități.

O declarație aproape curajoasă, dacă n'ar fi fost contrazisă de o altă declarație anterioară a D-lui Măgureanu: SRI n'are nimic în comun cu vechea Securitate. "România Liberă" continuă publicarea documentelor dezgropate.

ÎN PANĂ DE OBRAZ

Dezvăluirile că minerii, chemați de Dl. Iliescu, au fost conduși de securiști, când au devastat sediile partidelor politice, etc. au redus la zero credibilitatea guvernului, iar Dl. Iliescu, ca să-și spele obrazul și în calitate de Președinte al Consiliului Suprem de Apărare (compus din Ministrul Apărării Naționale, Primul ministru, Ministrul de Interne și Seful Serviciului Român de Informații, N.R.) a dat un comunicat de unde cităm: "Consiliul a ascultat o informare din partea directorului Serviciului Român de Informații asupra cazului 'Berevoiești', precum și asupra măsurilor de anchetă, de tragere la răspundere a celor vinovați și de protecție a documentelor care reprezintă secrete de stat".

Observați că Dl. Iliescu vine cu o nouă variantă! In timp ce până acum se vorbea de "documente fără valoare" Dl. Iliescu susține c'au fost dosare care "reprezintă secrete de stat"!

"România Liberă" continuă publicarea documentelor dezgropate.

ADIERI DE CIREȘAR...

Libertatea presei, impusă ca o garanție pentru obținerea de împrumuturi începe să-și arate roadele:

Popularitatea FSN-ului a scăzut dela 68% la 31%, iar dela "Biroul de presă al S.R.I" s'a trimis și publicat în "România Liberă" o scrisoare adresată redacției, din care reproducem:

"Serviciul Român de Informații înțelege să-și asume răspunderile ce-i revin în așa zisul caz Berevoiești, dar considerăm tendențioasă prelungirea mult peste limitele cazului - a campaniei de presă declanșată de ziarul Dvs.

Suntem siguri că printre agenții dela vechea "Securitate" reținuți în posturi de SRI, se numără și cei dela Serviciul Presei.

De patru decenii Securitatea a acuzat, bătut, și schingiuit oameni nevinovați și acum se supără că le reamintești prea des de crimele ce le-au comis.

A fost publicat vreun document fals?

A fost SRI n'a fost SRI care a îndemnat pe mineri să distrugă sediile partidelor politice, să ridice dosarele?

"România Liberă" continuă publicarea documentelor dezgropate.

ULTIMA SPERIETOARE

Felicităm imaginația D-lui Măgureanu, care a informat publicul și în special pe țăranii din jurul satului Berevoiești, să nu se atingă de hârtiile ce au rămas nedezgropate, lansând zvonul că documentele din râpă "iradiază raze ucigătoare" (R.L.)

Dacă Dl. Măgureanu este sincer și vrea să se scuture de "tradiționaliști", atunci trebue să mulțumească D-lui Petre Mihai Băcanu.

"România Liberă" continuă publicarea documentelor dezgroapte.

ȚIPĂ CĂ-L DOARE!

"Biroul de presă al S.R.I." are și umor! Iată ce mai adaugă la scrisoare: "Campania de presă declanșată în privința așa zisului caz Berevoiești, campanie vădind un scenariu pregătit cu grijă și din vreme, este îndreptată fără echivoc împotriva Serviciului Român de Informații."

Intrebăm serviciul de presă al SRI-ului: Pe cine ați dori ca ziarul "România Liberă", să acuze de distrugera dosarelor secrete?

Doriți ca mass-media din țară și cea de peste hotare să arunce vina pe cei de pe planeta Marte ori pe Legionari?

"România Liberă" continuă publicarea documentelor dezgropate.

...ţtind pierdut...
rente, cît şi de la identi...
cele din cazul "PETARDA" (a
i acest material să facă par...
ţi desfăşurate din Ungaria.
l astfel de materiale şi ide...
se următoarele măsuri:

ii a tuturor unităţilor centrale
sporirea vigilenţei în supra-
enţă, cu accent deosebit pe
fi vizate în scop de difuzare
pieţe, artere principale de
bazare ş.a.);
i Municipiului Bucureşti, se vor
...agului sistem de pază, pentru
... asupra zo... ...rilor

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I
Nr. 0050.270 din ___ august 1984

STRICT SECRET
ex.nr. 1

R A P O R T

Numitul KRAMBO IOAN, în vîrstă de 35 ani, funcţionar la Intreprinderea judeţeană de drumuri şi poduri Satu-Mare, a fost recrutat ca informator la 23 decembrie 1974, în problema "naţionalişti-fascişti germani".

La începutul colaborării aportul său informativ a ... dar începînd din anul 1980 informaţiile furni... interes operativ sporit, s-au verificat ... temei pentru avertizarea a ... fost angrenat cu sar... cetăţeni.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

Pe drumul greu al Monarhiei:

ÎNTRE DOI MUNȚI ȘI O PRĂPASTIE

In mesajul de 10 Mai, adresat României, fostul Rege Mihai a arătat rolul binefăcător al monarhiei.

A reamintit de Regele Carol I, fratele străbunicului, prințul Leopold; de bunicul, Regele Ferdinand; a vorbit de independență și prestigiul țării, dar a omis "realizările" tatălui, ex-Regele Carol al II-lea.

E adevărat că despre exul-Carol nu ai nimic bun a spune, iar fiul nu-i responsabil de faptele părintelui, dar când vorbim de o dinastie, indiferent dacă-i de regi sau faraoni, e bine s'o omenim în întregime și să-i cernem boabele.

Cum în mesaj ne-ați sfătuit "să luăm curaj", noi ne vedem datori să întregim istoria:

Tatăl Majestății Voastre, a fost un om educat, inteligent, i-au plăcut artele, sportul și vorbea fluent patru limbi. Si acum reversul monedei: a fost imoral, și-a tolerat imoralitatea în umbra Palatului. Ii plăcea să fie numit "Marele Străjer, Tintaș, Arcaș, Invățător", etc. Era "mare" în toate!

A împărțit puterea cu o "regină" neoficială, Elena Lupescu, (fosta soție a cinematografistului Pozmantir pe care Pamfil Seicaru a numit-o "Tucalul Fotografului") și s'a înconjurat de o camarilă care a jefuit poporul.

Fărădelegile au fost tolerate de o clică de politicieni veroși care, la rândul lor, terorizau țara cu ajutorul Poliției, Siguranței, Jandarmeriei, etc.

Stofa pentru uniformele impuse membrilor partidului unic "Frontul Renașterii Naționale" (în care au defilat pe sub balconul regal toți politicienii, inclusiv Nicolae Iorga) în loc de 700-800 lei metrul, costa 2000 lei, deoarece proprietarul unei fabrici de postav, tovarăș cu Camarila, obținuse monopolul culorii albastre.

A impus timbre pentru apărarea țării, spunând că peste hotarele României nici pasărea nu trece, dar n'a tras un foc de armă când ni s'au răpit: Basarabia, Cadrilaterul și parte din Ardeal.

A introdus cenzura, a destrămat partidele politice, ignorând dorința poporului exprimată prin vot.

Ca și Ceaușescu, care era aplaudat din dragoste poruncită, când ex-Carol trecea pe stradă se înșirau soldații de-a lungul trotoarelor și strigau, din ordin: Ura! Ura!...

Trecea "Marele Ostaș !"

Ca și Ceaușescu a creat cimitire vii de lagăre!

Reamintim aceste pagini din istoria măturată după ușă, fiind siguri, Majestate, că veți păși doar pe drumul Monarhilor ce-au înfăptuit România Mare.

Avem încredere în viitorul țării și în tineretul neprihănit care, sătul de suferințe, și-a dat viața pentru a salva țara de doi tirani.

Majestate, rugăm pe Dumnezeu să vă ajute și calea ce-o veți urma "...să se bazeze pe adevăr, justiție socială, grijă față de semenii noștri, cinste și pe o egală împărțire a sarcinilor ce ne revin...", așa cum ați promis-o în Mesajul de 10 Mai.

COMPLETĂRI LA TRATATE

Pactul dela Berlin între Ribbentrop și Molotov, a cedat Moscovei Tările Baltice, Basarabia și parte din Bucovina.

Cum respectarea tratatelor dintre Hitler și Stalin e pusă în discuție în capitalele din Apus, Dl. Iliescu, ca să-i dovedească lui Gorbaciov că mai întâi e Rus și apoi Român, s'a dus la Moscova unde a semnat un nou tratat de prietenie interminabilă, pecetluind prezentele hotare dintre cele două țări.

Pentru istorie trebue făcută următoarea corectură:

Ni s'a răpit Basarabia și jumătate din Bucovina datorită tratatului Ribbentrop - Molotov - Iliescu - Gorbaciov.

CÂND EȘTI "DE SOARTĂ AJUTAT"

După zidul nou, înalt și gros, plus salcâmii țepoși care încercuiesc palatul Televiziunii, acum soldați înarmați păzesc birourile președintelui Răzvan Theodorescu și al directorului general Emanuel Valeriu.

Pentru a vizita pe cei din "post însemnat", și a cere "puțin fân", trebue să ai bilet de voie și să umblii "cu sfială."

"STATISTICOLOGIE ROȘIE"

Ceaușescu îmbrăca un costum de haine noi în fiecare zi în timp ce alți 364 de inși nu-și puteau permite să-și cumpere un costum pe an; asta înseamnă, conform statisticilor, că pentru 365 de inși se confecționează 365 de costume; ori dacă unul mănâncă două găini pe zi și altul nici una,

LUMEA CÂNTECULUI POPULAR

Continuăm publicarea articolelor scrise de interpreți de mare faimă ai cântecului popular românesc. Un panoramic al soliștilor care au reușit să se facă vestiți atât în țară cât și în străinătate.

ȘTEFANIA RAREȘ

"Urmașa plăieșilor lui Ștefan cel Mare și Petru Rareș"



Născută în Dumbrăvenii Sucevei - străveche așezare dela porțile Cetății de Scaun a lui Stefan, meleaguri cu adânci rezonanțe de baladă, vers și legendă. Din această dumbravă minunată, în urmă cu trei decenii, a purces în lumea artei, reputata interpretă de azi, Stefania Rareș, un nume și un renume al cântecului popular moldovenesc.

In 1959, în urma unui concurs de selecție, Stefania intră în Ansamblul "Ciprian Porumbescu" din Suceava.

După doi ani, tot prin concurs, artista este angajată la Ansamblul 'Perinița" din București, iar în 1970 se transferă la Ansamblul "Rapsodia Română". Acolo, timp de zece ani, Stefania desfășoară o muncă perseverentă și tenace, dublată de un real talent.

In această perioadă, artista înregistrează numeroase cântece la radio și televiziune.

Cu ansamblurile 'Perinița" și "Rapsodia Română", Stefania a efectuat frecvent turnee în țară și în foarte multe țări din Europa, Orientul Mijlociu, Asia, Africa și America.

Fiecare succes constituie pentru Stefania Rareș o nouă treaptă spre desăvârșirea artistică. Cântecele sale au cucerit spectatorii și telespectatorii prin pitoresc și farmec, virtuozitate și autenticitate.

In cartea sa 'Pași prin lume", entuziasmat de răsunetul unui recital susținut de Stefania Rareș într'un turneu în Elveția, Baruțiu Arghezi, aflat la fața locului, nota:

"Stefania Rareș, urmașă a plăieșilor lui Ștefan cel Mare și Petru Rareș, a făcut în seara aceasta la Geneva să vibreze inimile miilor de spectatori".

După un spectacol susținut cu succes la Ancara, în Turcia, revista "VORTIC" aprecia într'un elogios reportaj: "Stefania Rareș, o voce de aur, o interpretă originală, se remarcă și impresionează prin grație, ritm și muzicalitate".

Din ziarul "Corriere di Napoli" din August 1970, cităm: 'Pe Stefania Rareș am apreciat-o ca o excelentă interpretă nu numai a cântecelor românești, dar și a vechilor melodii napolitane".

Stefania a făcut nenumărate turnee în Israel, cu cronici de excepție de fiecare dată.

In 1989, în Israel, ea joacă într'un spectacol cu artiști israelieni de origine română. După premiera spectacolului "Ca la noi la nimeni", ziarul 'VIATA NOASTRA" (3 Februarie 1989), notează: "Stefania Rareș, cea mai autentică frumusețe românească din câte mi-a fost dat să văd, ieșită parcă dintr'o pictură de Grigorescu sau Luchian, cu fața ei albă ca laptele, cu ochii verzi de smarald și bogăția părului ca pana corbului, a oferit momente de nostalgie și de încântare celor care își pot permite să fie destul de puțin snobi pentru a recunoaște că iubesc muzica folclorică în general, și cea folclorică - românească în special. Glasul pur al Stefaniei, dar și evidenta cultură muzicală, au făcut din cântecele de pahar, adevărate piese muzicale de mare calitate".

Si ar mai fi multe de spus despre Stefania și profesia ei, dar ne oprim deocamdată aici.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile din această rubrică sunt redactate de solicitanți

CĂSĂTORII

*Doamnă 58 ani, atractivă, gospodină, cetățean USA, dorește cunoștință cu domn canadian dornic de un cămin liniștit. Chemați seara la telefon Montreal: (514) 341-7394, pentru Zoe.

*Inginer, tehnologia construcțiilor de mașini, 34 ani, 1,67m, 64 kg, părul negru, ochii căprui, vorbesc limbile română, greacă, germană, franceză și engleză; doresc cunoștință cu Româncă stabilită în străinătate, în vederea unei legături de prietenie, eventual căsătorie. Scrieți la: Dan Mihai Mocanu, B-dul Griviței nr.55, Bloc 41, Sc.A, Ap.11, Brasov, cod 2200, România

*Suedez, drăguț, 46 de ani, blond, ochi albaștri, 1,77 m. situație economică bună, dorește cunoștință cu o Româncă frumoasă din România, până la 40 de ani, în vederea eventualei căsătorii, în caz de portivire. Răspuns în limba engleză, suedeză sau română pe adresa: Christer Johansson, Sandbacksgatan 16A, 55312 Jonkoping, Suedia.

*Româncă, 29 ani, contabilă, 1,67 m, 67 kg, fizic plăcut, ochi căprui, doresc cunoștință în vederea căsătoriei, cu cetățean străin de origine română până în 37 ani. Rog răspuns detaliat și fotografie la adresa: Popa Vasilica - Vali, București, sect.6, str.Brașov nr.19, Bl.OD5, sc.5, et.I, ap.149.

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

*Scripcariu Gheorghe, 66 ani, din com. Milianca, jud. Botoșani, actualmente monah în Sf. Munte Athos, Lakko Skiti, Karyes - 630.86, Mount Athos, Greece, își caută fratele SCRIPCARIU DUMITRU, plecat în America în 1969, în vârstă de 59 ani, pe care îl roagă să-i scrie la adresa de mai sus. Cei ce au informații despre fratele meu sunt rugați de asemenea să-mi scrie.

PENTRU ROMÂNII CATOLICI DIN CANADA

*Românii catolici din Canada sunt rugați să binevoiască a lua legătura cu părintele Victor Crișan, 200 Jackson St. West, Apt.506, Hamilton, Ontario, L8P 4R9, telefon: 1(416)572-6718, în vederea organizării Bisericii Române Unite - Greco-Catolică - și a unui CONGRES, la o dată convenabilă, ce va fi propusă până la sfârșitul anului 1991, al tuturor Românilor - Greco și Romano Catolici - din Canada, și concomitent a constituirii Asociației Românilor Catolici din Canada - A.R.C.C.

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

ZIUA EROILOR LA PARIS ŞI SOULTZMATT

Joi 16 Mai 1991, Inălţarea Domnului şi Ziua Eroilor la Români, din iniţiativa Filialei Franţa a Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România, a avut loc o emoţionantă comemorare a Românilor ucişi de dictatura comunistă între 1944-1989.

La mormântul simbolic din cimitirul parizian Montmartre, construit din iniţiativa lui Cicerone Ioniţoiu, o coroană tricoloră a fost depusă de către Constantin Ticu Dumitrescu, Preşedintele Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România, şi de către Cicerone Ioniţoiu.

Trompetişti militari francezi au intonat imnul eroilor.

Pe placa de granit a fost săpată următoarea inscripţie:

"1944-1989. ROMANILOR CAZUTI PENTRU DUMNEZEU SI DEMOCRATIE. EXILATII ROMANI".

La ora 15, preotul Mircea a oficiat serviciul religios, la care a participat Domnul Thierry Kunicky, reprezentant al Domnului Jacques Chirac, Primar al Parisului. Au mai participat: Serban Demetriu, corespondent al postului de radio "Europa Liberă" foşti deţinuţi politici români refugiaţi în Franţa, credincioşi români şi francezi.

Au rostit scurte alocuţiuni Constantin Ticu Dumitrescu şi Cicerone Ioniţoiu, care s'au plecat în faţa sacrificiului eroilor români, chezăşie a libertăţii noastre viitoare.

Sâmbătă 18 Mai 1991, la ora 12 a început ceremonia Zilei Eroilor la Soultzmatt, la două zile dela Inălţarea Domnului. In această zi s'au împlinit 10 ani de când a început pelerinajul Românilor la Cimitirul Eroilor Români, unde dorm 687 fraţi ai noştri, căzuţi în Primul Război Mondial, ca aliaţi ai Franţei.

Au fost prezenţi: A.S.R. Principesa Sofia şi Constantin Ticu Dumitrescu, Preşedintele Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România. Adjuncţii Primarului din Soultzmatt, Pfeffer şi Wisselmann, preotul localităţii Soultzmatt, Fernand Schmerber, delegatul asociaţiei "Le Souvenir Français".

Sute de Români au participat la acest pelerinaj, venind dela mari distanţe, din Franţa, Germania, Elveţia şi Italia. Au sosit două autocare, din Franţa şi din Germania. Au participat şi Români din ţară. Preotul Mihai Constandache, dela Biserica Ortodoxă Română din Paris, a primit pe A.S.R. Principesa Sofia, căreia i-a prezentat autorităţile.

S'a depus o coroană de flori de către Românii din Franţa şi Germania, trei trompetişti militari au intonat imnul pentru morţi şi a fost păstrat un minut de reculegere.

La ora 12:15 a început un impresionant serviciu religios, pentru eroii români, oficiat de preoţii Mihai Constandache şi Valentin Brătan, din Paris, preotul Dumitru Popa, din Freiburg, preotul Alexandru Popan, din Aachen, preotul Mihai Crăciunescu, din Düsseldorf, şi preotul greco-catolic Aurel Sandru, fost deţinut politic, din ţară.

A.S.R. Principesa Sofia a citit mesajul de speranţă al M.S.R. Mihai I..

Constantin Ticu Dumitrescu a afirmat că "In ţară sunt prea puţini cei care ştiu despre cimitirul ostaşilor români de aici şi din alte locuri din Franţa, după cum ştiu prea puţin despre lupta Românilor din exil..."

Iniţiatorul pelerinajului a mulţumit tuturor celor ce au participat la acest al 11-lea pelerinaj dela Soultzmatt, cu ocazia Zilei Eroilor.

El a afirmat că pe teritoriul francez mai există numeroase cimitire româneşti, din Primul Război Mondial: la Dieuze (Moselle), 900 ostaşi români; la Haguenau (Bas-Rhin), 480 ostaşi români; la Labry (Meurthe-et-M), o groapă comună cu 172 ostaşi români; la Maubeuge (Nord) 80 ostaşi români; la Mulhouse (Haut-Rhin), 33 ostaşi români etc.

In anul 1951 asociaţia "Le Souvenir Français", sub înaltul patronaj al Generalului de Gaulle, semnala că în Cimitirul Militar Român dela Soultzmatt, crucile dispar sub ierburile înalte şi multe plăci metalice ce conţineau numele soldaţilor români se aflau căzute pe pământ.

In special după pelerinajul Românilor dela Inălţarea Domnului, din anul 1981, Cimitirul Militar Român şi-a schimbat faţa, în parte şi datorită contribuţiei refugiaţilor români din Franţa, Germania şi Elveţia.

S'a construit o bordură a aleilor, s'a pus piatră pe alei, iar primăria a construit un puţ pentru udarea florilor şi a ierbii.

Iniţiatorul pelerinajului a informat pe Români că a calculat data viitorului pelerinaj, cu ajutorul unei ingenioase formule matematice cu care se calculau Sfintele Paşti în închisorile comuniste. Astfel, în anul 1992, Sfintele Paşti vor cădea la 26 Aprilie; Inălţarea Domnului va cădea la 4 Iunie, iar pelerinajul dela Soultzmatt va avea loc Sâmbătă 6 Iunie 1992, la ora 13 (pentru a permite Românilor ce vin dela sute de kilometri să ajungă la timp).

Pelerinii au colectat suma de 5000 de franci francezi, pentru a fi trimisă asociaţiei "Le Souvenir Français", din Guebwiller, ce se ocupă cu întreţinerea Cimitirului Militar Român din Soultzmatt. In prezent a început vopsirea crucilor ce veghează la capul fiecărui erou român.

Presa a fost prezentată de către Constantin Mareş, pentru postul de radio "Europa Liberă", de Jean-Marie Nick, dela ziarul "L'Alsace" şi de corespondentul ziarului "Dernières Nouvelles d'Alsace".

După intonarea Imnului Eroilor şi a Imnului Regal, Românii au ieşit pe pajiştea din faţa cimitirului, unde au luat masa, împreună cu A.S.R. Principesa Sofia. Popularitatea Alteţei Sale a mers la inima Românilor. Si-a luat rămas bun dela toţi Românii, plecând spre Elveţia.

Românii au părăsit, copleşiţi, acest petec de pământ românesc, unde dorm tinerii români ce şi-au dat viaţa pentru patria lor şi pentru libertatea Europei.

Remus RADINA



AL 4-LEA CONGRES DE CULTURĂ MACEDO-ROMÂNĂ



Va avea loc între 30-31 August şi 1-2 Septembrie
UNIVERSITATEA SACRED HEART
FAIRFIELD, Connecticut
Pentru lucrări şi participare la Congres luaţi contact cu
Prof. Aureliu Ciufecu, Preşedintele Congresului
Tel: (203) 371 8743

NECROLOG

DUMITRU NIMIGEANU

Se face cunoscută cu adâncă întristare, trecerea întru Domnul, la Sydney, Australia, în vârstă de 85 de ani a celuia care a fost bucovineanul Dumitru Nimigeanu, din satul Tereblecea de lângă codrul Cosminului, deportat de Stalin în Siberia.

El a rămas cunoscut prin cartea: "Insemnările unui ţăran deportat din Bucovina", tradusă şi în limba engleză: "Hell Mooved Its Borders", precum şi în limba turcă.

Răposatul a mai fost şi iniţiatorul ridicării "Troiţei" dela Vatra Românească, Episcopia Ortodoxă Română din America, în memoria sutelor de mii de martiri români, îngropaţi în morminte comune, fără nici o cruce la capetele lor.

Răposatul a fost înmormântat la cimitirul Botany, de pe coasta Oceanului Pacific.

Dr. C.I. UNTARU

DARUL LUI GHEORGHE ZAMFIR



Gheorghe Zamfir a oferit, din nou, publicului din Montréal, după o prea lungă absenţă, miracolul muzicii sale. Muzică stranie şi spiritualizată, pe care nu toţi o înţeleg, dar fiecare se îmbată de ea, ascultând-o, devine parcă mai bun, îşi umple sufletul de frumos, de generozitate.

Bazilica Nôtre Dame, din inima Vechiului Montréal, a fost pur şi simplu luată cu asalt de către publicul care nu îl poate uita pe acest mag al naiului românesc.

Cu ore înaintea începerii concertului, susţinut împreună cu orchestra Universităţii Mc Gill şi cu corul de copii Mont-Royal, cozi de sute de metri înconjurau Catedrala, ca o cunună acestui Român, care vrăjeşte cu arta sa toate continentele, de mai bine de două decenii.

Apariţia lui Gheorghe Zamfir în balconul Bazilicii este întâmpinată cu emoţie şi prelungi aplauze. Purtând o cămaşă de culoarea focului, proiectat pe fondul uriaşei orgi, în tăcerea fără respiraţie a publicului care aştepta dezlănţuirea forţei mistice a muzicii sale, Zamfir dobândeşte dimensiuni de Făt Frumos.

"Doina de jale" cutremură publicul. Naiul lui Zamfir îşi îngemânează acordurile, într'o armonie sublimă, nefirească, cu giganticul nai al orgii.

Doinele şi jocurile naiului său aduc în această lume străină frumuseţea naturii româneşti, din Bărăgan şi până în Apuseni şi te fac să te simţi deodată, parcă smuls din cotidian şi transpus în locurile dragi unde ai trăit cei mai frumoşi ani ai vieţii. Iar lacrima care coboară alene, pe obraz, încearcă zadarnic să-ţi aline dorul care te copleşeşte...

Suitele sale de colinde şi cântece de Crăciun aduc în spaţiul Bazilicii misterul Sfintei Naşteri, mireasma bradului, vocile cristaline ale colindătorilor.

Iar muzica clasică, metamorfozată de Zamfir, capătă parcă dimensiuni noi, care transpun fiinţa auditoriului într'un spaţiu imaterial, vecin cu Divinul absolut.

Aclamaţiile publicului îl recheamă, de mai multe ori, pe Gheorghe Zamfir, care îşi întregeşte darul cu măiestrie improvizaţii.

Concertul a fost dat în beneficiul Fundaţiei Spitalului St. Mary din Montréal, unde a venit pe lume Teodor, fiul lui Gheorghe Zamfir.

Generozitatea tradiţională românească şi-a spus şi de această dată cuvântul, chiar dacă nu a putut fi înţeleasă decât prin prisma materială şi nu în adevărata ei esenţă.

Erast CĂLINESCU

CONGRESUL LIMBII ROMÂNE

COMUNICAT

Comitetul de conducere al Congresului Limbii Române a hotărît să organizeze, în cursul anului acesta un congres, urmând tradiţia de până acum. In vederea acestui congres se va trece la o reorganizare pe baze mai largi, fapt cerut de noile schimbări care au intervenit în România. Cei ce doresc să participe la lucrările acestui congres şi la activităţile noastre de viitor sunt rugaţi să ne scrie în aceste sens, şi apoi vor primi lămuririle necesare.

Preşedinte,

Valentin CANTOR

ŞTIRI, ŞTIRI, ŞTIRI

TRANSMISE ŞI COMENTATE DE CORESPONDENTUL NOSTRU FABIAN STICLARU

FILĂ DE ISTORIE VECHE A COMUNISMULUI ROMÂNESC CU FAȚĂ UMANĂ

Anul 1971

Incepe exilul timişorean al "disidentului" Ion Iliescu. Patru ani şedea-va şi plânge-va pe malurile Begheiului.

Viitorul "preşedintele ales" trăieşte în mizerie din modestu-i salariu de secretar al Comitetului Judeţean de Partid - Timiş (secţia propagandă). E trist, nemângâiat.

Dar cineva, cineva care seamănă uluitor cu actriţa de teatru şi film Valeria Seciu, e gata să-i îndulcească silita îndepărtare de Hilariopole.

Si astfel, sosia Valeriei Seciu, publicist comentator la revista "Orizont", devine "pupila" tovarăşului Iliescu.

Ceea ce nu va rămâne fără urmări pentru ţară.

Revoluţia din 16-22 Decembrie 1989 l-a găsit pe Dl. Claudiu Iordache în balconul Operei din Timişoara, printre membrii fondatori ai Frontului Democrat Român. Apoi... se numără printre membrii fondatori ai Societăţii (şi ziarului) "Timişoara". Apoi... dispare. Ca să reapară la Bucureşti pe post de vice preşedinte al Consiliului director al Frontului Salvării Naţionale. De aici şi până la scaunul de deputat de Timiş în Parlamentul României n'a fost decât un pas.

Am uitat un amănunt: D-l Claudiu Iordache este soţul D-nei Antoaneta Iordache. D-na Antoaneta Iordache seamănă uluitor cu actriţa Valeria Seciu. Pe vremuri era publicist comentator la revista "Orizont", în oraşul de pe malurile Begheiului.

BIETUL FOST VICEPRIM-MINISTRU ŞI SENATOR DE BUZĂU

Dl Gelu Voican-Voiculescu a fost numit Ambasadorul României în Senegal. D-sa este un personaj prea bine cunoscut,nu numai de cei în solda cărora se află (Iliescu, Roman and Co.) dar şi de cei care sunt, cât de cât, interesaţi de drama trăită de un an şi jumătate de poporul român; câţiva ziarişti străini au avut chiar norocul să stea de vorbă cu el, anul trecut, la Bucureşti.

Viceprim-ministru din Decembrie '89 până după alegerile din Mai '90, D-sa a organizat mascarada "procesului" Ceauşeştilor şi împuşcarea lor. La îngroparea lor l'am văzut recitându-le prohodul şi chiar scăpând o lacrimă tristă.

Mişelia invaziei minerilor, la Bucureşti, în 14-15 Iunie '90 tot el a organizat-o cu "succesul" pe care-l cunoaştem toţi; numai ca pentru aceasta sărbătoare - şi pentru a nu fi recunoscut - şi-a ras barba lui albă, legendară.

Bănuim că noua şi înalta funcţie a D-lui Ambasador va fi greu de îndeplinit, mai ales dacă ne amintim că la 12 Mai '90 D-sa a dat un interviu corespondentului revistei 'FIGARO-MAGAZINE" în care declara că "trăieşte între metafizică şi clitoris" (!?!). Probabil că Dl. Ambasador, în graba de a face rost de cât mai mulţi dolari (actuala modă a vechililor criptocomunişti) a uitat cu totul că în ţările locuite de negri, din Africa, se mai practică şi astăzi - cu mare frenezie - excizia. Vai de capul D-lui Ambasador! Asta-i viaţă?

N.B. excizie - ablaţia rituală (cu ajutorul unui instrument tăietor) a clitorisului, în anumite societăţi; obicei ancestral.

JOS COMUNISMUL ?

Nu, comunismul nu trebue "dat jos".

Comunismul trebue stârpit: oriunde s'ar afla, oriunde ar încolţi.

Nu poate fi vorba de "iubire creştină" faţă de comunism. Puteam să ne înfrăţim cu păduchii? Putem "purta dialog" cu lepre? Poate exista "consens" între Hristos şi Diavol?

Mai nou, criptocomuniştii şi neocomuniştii îmbie la "uniune naţională".

Răspunsul la o asemenea "ispitire" trebue să fie unul singur: SABIA!!!

UN PREMIER ÎN PIELEA UNUI IEPURE

La finele unei "vizite de lucru" pe care Primul ministru Petre Roman a făcut-o la uzina bucureşteană "Faur", câteva sute de muncitori au reacţionat violent: cei care formau culoarul prin care trebuia să treacă premierul, au început să-l huiduie şi să-l bruscheze.

Urcat în fugă de către "îngerii păzitori" în limuzină, cu greu a reuşit să părăsească incinta uzinei.

DIN GROAPĂ ÎN GROAPĂ

Aşa e descrisă şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti. Dl. Vasile Munteanu, dela Administraţia Drumurilor a promis că şoselele vor fi reparate... "Cu condiţia de a se primi bitum, combustibil, anvelope şi acumulatori." Oameni care stau degeaba sunt destui.

SOARELE A RĂSĂRIT LA CONSTANȚA

"Tovarăşul" Ion Iliescu a efectuat o "vizită de lucru" pe ţărmul tomisan.

Folclor feseniot: "Iliescu-apare,/Soarele răsare!"

Numai că la mitingul ţinut în faţa Casei de Cultură unii aplaudau, alţii huiduiau.

Mai mulţi "tovarăşi" miliţieni s'au repezit cu bastoanele către "golani", "legionari" şi "destabilizatori".

Milipoliţia a rămas inima ţării: bate, bate şi bate.

Degeaba, însă.

In oraşul în care Ovidiu şi-a trăit exilul, nu mai există... consens.

DEMOCRAȚIE SADEA, CU OAMENI "NOI"

Poate există mai multă lume care ştie că printre căpeteniile "democraţiei de tip nou" din ţară, găsim numai "oameni noi" care n'au nici o contingenţă cu regimul comunist de tristă memorie (declaraţiile Primului Ministru).

Pentru a ilustra aceste afirmaţii dăm câteva exemple:

- Preşedintele ţării a fost secretar al CC al PCR.

- Preşedintele Camerei Deputaţilor a fost şeful tineretului comunist.

- Preşedintele Senatului făcea parte dintre cei cinci şefi ai PCR.

- Vice-Preşedintele Senatului a avut chiar o dublă calitate: miliţian şi... informator !

Spaţiul nu ne permite să continuăm enumerarea.

Fără comentarii !

USCAȚI-S'AR MÂNA DOMVARĂŞE ADRIAN NĂSTASE

Sâmbătă, 23 Martie 1991, a avut loc la Bucureşti un miting de solidaritate cu Românii dintre Prut şi Nistru şi de protest faţă de semnarea la Moscova a tratatului de "amiciţie" şi inviolabilitatea graniţelor de către Ministrul de Externe al României, Adrian Năstase.

Mitingul a continuat cu un marş pe traseul Parlament, Palatul Cotroceni şi Ambasada Sovietică.

Manifestanţii purtau însemne regale şi scandau: "Iliescu-Gorbaciov,/Jos tratatul Molotov!"

La miting a fost prezent şi d-l Ion Raţiu. Acesta a denunţat tendinţele neoimperialiste ale regimului Gorbaciov, în încheiere subliniind că glasul Românilor nu poate fi interpretat ca un amestec în treburile interne ale U.R.S.S.

Alţi vorbitori au protestat la adresa intruziunii K.G.B-ului în problemele României şi au subliniat că e o absurditate a se susţine că Moldova şi Tările Baltice, prin neprezentarea la aşa-zisul referendum, ar determina dezintegrarea U.R.S.S., din moment ce, juridic , ele nu fac parte din U.R.S.S.

UIMIRE POST-REVOLUȚIONARĂ

Orbire? Frondă?

Oricum, puţini şi-ar fi închipuit. Sau, poate, nimeni nu şi-ar fi închipuit.

Romulus Vulpescu, suavul calofil din opus-ul "Arte et Meserie", în F.S.N., alături de criminali (Văsălie Moiş, Dan Iosif), de foşti condamnaţi de drept comun (Gelu şi Voican şi Voiculescu), de ţestosul academician fără operă (Alexandru Bârlădeanu).

Romulus Vulpescu, măiestru răsăditor în româneşte al lui Rabelais, Villon, Charles d'Orléans, eşuat la "România Mare." alături de paranoicul gunoier Eugen Barbu, de ex-ţucălarul Elenei Ceauşescu - V.C. Tudor, de trotuarista Florica Mitroi, de căpuşa cordovană Ion Lăncrănjan.

Incredibil.

Dar numai Dumnezeu ştie ce-i în adâncul omului.

PRESA LIBERĂ

Neputând să ia decizii "legale" pentru a face să dispară presa independentă, guvernul Roman a găsit ac de cojocul acelora care vor să scrie adevărul: strangularea economică a presei libere.

Preţul hârtiei pentru ziare a crescut cu 1.000 % iar cel al mâinii de lucru cu 600 % !!

In condiţiile acestea cât va costa un ziar şi cine va putea plăti noul preţ ?

ADIO ?

E prea bine cunoscut faptul că, după un anume timp, nu mult, membrii unei redacţii devin un organism de ceasornic, dar nu numai atât, se crează o anume frăţietate între ei şi plecarea unuia poate perturba grav uneori această "unitate în diversitate." Stacheta calitativă poate coborî definitiv.

Intr'o asemenea situaţie pare să fie săptămânalul timişorean "Gazeta de Vest". După plecarea redactorului-şef, Dl. Dinu Barbu, bucătărirea revistei a rămas în grija D-lui Ovidiu Guleş, fostul redactor-şef adjunct. Acesta s'a dovedit a fi un bun cunoscător al istoriei şi cu reale calităţi într'ale filosofiei, dar pare a fi un rău "strunitor" de revistă.

In publicaţie au început să-şi facă apariţia "dedindosuri" de porno-starlete.

Au început să-şi facă apriţia colaboratori dubioşi, cum ar fi Ioan Sorin Usca, student tomnatic la teologie, fost P.N.T.c.d.-ist, fost U.M.R.L.-ist, "campion al Ortodoxiei" în genul "românistilor" Radu Ceontea, Romulus Vulpescu, Ioan Jovra, Sepi Constantin Drăgan şi ceilalţi securo-vătraşe-patrihoţi dela "Europa", "Naţiunea", 'România Mare", "Renaşterea bănăţeană", "Tricolorul" ş.a.

Işi va regăsi "Gazeta de Vest" echilibrul?

Ar fi de dorit.



Marţi, 18 Iunie 1991 între orele 16 şi 18, a avut loc, în Piaţa Victoriei, un miting de protest la adresa guvernului, organizat de Uniunea Confederativă Naţională, care reuneste confederaţiile sindicale Alfa, Hercules, Transtar, Alianţa Confederativă Intersindicală 15 Noembrie, Fides, Consiliul de coordonare al U.C.N., a elaborat un comunicat în care se cere: (1) Demiterea primului ministru al guvernului; (2) Formarea unui guvern competent; (3) Demiterea conducerii actuale a TVR şi trecerea acestei institutii sub controlul public. Au luat cuvântul diferiţi reprezentanţi ai muncitorilor şi studenţilor din ţară, care au cerut intrarea în GREVA NATIONALA, întrucât nu se mai poate negocia la infinit cu guvernanţii care au înşelat sistematic toate categoriile socio-profesionale.

Roxana Iordache

Foto : Andrei Dumitru

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile:

"DOAR SĂVÂRȘIREA DREPTĂȚII ADUCE PACEA"

Singura speranță a Bisericii Ortodoxe Române de a-și recâștiga prestigiul e ca Prea Fericitul Teoctist să se mute la mânăstire. Inaltul Prelat, după ce-a dat îndrumări duhovnicești ca preoții să sprijine FSN-ul, se războiește acum cu Papa.

Ne referim la recentul eveniment dela Blaj. Se știe că în 1948 s'a desființat Biserica Unită și i s'au confiscat averile, iar după Revoluție s'a suprimat decretul de suprimare, dar nu s'au înapoiat și averile confiscate.

In Duminica din 19 Mai s'a oficiat după 42 de ani, în Catedrala Blajului serviciul religios de rit greco-catolic. Conform comunicatului dat de Mitropolitul Greco-Catolic, Dr. Alexandru Todea--serviciul s'a oficiat "în mod pașnic și de comun acord cu comitetul ortodox bisericesc existent până la acea dată" și s'au împărtășit 56 de copii. Intreaga ceremonie, a fost video-înregistrată,iar preotul Ioan Farcaș a făcut mărturie că trece la Greco-Catolici.

Intelegem supărarea personală a P.F. Teoctist dar nu și argumentele că la Biserica din Blaj: "...sunt în majoritate zdrobitoare ortodocși".

Nu vrem să ne referim la "statistici" ci la actualele legi : Când restitui un bun luat pe nedrept, nu te interesează câți moștenitori au mai rămas. Chiar de ar fi rămas un singur moștenitor, lui îi revine întreaga avere.

Dar marele merit, c'au judecat în spiritul omeniei, revine membrilor "comitetului ortodox existent al bisericii" care: "... nesiliți de nimeni și din proprie inițiativă" au hotărît să restituie"...acest lăcaș de cult căruia întreaga națiune română îi datorează respectul și recunoștința, legate de ființa noastră națională..."

De inimă rea P.F. Teoctist s'a pus în capul unei Cruciade, dar n'a pornit să elibereze țara de ateii neo-comuniști ci a declarat război Romei, cerând Bisericilor surori ortodoxe să nu mai stea de vorbă cu Papa Ioan Paul al II-lea și să întrerupă dialogul teologic internațional cu Biserica Romano-Catolică.

O apropiere între cele două mari religii, e de mai puțină importanță pentru ambiția P.F.Teoctist, decât cedarea unei clădiri care, de drept legal și moral, nu-i aparține.

Biserica Ortodoxă Română a dat în judecată Biserica Română Unită și în urma unei ordonanțe prezidențiale a obținut câștig de cauză. In consecință Biserica Unită a declarat că nu va mai oficia nici un serviciu religios până la judecarea recursului.

Când scriem aceste rânduri nu cunoaștem rezultatul procesului.

"România Liberă", 4 Iunie (de unde împrumutăm titlul) subliniază:

"....perpetuarea abuzurilor comuniste ca și lipsa dialogului, vor fi în dezavantajul tuturor. Si chiar al României."

ILIESCU INIMĂ DE AUR

Pe cei care se tem că teroriștii vor rămâne șomeri, îi asigurăm că noul regim le poartă toate grijile.

Astfel generalul Gheorghe Serbănescu, cel care a instruit o echipă de teroriști palestinieni cum să execute ordinul lui Ceaușescu: Monica Lovinescu (dela Europa Liberă) trebue să fie "bătută zdravăn pentru a nu mai putea articula nici un sunet", a fost numit, de Dl. Președinte Iliescu, Ambasadorul României în Kuweit. Dacă ar fi omorît-o, ar fi fost ambasador la Moscova.

DIN 20 A RĂMAS CU 16

După amânări, mutări, apeluri,recursuri, spitale și aspirine, s'a terminat procesul lui Nicu Ceaușescu.

Sentința finală: 16 ani de închisoare, interzicerea timp de 8 ani a unor drepturi, degradare militară și confiscarea parțială a averii. Din cei 16 ani se scade timpul petrecut în stare de arest preventiv.

Hotărîrea dată de Curtea Supremă de Justiție (secția militară) este definitivă.

CENZURA SUB MASCĂ

Forțat de nevoia împrumuturilor, guvernul nu poate introduce oficial cenzura, dar a găsit mijloace tot atât de eficiente cu care să strivească libertatea presei: scumpirea hârtiei și mărirea comisionului de distribuție.

Un vagon de hârtie, inclusiv transportul, 42.000 de lei, iar comisionul pentru distribuire a fost ridicat la 50%.

Din restul de 50%, și venitul reclamelor, (care-i foarte mic în comparație cu reclamele din lumea capitalistă) trebuesc suportate cheltuielile tiparului (mărite), lefurile (mărite din cauza inflației), impozitele de Stat (mărite), menținerea birourilor, etc.

Pentru a balansa venitul cu cheltuielile, prețul unui exemplar va trebui mărit la 7 ori 8 lei.

Dl. Anton Uncu, redactor-șef al ziarului "România Liberă" își termină articolul "Presa sub semnul falimentului":

"Acum avem de ales: dăm faliment, mărim prețul ziarului ca să ne blesteme lumea pe noi (nu guvernul) sau să ieșim în stradă? Preferăm ultima soluție."

O NOUĂ REMANIERE LA "NAȚIUNEA"

Mercenarul ceaușist Ilie Purcaru, fost redactor la "Flacăra" (în perioada păunesciană) fost redactor la "Fapta" comuniștilor P.D.M., colaborator la vespasiana "România Mare", a primit "cuca" de redactor-șef la cocina cu numele de "Națiunea" (proprietar: "Marele Alb" Iosif Constantin Drăgan).

Să vedem ce ... porcării va comite Purcaru și pe-aici.

Reamintim că justiția franceză l-a condamnat la o ruinătoare despăgubire pentru calomnierea fiicei D-nei Doina Cornea.

ȘERPII DAU ÎNCĂ DIN COADĂ

Partidul "România Mare" cu Eugen Barbu și Corneliu Vadim Tudor ca lideri spirituali în cap de listă, are un merit: a strâns în jurul lui pe vechii tovarăși, iar scopul e și mai nobil: "Reabilitarea regimului comunist, tendințele xenofobe și șovine, necesitatea de a contracara acțiunile Alianței Civice, etc...." (R.L. 15.5).

Si ca supra-patrioți grijulii și cu nopți de insomnie, ei afirmă că există forțe străine care vor să nimicească România.

UNDE-I ROMÂNIA?

Harta autorităților din Washington plasează România undeva prin Africa, în dosul țărilor din Lumea a Treia. Asa se explică de ce Dl. Baker, acum câteva luni, a uitat de România când s'a dus oficial prin capitalele unor țări din Răsăritul Europei, iar recent Vicepreședintele Statelor Unite, Dan Quayle, a vizitat Praga, Budapesta, Varșovia și Sofia și nici n'a auzit de București.

Se repetă izolarea politică ce-a fost aplicată lui Ceaușescu în ultimii lui ani de domnie.

După alegeri, mineriadă și ultimele încercări de a distruge dosarele Securității, plus minciunile și disprețul pentru tot ce înseamnă onoare, nu-i de mirare că nimeni nu bate la ușă.

UNDE-S FONDURILE BLOCATE?

Imediat după cocoțarea D-lui Roman ca Prim-ministru s'au blocat fondurile ASC (Asociația Studenților Comuniști). Motivul invocat: lipsa unei organizații studențești unitară pe țară...

Au fost blocate și sunt încă blocate fondurile U.G.S.R.

Dar cea mai mare avere, învelită în "Mantia romană", rămâne patrimoniul PCR.

Până acum nu s'a dat nici o socoteală; probabil că FSN o să-și ceară dreptul de moștenitor al Partidului Comunist Român.

CULTURA ȘI BUGETUL

Analizând bugetul: "Dl. prim-ministru nu are bani pentru cultură și învățământ, însă are bani pentru SRI (să acopere cheltuielile cu distrugerea dosarelor, N.R.), pentru ziarul "AZI", (rămas pe linia comunistă, N.R.), pentru premiile literare oferite de ministerul de Interne (care păstrează ordinea, N.R.) și de multe alte matrapazlâcuri prolet-cultiste." R.L.)

PIAȚA LIBERĂ ÎN REVERS

Piața liberă înseamnă concurență deoarece oferă clientului șansa de a alege ce-i mai bun la prețul cel mai redus.

In Piața Rahovei s'au înregistrat două lucruri: 1) A sosit un camion cu ouă; 2) ouăle se vindeau cu doi lei bucata. (R.L.)

Au intervenit însă milițienii care, în numele "Pieței libere" , au ajustat prețul... la trei lei oul. Așa era prețul oficial!

ÎNCHEIEREA ANULUI 1990

Rata inflației din ultimele șase luni ale anului 1990 a fost de 228.2%. In comparație cu 1989 exporturile s'au redus cu 58%, iar deficitul comercial în primele trei luni ale anului 1991 se cifrează la 611 milioane dolari si 11 milioane ruble, a declarat Dl. Dijmărescu cu prilejul primei reuniuni a Comisiei Mixte CEE-România în legătură cu asocierea țării la Comunitatea Economică Europeană.

A FOST DOAR BEAT!

După o serie de amenințări, Florin Costel, liderul Sindicatului Fabricii de Hârtie "Letea" din Bacău, a fost prins într'un local public , a fost bătut, iar soția tăiată cu lama de ras (gen Mazilu), spunându-i-se și motivul bătăii: "Bă, tu ai fost membru de partid... Nu te mai ține de mitinguri, că te vom lichida."

Ionel-Marcel, a fost identificat de martori, arestat, iar poliția și-a dat raportul. N'a fost nimic politic, bătăușul, care-l urmărise de când victima plecase cu soția și cumnatul de acasă, era...beat.

C'O PÂINE PE LUNĂ

Credem că-i o raritate, totuși trebue subliniată:

Foștii c.a.p.-iști. Bujgoi Maria, Ciobanu Nicolae și Lazăr Maria, comuna Găișeni (Giurgiu), primesc, din 1982, o pensie lunară de 10 lei. O pâine costă tot 10 (R.L.)

ZECE CENȚI O VIAȚĂ!

O naștere și trei avorturi, acestea's șansele ca un copil să vină pe lume. Un avort costă circa 20 lei, care la schimbul liber e egal cu 10 cenți. Costul avortului se va mări la 200 lei (1$).

Postul de televiziune "local" din Baia Mare este sufocat de programele TVR. Până și acea oră, (Duminica dela 7.30 la 8.30 a.m.), dedicată știrilor a fost eliminată, făcând loc emisiunilor oficiale TV-București, care-i sub controlul guvernului.

••

Datorită revizuirii majore a politicii din Washington, navele românești de pasageri și pescuit, pot ancora în 12 porturi americane, interzise până acum din motive de securitate.

••

Multe din societățile comerciale de agricultură sunt în pragul falimentului. Guvernul le-a impus un preț maxim de livrare și le-a promis o subvenție, dar subvenția a rămas o promisiune.

••

D-lui Adrian Manolache, fondator și vice-președinte al Partidului Ecologic, nu i-a plăcut atmosfera poluată din Senat, unde era membru și a preferat aerul Vienei, unde a cerut azil politic. A.M. a declarat că deși avea imunitate parlamentară se simțea urmărit și amenințat de "Serviciul Român de Informație" (Numele nou dat vechii Securități).

••

Ultima statistică dată de "România Liberă": numărul șomerilor se ridică la 742.601 dintre care 64.576 nu primesc nici un ajutor. Aproape 4.000 de șomeri sunt persoane cu educație superioară.

••

Un sondaj oficial al opiniei publice pune pe picior de egalitate, popularitatea "Front"-ului și "Alianței Civice", fiecare obținând 31% din voturi.

••

Dl. prim-ministru a vizitat Societatea Comercială "Faur". Cât de bine a fost primit simbolul "Trandafirului" ne-o spune o notă dată de Rompres, prin care conducătorii societății "Faur-S.A.", își cer scuze de primirea făcută și spun că n'au nimic în comun cu "manifestațiile de vandalism" cu care a fost primit Dl. prim-ministru.

Funcționarilor civili din Ministerul Apărării li s'a interzis să facă politică.

••

Dela Revoluția din Decembrie au rămas nerecuperate 451 de arme. Unele sunt întrebuințate la comiterea unor crime, a declarat maiorul Nicolae Chiriac dela Departamentul Poliției.

••

Librăria Universității din Cluj a expus în vitrină panouri cu caricaturi politice. Lume multă admirând satira! Un polițist a cerut închiderea expoziției deoarece unii "necunoscuți" ar fi amenințat cu spargerea geamurilor. Expoziția a durat 42 de minute.

••

Atenție vizitatorilor turiști: a rămas în vigoare, până la 1 Septembrie, limitarea consumului de motorină și benzină.

••

30% din exportul european de copii revenea României. Acum, o măsură bună: cererile sunt riguros examinate, evitându-se "specula".

••

$30 schimbați la cursul neoficial reprezintă salariul mediu al unui muncitor.

••

Problemă de 2.300.000.Nu-i vorba de dolari sau lei, ci de numărul țiganilor. E o problemă de umanitate și de reeducare a unui grup de foști nomazi crescuți în imoralitatea regimului comunist.

••

Ca o consecință a relațiilor din ce în ce mai intime cu vecina dela Răsărit, aeroportul din Suceava s'a autonumit internațional.

••

Galeriile din minele scoase din exploatare vor fi folosite la creșterea ciupercilor. Prima recoltă au dat'o minele din Lupeni.

••

Sub caricatura a două gospodine întorcându-se din piață: "Cea mai ieftină carne, tot oasele au rămas..." 14 voluntari ("Peace Corps") specializați în dezvoltarea copiilor, vor lucra, timp de doi ani, în șase orfelinate din Moldova.

••

Episcopul Tökes a cerut "tuturor Maghiarilor să ia poziție față de situația Românilor din URSS. Noi trebue să ne situăm de partea națiunii române și să cerem reunificarea tuturor teritoriilor românești, prin dreptul la autodeterminare al Moldovei".

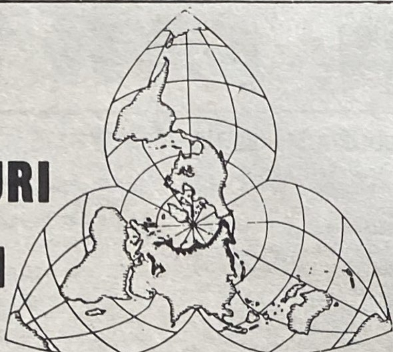
••

Organizația "Medicines sans frontières" daclară că medicamentele oferite gratis spitalelor, policlinicilor, căminelor de copii și bătrâni, sunt vândute contra cost, furate și doar o "infimă parte ajunge acolo unde a fost destinată."

••

Revista "Revanșa" (PND) a scos un volum omagial închinat Președintelui Ion Iliescu. Volumul cuprinde discursurile omagiale ale Președintelui Iliescu adresate fostului Președinte Ceaușescu.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII



Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

O PROPUNERE UIMITOARE

La "Air-show"-ul care a avut loc la Paris pe data de 20 Iunie, ministrul sovietic al industriei aeriene Apollon Sistov a făcut ministrului israelian al Apărării Moshe Arens o propunere care l-a uimit pe acesta în mod vizibil. Aceea de a vinde statului israelian avionul de vânătoare MIG-31, produsul cel mai modern în acest domeniu al Uniunii Sovietice.

"Cu numai trei MIG-uri puteți să asigurați protecția întregului Israel", a declarat el, atrăgând atenția însă că tranzacția va putea fi făcută în momentul când cele două țări vor avea relații diplomatice depline, iar Uniunea Sovietică va putea livra Israelului orice echipament defensiv dorit de acesta.

Ministrul sovietic a mai declarat că Moscova a semnat cu statul israelian o înțelegere de a construi împreună avionul cu reacție Astra IV cu 10 locuri, capabil să traverseze Atlanticul și care se crede că va fi foarte căutat pe piața internațională.

LENINGRĂDENII AU VOTAT PENTRU ST. PETERSBURG

In referendumul ținut pe data de 12 Iunie odată cu alegerea președintelui și a primarului, locuitorii Leningradului și-au exprimat dorința de a reveni la vechiul nume al orașului, St. Petersburg, cu o majoritate de 55% voturi pentru și 43% contra.

Construit de Petru cel Mare în 1703, orașul a purtat numele de St. Petersburg până în 1914 când din cauza rezonanței germane a devenit Petrograd. In 1924 este rebotezat în Leningrad, după moartea lui Lenin.

Preferința pentru numele său de origine este o lovitură pentru comuniști care vor să lege actualul nume de Revoluția din 1917, dar și de cele 900 de zile de rezistență a orașului din timpul celui de al Doilea Război Mondial. Insuși Gorbaciov a criticat dorința de a schimba actualul nume, din aceleași considerente, susținând că "un oraș mare poartă numele unui mare om".

Totuși Stalingradul, oraș legat de bătălia istorică ce a schimbat soarta celui de al Doilea Război Mondial, a revenit la numele pe care l-a avut înainte de 1925, Volgograd, prin decizia Sovietului Suprem din 1961.

BERLINUL REDEVINE CAPITALA GERMANIEI

Cu 337 voturi pentru și 320 contra, Joi 20 Iunie, Bundestagul, camera inferioară a parlamentului german, a luat hotărîrea istorică de mutare a capitalei statului dela Bonn la Berlin.

Se vor muta astfel președintele țării, cancelarul, miniștrii și Bundestagul. La Bonn va rămâne numai Bundesratul (camera superioară a parlamentului) și anumiți angajați ai ministerelor. Mutarea care se consideră că va fi destul de costisitoare, va dura între 10 și 12 ani.

După o dezbatere care a durat patru ore s'a trecut la vot.

E interesant de remarcat că până în ziua dezbaterilor se credea ca Bonnul va fi preferat. Dintre susținătorii Berlinului au făcut parte Cancelarul



Kohl, ministrul de Externe Hans-Dietrich Genscher și fostul cancelar social-democrat Willy Brandt. Se pare că au atârnat greu în balanță în ultimul moment, cuvântările partizanilor Berlinului, remarcându-se în special aceea a Cancelarului Kohl și aceea a ministrului de Interne Wolfgang Scheuble. Acesta a rămas infirm în urma unui atentat după ce negociase cu un an în urmă unirea Germaniei. El a participat la dezbateri într'un scaun pe rotile.

Vorbitorii au remarcat că în urmă cu 40 de ani Germania a proclamat că Berlinul e adevărata capitală a unei țări libere, deci această promisiune nu poate fi retrasă. De asemenea Berlinul însuși a fost divizat, apoi reunificat ca și Germania. In plus, situarea lui mai spre Răsărit, pe teritoriul fostei Germanii de Est, va insemna mult pentru populația din această parte, unde au fost în ultima vreme tulburări legate de diversele probleme ale unificării.

Din punct de vedere istoric, pentru foarte multe generații din întreaga lume, Berlinul a fost totdeauna sinonim cu capitala Germaniei.

ÎNCEPUT DE RĂZBOI CIVIL ÎN IUGOSLAVIA

După ce pe data de 25 Iunie Slovenia și Croația și-au declarat independența, reacția violentă a guvernului federal a dus la un început de război civil.



Confruntările armate s'au declanșat în Slovenia, care vrea să meargă pe drumul secesiunii directe. Trupele guvernului central au fost trimise să ocupe punctele de frontieră, unde Slovenia își instalase însemnele sale și arborase steagul republicii.

Armata slovenă a atacat carele blindate iugoslave pătrunse pe teritoriul său, iar avioanele federale au bombardat aerodromurile din Lubliana și Maribor.

Comunitatea Europeană a trimis o delegație, care a reușit obținerea unui armistițiu și o înțelegere pentru retragerea trupelor iugoslave, alegerea unui nou președinte și suspendarea temporară a declarației de independență.

In urma nerespectării încetării focului, după două zile, o nouă delegație a Forului European a plecat iar să medieze.

Intre timp, ciocnirile armate au continuat, iar avioanele federale și-au reluat bombardamentele, atacând stația de radio și televiziune din Lubliana, ca și șoseaua Lubliana - Zagreb, pentru a facilita înaintarea tancurilor.

In Croația ciocnirile au fost mai puțin violente în primele zile. Populația a atacat cu sticle incendiare tancurile, care se îndreptau spre Slovenia. Acestea au ripostat omorînd câțiva civili. Croația, având o minoritate sârbă (peste o jumătate de milion), care amenință cu alipirea la Serbia, nu poate merge la o secesiune directă.

Comunitatea Europeană a declarat încă înainte de 25 Iunie că nu va recunoaște independența celor două republici, schimbându-și hotărîrea după aceea.

Si Washingtonul a avut o atitudine oarecum contradictorie. Inițial a spus că nu va recunoaște independența, pentru ca după declanșarea ostilităților, să declare că aceasta se va recunoaște, dacă va fi făcută pe cale pașnică.

Conferința de Securitate și Cooperare în Europa a convocat o întrunire de urgență la Praga, pentru a discuta situația din Iugoslavia, unde evenimentele au continuat să se schimbe dela o zi la alta și unde sunt temeri că armata federală ar acționa dela sine putere.

PRIMUL PREȘEDINTE ALES AL RUSIEI

Boris Elțîn este primul președinte al Rusiei (cea mai mare republică din URSS), care a fost ales prin vot direct în alegerile din 20 Iunie. Rezultatele finale publicate arată că el a obținut 57.3% din totalul voturilor (45.552.041 voturi) lăsând în urmă pe principalii săi rivali.



Astfel fostul Prim ministru Nicolai Rîșcov a obținut numai 16.85% (13.395.335) iar fostul ministru de Interne Vadim Bacatin 3,42% (3.719.757).

De reamintit că Elțîn a părăsit Partidul Comunist anul trecut, iar după alegeri el a declarat că a venit sfârșitul comunismului și nu există nici o cale ca acesta să fie salvat.

Aliații săi, Gavril Popov și Anatoli Sobciac au fost aleși cu 65% din voturi primari, împotriva candidaților comuniști, primul primar al Moscovei, al doilea al Leningradului.

Plecat în prima sa misiune diplomatică în postul de președinte ales al Rusiei, Boris Elțîn a făcut o vizită de patru zile în Statele Unite.

El a avut convorbiri cu congressmeni, senatori, lideri sindicali, oameni de afaceri și cu Președintele Bush.

Administrația americană a dat de înțeles că va colabora cu Rusia în acele probleme care vor reveni în jurisdicția acesteia după ce guvernul central sovietic va încheia tratatul între Uniune și republicile sale. Președintele Bush a subliniat că va menține în continuare cele mai strânse relații oficiale cu guvernul lui Mihail Gorbaciov, cu care va trata problemele internaționale care preocupă cele două supraputeri. El a accentuat că datorită politicii curajoase de glasnost și perestroica a liderului dela Kremlin s'a ajuns la terminarea războiului rece și la eliberarea țărilor din Europa.

Președintele american a avut o convorbire de 40 de minute cu Mihail Gorbaciov în care l-a îndemnat pe acesta să conlucreze cu Boris Elțîn.

Elțîn a declarat că este întru totul de acord cu condiționarea de către Președintele Bush a ajutoarelor către Uniunea Sovietică de reformele economice și a asigurat Congresul că în Rusia nu este posibilă o contra-ofensivă (conservatoare), iar poporul rus și-a ales prin vot hotărîrea pentru democrație, economie de piață și privatizare.

ÎNCERCARE DE PUCI CONSTITUȚIONAL ÎMPOTRIVA LUI GORBACIOV

Profitând de lipsa lui Gorbaciov, Primul ministru Valentin Popov a propus Sovietului Suprem la ședința din 18 Iunie să i se acorde puteri depline pentru a putea da decrete fără aprobarea parlamentului și președintelui. El a criticat cu asprime planul de reforme economice făcut de economistul sovietic Grigori Iavlinski împreună cu experții americani dela Universitatea Harvard din Boston, plan aprobat atât de Gorbaciov cât și de Elțîn.

Propunerea lui Pavlov a fost sprijinită de liderii organizației conservatoare Soiuz, colonelul Viktor Alksnis și Iuri Blokhin, ca și de șeful KGB-ului Vladimir Kriucikov, ministrul Apărării Dimitri Iazov și ministrul de Interne Boris Pugo.

Seful KGB-ului a ținut o vehementă cuvântare în cel mai pur stil stalinist, atacând virulent puterile occidentale, ale căror agenți în frunte cu CIA vor să ocupe URSS-ul sub pretextul stabilirii unui control nuclear internațional.

A lipsit puțin ca Gorbaciov să aibă soarta lui Nikita Hrusciov din 1964, însă unii parlamentari au declarat că nu este legal să se ia nici o hotărîre în lipsa președintelui.

Vineri 18 Iunie în prezența lui Mihail Gorbaciov, Sovietul Suprem a respins propunerea lui Popov cu zdrobitorul rezultat de 262 la 24.

Gorbaciov, în cuvântarea sa, a atacat linia dură conservatoare, acuzând pe liderii fracțiunii parlamentare Soiuz ca principali conspiratori împotriva sa.

Unii parlamentari au calificat acțiunea lui Pavlov drept puci constituțional, iar ziarul guvernamental Izvestia a criticat și el manevra primului ministru.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

O VIZIUNE CREȘTINĂ A EUROPEI DE MÂINE

Lucian G. COSTI

Prăbușirea sistemului de dominație sovietic din Europa a însemnat o reacție în lanț cu cele mai imprevizibile consecințe și în alte părți ale globului. Guvernele țărilor-client ale Moscovei au văzut cum le fuge pământul de sub picioare: în acest context se înscrie spectaculoasa cădere a odiosului regim marxist al lui Mengistu, care a reușit să egaleze pe cel al Cambodgianul Pol Pot în ferocitate, contra propriei populații. Seismul cu epicentrul la Kremlin este departe de a-și fi demonstrat întreaga sa tărie, dar reverberațiile lui par a da naștere la cataclisme deosebit de puternice din Etiopia și Angola până în izolata Albanie. In fond este cât se poate de firesc să vedem cum cad piesele de șah a căror poziție depindea în mod esențial de sprijinul atotputernicei Moscove.

Destabilizarea provocată de neașteptata maladie care a lovit comunismul sovietic, de a cărui vigoare nu se îndoia nimeni, a avut efectul unui șoc la care majoritatea cancelariilor lumii au reacționat cu o bizară bâlbâială.

Cercurile ultrainfluente de stânga au fost cuprinse de o panică nedisimulată, neavând gata preparată formula de punere a unei noi botnițe care să țină la respect (adică sărăcie și infeudare) națiunile Europei de Est, ce'și reclamă drepturile naționale și demnitatea pierdută.

Ca întotdeauna în istorie, acțiunile premeditate ale dușmanilor Bisericii au fost încununate de un succes parțial și temporar. A crescut numărul victimelor, care au devenit martiri ai credinței și au reaprins flacăra, au fost rase de pe fața pământului mii de biserici, pentru ca tot atâtea să le ia locul, mai târziu, într'o atmosferă renăscută de fervoare. Din această perspectivă, victoria Răului nu dăinuie niciodată, și'n orice caz nu durează până la epuizarea Binelui, ci se pierde, efemer, tocmai când părea mai sigură. Cine si l-ar fi putut imagina pe Brejnev participând la liturghia de Inviere, cu o lumânare aprinsă? Si totuși, un conducător din Rusia, Boris Elțin, a făcut-o în acest an. Cât de sincer i-a fost gestul, nu știm, și n'are mare importanță; esențial este că fostul comunist din Sverdlovsk și-a aruncat carnetul de partid, s'a lepădat de Satana, cum spun frații noștri din Moldova, și s'a dus la biserică. recunoscând tradiția neamului său. Același Boris Elțin avea să fie ales prin vot popular președinte al Rusiei, punând capăt șirului de dictatori comuniști. care se succedau neîncetat dela revoluția bolșevică, la cârma acestei țări.

Situația politică din URSS este cât se poate de suspectă: la Kremlin funcționează două guverne, cel sovietic, în virtutea continuării vechii forme de Stat, și cel rus, care inaugurează o linie de reforme radicale. Sistemul pe care era structurat URSS-ul permitea această dualitate de puteri, dar nimeni nu și-ar fi imaginat în 1917 că guvernul rus va deveni vreodată inamicul celui sovietic, întrucât modalitatea de acțiune a guvernului rus era strict circumscrisă celui sovietic, de care depindea ierarhic, în cadrul riguroasei piramide comuniste.

Dacă seismele din Kremlin îngrijorează pe toți foștii clienți, ele reprezintă oportunități extrem de favorabile pentru cei care au fost victimele agresiunii imperialiste a Rusiei Sovietice. România se află printre aceste victime, asupra ei exercitându-se nu numai jugul sovietic, și el mai dur decât în celelalte țări ocupate, dar și acțiunea de smulgere a unei însemnate părți din teritoriul național, cu toate consecințele dezastruoase ce au decurs.

Am asistat împietriți și neputincioși la un etnocid de mari proporții contra Românilor, de care avem datoria să vorbim; avem obligația morală să reparăm ceea ce se poate repara și să convingem guvernul țării să acționeze cu fermitate în acest sens. Dar guvernul e surd, iar scuza adusă de unii, că oricum n'ar face nimic, membrii săi fiind străini de neam și interesele sale, e greu de acceptat. Carol I era de neam străin și avea greutăți să vorbească în limba țării, pe care o învățase la o vârstă târzie. Dar cât de admirabil și-a achitat acest om datoria față de patria sa adoptivă și cât de corect și-a dus la îndeplinire mandatul sacru de Rege. Ceea ce trebue să posede membrii guvernului este un simț moral și o îndârjită urmărire a scopurilor naționale. Marasmul adus de ideologia comunistă se reflectă în primul rând în erodarea simțului moral, a responsabilității conducerii. Mizeria vieții cotidiene și catastrofa economică nu pot fi vindecate fără o însănătoșire prealabilă la nivelul moralității conducerii.

Amatorismul cu care se acționează la București în probleme cheie ale neamului este de rău augur. Cei care decid asupra destinelor neamului au vagi cunoștințe de istorie națională. Mă întreb câți vor fi avut curiozitatea să-l citească pe Kogălniceanu, sau memoriile făuritorilor României Mari. Ar fi aflat atunci că revendicarea teritoriilor pierdute în 1940 se înscrie în logica unui îndelungat proces istoric de recunoaștere a stăpânirii autohtone asupra ținuturilor românești.

Acum 75 de ani, România se afla la o cumpănă asemănătoare cu cea de azi; nori negri de furtună brăzdau cerul european și vâltoarea războiului prevestea schimbări radicale ale peisajului politic pe continent. Si totuși, în această situație dificilă, guvernul țării a găsit tăria să ia o decizie, pe cât de îndrăzneață, pe atât de riscantă, și să se alăture Antantei. Au urmat ani grei, și victoriile începutului au făcut loc înfrângerilor. Fermi pe poziții, conducătorii țării și ai armatei nu au cedat și nu s'au lăsat pradă disperării.

Poporul și-a pus soarta în mâinile elitei sale politice, fără nici o umbră de neîncredere, în convingerea că principiile morale și naționale de care aceasta era animată, sunt spre binele tuturor. N'a avut loc nici un referendum, și nimeni nu a îndrăznit să blameze guvernul pentru succesul adversarilor și pentru ocuparea capitalei. La mai puțin de un secol, cei instalați printre blocurile cenușii ale defunctului dictator nu mai reușesc să discearnă ce cale va urma politica externă a țării, care navighează în ape tulburi, fără busolă și fără cârmaci.

Balanța anormală de forțe din Europa începe să se schimbe, dar nu fără a descumpăni pe oamenii politici din Vest, obișnuiți cu situația ce durează de jumătate de secol, familiară și presupus definitivă. Vaticanul a reacționat însă cu promptitudine, așa cum se poate observa din documentul istoric numit Centesimus Annus.

Cuvântările Papei în Portugalia și cele din timpul vizitei în Polonia natală, au arătat că Biserica Catolică dispune de minți luminate care au sesizat pericolul ce planează asupra țărilor fost satelite sovietice: o copiere a modelului capitalist, cu toate defectele acestuia. Enciclica papală analizează schimbările epocale la care asistăm și cheamă pe creștini să joace un rol inovator în construirea unei Europe noi, care să-și redescopere rădăcinile ei crestine. Conceptului de confederație laică, bazată pe principii seculare, în care coordonatele religioase și morale sunt înlocuite cu vagi promisiuni despre drepturile omului îi este opus conceptul unei unități bazate pe tradiția comună creștină și pe idealurile justiției naționale. Au fost numeroase momentele din istoria noastră când domnii țărilor românești au luat spada și au luptat pentru idealuri asemănătoare. Poziția elitelor de azi este **însă, din păcate, mult diferită: în multe țări estice,** intelectualitatea afișează o distanțare de problematica reală, desconsiderând preocupările politice și încercând o absurdă plasare în calitate de arbitru sau judecător în afara societății.

Documentul Bisericii Catolice dă un răspuns ferm, încercând să prevină apatia celor care se opuseseră odinioară comunismului, dar nu trec hotărît la acțiune pentru ștergerea urmelor acestuia.

Documentul emis la Roma va avea cu siguranță impactul pe care-l merită cu prisosință; el își va fi atins scopul dacă va reuși să trezească la realitate pe cei care se scutură de comunism și nu sunt capabili să pună altceva, mai bun, în loc.

Pericolul de care ne avertizează enciclica papală și deci mai greu de descifrat, mai ales acum, în momentele de euforie de după căderea statuilor lui Lenin.

Evenimentele recente, care au culminat cu stabilirea de jure a două guverne la Moscova, publicarea enciclicei papale reprezintă cel mai memorabil episod din lupta pentru făurirea unei noi ordini pe continent. Mesajul său este cât se poate de clar: doar rădăcinile creștine comune pot sta la baza noilor relații dintre națiuni și la crearea unui viitor mai just și mai bun pentru Europeni.

EFEMERIDE

Ne-au întrecut și Albanezii! Era de așteptat cu cei care s'au proțăpit la conducerea României. Rămasă singură în Europa cu întreaga structură comunistă, ajunsă în cel mai de jos prag de degradare, România a ajuns în urma multor țări din Africa și Asia.

Nici un om cu judecata întreagă nu poate înțelege cum a fost posibil ca dela cea mai grandioasă Revoluție anticomunistă, în mai puțin de un an să se ajungă la cea mai decăzută țară din fostul lagăr **comunist.**

Tările apusene au scos de mult România din sfera preocupărilor politice, fostele partenere din CAER se regrupează în alte formule politico-economice zonale, **abandonând total România din planurile lor, cetățenii fug pe capete din țară, iar țiganii au** poluat Europa și au ajuns până în America, degradând prin faptele lor numele de Român, sub care **făptuiesc cele mai josnice mârșăvii.**

Care au putut fi cauzele care au contribuit la această situație deplorabilă?

In primul și cel mai important rând, este furtul Revoluției din Decembrie, de o mână de aventurieri **venali, cu ne-Români și anti-Români în primul eșalon, care avizi de putere - singurul motiv pentru care îl** urau și-l invidiau pe Ceaușescu - unii din ei chiar agenți ai puterilor străine, au manevrat poporul descătușat dar lipsit de orientare, până au pus mâna pe putere.

In al doilea rând, lipsa unei opoziții reale, organizate și active. Apariția în prim plan a vechilor partide, cu aceiași oameni vechi - chiar dacă aveau ani de suferință - a demonstrat întreaga anchiloză și incapacitatea de adaptare la contemporaneitate. Lunga perioadă de interzicere a opoziției, pierderea cadrelor de conducere și neînlocuirea lor, lipsa îndelungată din arena politică, au grevat prea puternic structura debilitată a acestor partide pentru a mai putea juca un rol efectiv în actualitate. Printre marile greșeli ce pot fi imputate opoziției, două rețin cu precădere, atenția: ignorarea tineretului care a făcut revoluția și prezența în Parlament a deputaților și senatorilor ei. Dincolo de venitul personal ca membru al parlamentului și căpătuiala cu vreo casă mai ca lumea, opoziția din Parlamentul dela București nu este decât decorul de care avea nevoie puterea, pentru a orbi străinătatea că în România s'a instalat democrația.

Iuliu Maniu, Dinu Brătianu și Titel Petrescu, au avut laolaltă mai mulți deputați în alegerile din 1947 și totuși au boicotat Parlamentul dirijat de comuniști. Si atunci erau Rusii în țară, repercursiunea era cunoscută și n'a întârziat, dar ei au preferat să fie duși în lanțuri și zăvoriți în temnițe, decât să participe la mascarada Adunării Naționale.

Care este contribuția deputaților și senatorilor la proiectul de Constituție care se votează articol după articol de către majoritatea zdrobitoare fesenistă? Iar parlamentarii feseniști **- cu unele mici excepții -** ar vota și alipirea la Uniunea Sovietică dacă aceasta le-ar cere. Gradul de servilism al guvernului dela București întrece cu mult chiar pe acela din negrele timpuri ale ocupației sovietice.

Presat tot mai mult de evenimentele interne și internaționale, de eșecul total al falselor reforme economice și deschidere spre economia de piață, ocolit **de investitori, ros și din interior, feseneul proiectează** o nouă lovitură de teatru, cu alegeri anticipate în toamna aceasta. Conducătorii feseniști urmăresc îndeaproape eroziunea care îi tocește speriați și de perspectivele unei ierni la care nu vor putea face față nici cu încălzirea nici cu alimentarea populației, vor să-i mai mintă încă odată pe cetățeni și profitând de confuzia, teama și corupția care nu au fost nici pe departe înlăturate, vor să-și prelungească mandatul cu alte alegeri pe care speră să le poată măslui ca și pe cele dela 20 Mai 1990.

Dezinformarea opiniei publice interne și externe, este pusă la punct după metode mai eficiente decât pe vremea lui Ceaușescu. Atunci exista o singură publicație, Tribuna României, pe care cei mai mulți din cei care o primeau nici nu o citeau. Acum au închiriat ore la televiziunea străină (la New York canalul 25) pe care cetățenii, din curiozitate le urmăresc și adevărul despre realitățile din țară este deformat cu pricepere.

Mai grav este faptul că în campania de dezinformare au fost atrași (nu pe gratis) și ziariști dela marile cotidiene occidentale. La 19 Iunie crt. ziaristul Henry Kamm, a publicat în New York Times, un articol care îl descalifică profesional pentru nerușinarea cu care își minte cititorii. Prins în mrejele rabinului roșu Moses Rosen și a Maghiarilor șoviniști, nedomnul Kamm, afirmă că în România au fost uciși 250.000 de Evrei, că în țară crește antisemitismul și numai Iliescu și Petre Roman, condamnă această tendință rasială. Dacă într'adevăr există și Evrei onești, credem că cel mai bun răspuns de felul cum au fost tratați Evreii în timpul războiului în România, ar **putea fi dat de acești Evrei și suntem siguri că nici o acțiune** antisemită nu va exista în România. Așteptăm. □

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

PROBLEMELE ACTUALE ÎN ROMÂNIA

—Ion BOIERU—

NOILE ALEGERI

Se vorbește cu multă insistență că se vor face noi alegeri generale în cursul acestei toamne. Incă nu s'a stabilit o dată exactă, toate aspectele acestor alegeri fiind discutate și dezbătute de părțile interesate: guvern și partidele de opoziție. Este greu de știut cine a declanșat acțiunea de organizare a unor alegeri pretimpurii. Guvernul care este formulat de către Front nu are un interes deosebit, decât dacă are presimțiri sau informații mai clare, că popularitatea i se deteriorează din cauza prelungirii și cauza prelungirii și agravării crizei generale prin care trece țara, astăzi, din cauza deficiențelor de organizare și conducere statală. Opoziția a fost totdeauna în favoarea unor noi alegeri, dacă acestea s'ar putea ține fără fraude și manipulații ale guvernanților.

Este limpede, azi, că opoziția a câștigat teren și experiență. Problema este însă dacă vor fi alegeri "libere" cu adevărat? Starea de opinie publică este astăzi destul de defavorabilă guvernului actual și ar putea să aducă mari surprize, incluzând chiar căderea guvernului, sau măcar o reducere simțitoare a predominantei parlamentare a Frontului.

Ce șanse există pentru alegeri "libere?" In primul rând, șansele sunt mai mult de ordine internă: experiența alegătorilor și a conducătorilor de partide, care cunosc bine metodele pe care le-a utilizat guvernul de azi, în alegerile din Mai 1990; este apoi rezerva pe care într'un fel sau altul și-o vor impune conducătorii Frontului, din cauza vigilenței lumii libere. Acești conducători știu prea bine că explicațiile lor pentru procentajul obținut de candidații Frontului nu sunt viabile. Pe linia unui optimism întremător se poate crede și într'o mai corectă justiție, care are acum ocazia să fie cu adevărat păstrătoarea nu numai a legilor, dar și a principiilor de morală.

Apoi, mai este un factor foarte important: armata. In toate conflictele de până acum, armata luată ca instituție de ordine și apărare națională, și-a păstrat o identitate care nu s'a amestecat în conflictele politice și și-a rezervat dreptul de intervenție în momentele majore, când ordinea și integritatea națională sunt în pericol.

Dacă vor fi alegeri în toamnă, la aceste alegeri, armata are dreptul să-și spună cuvântul și să apere ordinea statală. Utilizarea fraudelor, ca în Mai 1990 și a ilegalităților de tot felul care au mărit criza națională, și dacă se vor mai practica și de acum înainte, vor putea dezlănțui un război civil în interiorul țării. Si această situație poate duce la sângerări, pe care armata ar putea să le prevină, încă înainte de alegeri, prin avertismente și o luare de poziție clară, față de orice tentativă de a mistifica votul liber al populației. Armata are dreptul și puterea de a facilita "alegeri libere" în România, dacă acestea vor avea loc, acum sau mai târziu.

PROGRAME POLITICE

In lupta pentru puterea politică în Stat, toate partidele se găsesc în competiție de prezentare a unor programe, pe temeiul cărora urmăresc să reconstruiască țara, după răsturnarea formei dictatoriale pe care a instaurat-o partidul comunist sub umbrela Kremlinului roșu al bolșevicilor. Desigur, programele reprezintă o direcție pe care o iau partidele politice, dar ele nu sunt încărcate de formule magice, ci sunt simple propuneri de soluții față de nevoile societății la un moment dat. Aceste programe nu au o valoare permanentă, căci realitățile se schimbă la față, prin evoluția naturală a vieții sociale și istorice.

Mai ales, în condițiile de azi, din țară, programele nu au decât o durată scurtă, pentrucă revoluția, care a schimbat formele de organizare politică sau le-a dislocat din închegarea lor de dinainte, nu s'a terminat. Procesul revoluționar nu este terminat. Numai după o răsturnare a formelor sociale și politice de dinainte, o răsturnare completă, se va putea vorbi și avea în vedere programe noi, pentru refacerea țării. Regimul actual este hibrid pentrucă se menține cu forme și structuri ale vechii dictaturi; fie că este vorba de persoane, bunuri sau instituții, mentalități și principii ideologice.

Pentru a reuși în acțiunea lor, partidele de opoziție au nevoie de un suflu revoluționar prin care să se lichideze toate formele comuniste care au fost impuse cu forța, abuzul și armata sovietică în viața poporului român.

Momentul de azi este nefiresc, pentrucă încă nu s'au dezlănțuit forțele revoluționare care să facă "tabula rasa" suprastructura comunistă. Inainte de a prezenta programe de guvernare, partidele politice au nevoie de o singură formulă: continuarea revoluției, adică a ideii de înlăturare a influenței comuniste. După aceea vin programele, pentru a înlocui formele vechi și instituțiile care nu mai corespund.

Toate discuțiile parlamentare sau de altă natură, pentru alcătuirea unei noi constituții, pentru reorganizarea economiei, pentru reglementarea politicii externe, pentru învățământul de toate felurile, pentru organizarea administrativă etc. sunt o adevărată șaradă, pentrucă puterea o dețin comuniștii din vechea gardă a lui Ceaușescu și conduc țara după aceleași principii și cu aceleași forme, cu aceiași oameni formați, educați și disciplinați de ideologia marxistă.

Pentru a-i învinge pe comuniști nu este nevoie de programe, ci de o nouă ideologie, în lumina căreia să se redacteze programele viitoare. O ideologie românească, creștină, morală și națională.

REORGANIZAREA ECONOMIEI NATIONALE

Numai cu o participare largă a formațiilor politice se poate face în această perioadă de tranziție o reconstrucție inițială a economiei naționale. Frontul Salvării "comuniste" nu a înțeles acest lucru, după cum nu a înțeles nevoile societății românești timp de 41 de ani, și a pornit să schimbe fața țării după aceleași principii comuniste, fără să respecte elementele fundamentale ale unei reconstrucții naționale. Riscul cel mare al acestei grăbiri a comunismului stă în fragilitatea oricăror măsuri, soluții și transformări care se fac de către iresponsabilii comuniști, care sunt nepregătiți pentru o economie de tip național, reorganizată în afară de directivele principiilor comuniste. In felul acesta se va crea un dezastru în interiorul societății românești, mai greu de suportat decât acela pe care-l impusese Ceaușescu, înainte de Decembrie 1989.

Pe această linie de grabă a comuniștilor nu s'au urmărit interesele naționale și nu se poate face o treabă bună. Luați de exemplu investițiile pe care s'au înghesuit să le facă companiile sau particularii din țări străine. S'au înghesuit este un fel de a zice, căci, de fapt, toți acești investitori au fost selecționați de către guvernarea actuală a lui Petre Roman. După ce criterii? Asta numai Roman o știe și, în viitor, la o investigație legală se vor descifra dedesubturile grabei lui Roman și ale Frontului Salvării "comuniste". In nici un caz nu s'au utilizat criterii de interes național, pentrucă acest guvern nu este național și nu are decât un caracter hibrid, de temporaritate și tranziție. □

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE ȘI COMENTARII

AM FOST ACASĂ...

Pentru cei mai mulți dintre noi e foarte greu, dacă nu chiar imposibil, să înțelegem situația reală din România de astăzi cu toate că, granițele s'au deschis și pentru noi, oropsiții, ce am fost constrânși de împrejurări să ne trăim viața pe meleaguri străine, purtând în suflet imaginea și dorul de țară.

Unii se duc în România "ca la pomul lăudat", ca să se întoarcă la ale lor, dezamăgiți și distruși sufletește. Alții - și nu puțini - se duc de fudulie, ca să-și arate bunăstarea la care au ajuns de când au părăsit țara, lăudându-se de mama focului cu tot ce au, ba chiar și cu cele ce n'au ca avându-le, fără să-și dea seama că procedând astfel, trec limitele buneicuviințe și jignesc oamenii care timp de 45 de ani, știm cu toții, au dus-o greu, au făcut foame și au îndurat frigul. Au fost schingiuiți, bătuți, umiliți, persecutați și chiar, mulți dintre ei, frați, surori, părinți sau copii, au înfruntat moartea, au trecut prin lagăre și închisori. Atât în vremea "odiosului", cât și acum, în timpul dictaturii neo-comuniste a Frontului Salvării Naționale, care se află de un an la putere și cu toate acestea, n'a SALVAT nimic în ceea ce privește poporul român, acesta trebue să îndure, ca și mai înainte, lipsit fiind de cele mai elementare bunuri strict necesare traiului.

Si mai sunt și dintre aceia care îmbătați de cântecul sirenelor feseniste, că, odată întorși, își vor reprimi cetățenia, bucurându-se de toate drepturile ca orice cetățean român, se întorc în Patrie. Numărul lor este mic, e adevărat, ceea ce dovedește că momelile întinse de cei dela putere în undițele vopsite în trei culori, n'au prins prea mulți peștișori în apele exilului.

Sunt însă și dintr'aceia ce, cuprinși de dorul de a-și revedea plaiurile copilăriei lor, se duc în țară, umili, spre a se închina în fața mormintelor părinților și a celor dragi ai lor. Drama pe care o trăiesc aceștia, noi nu o putem descrie. Golul din suflet, lasat în urma unei vizite în România, este atât de mare, încât, odată reîntorși nu-și mai găsesc liniștea sufletească.

Dintr'o scrisoare ce ne-a parvenit de curând, desprindem în rândurile de mai jos, trăirile unui întors acasă în vizită, în care situația din țară e descrisă în termeni cât se poate de simpli și totodată, dureroși:

"...După 29 de ani, am fost în țară și de atunci nu-mi mai revin nici fizic și nici sufletește. Dacă orașul meu, București, a scăpat de maghernițe și mizerie și arată destul de bine, oamenii însă sunt foarte schimbați, limba vorbită este urîtă și bolovănoasă, manierele sunt sălbatice, țigani peste tot, o lume disperată și fără nici un țel precis. O lume care este sătulă de toți și de toate și nu vrea nimic altceva decât să aibă ce mânca și ce îmbrăca și restul este numai minciună. Prietenii s'au schimbat, parcă au regresat spiritual și cu greu își ascund invidia și nemulțumirea că tu nu ești la înălțimea viselor lor. Trist și înfricoșător. Atâta sărăcie, atâta lipsă de orice, obligă pe fiecare să fure, să dea mită, să corupă și să fie coruptibil... Ce să vă spun, era în Iulie când m'am dus în țară, acum probabil o fi și mai rău. Am vizitat litoralul, care este frumos și foarte împădurit de nu-mi venea să cred. Păcat că apa mării era rece și nu am putut face o baie să mă aleg și eu cu ceva din această vizită făcută în fosta mea țară. Din lipsă de turiști străini, tot litoralul a fost dat la autohtoni, numai să nu stea goale hotelurile.

In ce privește mâncarea, este o adevărată pacoste. Nu se găsește nimic, sau aproape nimic. Am fost și în Moldova pe la Mărășești, mânăstiri, Piatra Neamț, și dacă orașele s'au mai înfrumusețat, coșmeliile fiind demolate, în schimb aceeași lipsă de mâncare și îngrijorarea crescândă a oamenilor făcea ca atmosfera generală să fie tristă și totul să pară fără viață și cenușiu. Moldovenii sunt mult mai calmi ca restul țării și erau jenați că au fost așa de proști și au votat cu Iliescu, dar cum spuneau tot ei, nici nu au fost documentați și așa s'a ajuns că toți cei care au fost cu Ceaușescu sunt și astăzi la putere și dacă nu ești cu Frontul, ți se face mizerie...

Am plecat din România cu autobuzul turco-român și am rămas perplex la ce cărau bișnițarii din țară, având aranjamente cu vama turco-română. La Istambul, la târgul ce se ține în fața Universității islamice, am auzit certându-se de mama focului într'o țigănească-română, niște bișnițari, pentru cele mai năstrușnice mărfuri aduse, că ne-a plesnit obrazul de rușine de atâta josnicie și lipsă de bun simț"...

Vremurile s'au schimbat. Si, odată cu ele, s'au schimbat și oamenii. E blestemata moștenire ce ne-au lăsat în urmă-le, "odiosul" și "savanta"; nu i-ar mai răbda pământul!

Nicolae NOVAC